

Strona główna>Postępowanie sądowe>Sprawy cywilne>**Doręczanie pism sądowych**

Doręczanie pism sądowych

Osoby uczestniczące w postępowaniu sądowym, które muszą wysłać lub odebrać dokumenty sądowe lub pozasądowe, mogą tu znaleźć informacje na temat sposobu postępowania.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1784 dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych (doręczanie dokumentów) (wersja przekształcona) ma na celu poprawę i przyspieszenie przepływu między państwami członkowskimi dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych w ramach procedury doręczania.

Rozporządzenie to zastąpiło rozporządzenie Rady (WE) nr 1393/2007 1 lipca 2022 r.

Zdecentralizowany system informatyczny jako obowiązkowy środek komunikacji do celów przekazywania i przyjmowania wniosków, formularzy i innej korespondencji zacznie jednak obowiązywać dopiero od 1 maja 2025 r. (pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech lat od daty wejścia w życie aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 25; zob. art. 37 rozporządzenia (UE) 2020/1784).

W rozporządzeniu tym przewidziano procedurę przekazywania dokumentów do doręczenia między państwami członkowskimi, w tym Danią, za pośrednictwem wyznaczonych „jednostek przekazujących” i „jednostek przyjmujących”.

Rozporządzenie odnosi się na przykład do dokumentów sądowych – takich jak wezwanie do stawienia się przed sądem, informujące o wszczęciu postępowania, środki zaskarżenia, odpowiedzi na pozew, nakazy – oraz pozasądowych – takich jak dokumenty poświadczane notarialnie – które muszą być doręczone w państwie UE innym niż państwo zamieszkania danej osoby.

Aby uzyskać szczegółowe informacje o konkretnym państwie, należy wybrać jego flagę.

Przydatna strona

Doręczanie dokumentów - powiadomienia przekazane przez państwa członkowskie oraz wyszukiwarka pomagająca w ustaleniu właściwego sądu lub organu

Ostatnia aktualizacja: 03/04/2024

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

Doręczanie pism sądowych - Czechy

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczanie pism sądowych jest jedną z czynności procesowych dokonywanych przez sądy w toku postępowania sądowego. Sąd doręcza stronom postępowania, innym uczestnikom postępowania i pozostałym osobom różne pisma sądowe związane z postępowaniem (np. pozwy, wezwania, odpisy wyroków itp.).

Ze względu na pewność prawa i w celu ochrony stron postępowania doręczenie wywołuje poważne skutki procesowe. Na przykład wyłączenie wyrok, który został należycie doręczony, może stać się prawomocny, a zatem wywoływać wiążące skutki w stosunkach prawnych, których dotyczy.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Wszystkie pisma, których doręczenie wywołuje skutki prawne, należy doręczyć drogą formalną. Potrzeba doręczenia drogą formalną wynika z faktu, że sąd musi mieć dowód na to, iż konkretne pismo sądowe doręczono, a doręczeniu można przypisać wymagane skutki prawne w danym postępowaniu sądowym. Zgodnie z ustawą nr 99/1963 – kodeks postępowania cywilnego pisma sądowe doręcza się w drodze doręczenia do rąk własnych (doręczenia właściwego) albo „tradycyjną” przesyłką pocztową, w zależności od charakteru pisma sądowego. Doręczenie właściwe stosuje się w odniesieniu do tych pism, w przypadku których wymaga tego prawo (np. doręczenie pozwu pozwanemu lub wyroku stronom postępowania), lub jeżeli tak zarządzi sąd. Doręczenie „tradycyjną” przesyłką pocztową stosuje się w przypadku wszystkich pozostałych pism sądowych.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Organami zapewniającymi doręczenie pism sądowych są sądy, które dokonują tej czynności za pośrednictwem organów doręczających (tj. pracowników sądu doręczających pisma sądowe, organów straży sądowej, komorników sądowych i operatorów usług pocztowych, a także – po spełnieniu określonych warunków i w przypadku określonych adresatów – organów służb więziennych, placówek wychowawczych lub opiekuńczych, ośrodków detencyjnych, regionalnych dowództw wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub Ministerstwa Sprawiedliwości).

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Jeżeli wniosek zawiera adres adresata, na który nie udało się doręczyć pism sądowych, sąd sięga do odpowiedniego systemu informacyjnego w celu ustalenia adresu stałego zamieszkania w przypadku osoby fizycznej, miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną oraz adresu siedziby statutowej lub adresu jednostki organizacyjnej wpisanej do odpowiedniego rejestru w przypadku osoby prawnej. Sąd sprawdza również, czy adresat ma skrzynkę elektroniczną (*datová schránka*) zarejestrowaną w Republice Czeskiej; jeżeli adresat ma zarejestrowaną skrzynkę elektroniczną, sąd doręcza pisma sądowe wyłącznie do tej skrzynki za pośrednictwem publicznej sieci danych. Obowiązek założenia takiej skrzynki elektronicznej mają wyłącznie osoby prawne oraz (od 1 stycznia 2023 r.) – również przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi. W przypadku osób fizycznych, które nie prowadzą działalności, jest to fakultatywne.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Informacje na temat aktualnego miejsca pobytu osób fizycznych na terytorium Republiki Czeskiej można uzyskać przede wszystkim z systemu informacyjnego ewidencji ludności Republiki Czeskiej. Dostęp do tego systemu mają wszystkie sądy w Republice Czeskiej. Mogą one uzyskać wyciągi z niego, o ile spełnione są warunki określone w § 8 ustawy nr 133/2000 o ewidencji ludności i osobistych numerach identyfikacyjnych (ustawa o ewidencji ludności) oraz warunki określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) i w ustawie nr 110/2019 o przetwarzaniu danych osobowych. W przypadku wniosków z zagranicy dane osobowe z systemu informacyjnego udostępnia się na wniosek obywatela innego państwa lub ambasady innego państwa wyłącznie wówczas, gdy taką możliwość przewidziano w umowie międzynarodowej, której stroną jest Republika Czeska (§ 8 ust. 9 ustawy o ewidencji ludności). Sądy w Republice Czeskiej mają również dostęp do systemu informacji na temat cudzoziemców prowadzonego zgodnie z ustawą nr 326/1999 o pobycie cudzoziemców na terytorium Republiki Czeskiej.

Informacje na temat osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, które zamieszkują/mają siedzibę lub prowadzą działalność na terytorium Republiki Czeskiej i które wystąpią o wpisanie do rejestru, przechowuje się w rejestrze publicznym zgodnie z ustawą nr 304/2013 o publicznych rejestrach osób prawnych i fizycznych. Rejestr publiczny jest ogólnodostępnym wykazem, do którego wpisuje się informacje przewidziane prawem w odniesieniu do osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą; rejestr ten obejmuje też akta dotyczące danego podmiotu. Rejestr jest dostępny zarówno dla Czechów, jak i dla cudzoziemców. Każdy może mieć do niego wgląd i uzyskać z niego odpisy lub wyciągi. Rejestr publiczny jest prowadzony w formie elektronicznej, tak więc dostęp do niego można uzyskać zdalnie, pod adresem:

https://www.czso.cz/csu/res/business_register.

Informacje zawarte na tej stronie internetowej są dostępne nieodpłatnie. Oplata za sporządzenie odpisu, duplikatu lub kopii całej strony lub części strony dokumentu znajdującego się w zbiorze (w tym wyciągu z czeskiego rejestru handlowego) wynosi 50 koron czeskich bez poświadczenia za zgodność z oryginałem oraz 70 koron czeskich z takim poświadczeniem.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Art. 7 ust. 1 lit. a): wskazanie wyznaczonych organów, do których jednostki przekazujące mogą się zwracać z wnioskami o ustalenie adresu osoby, której ma zostać doręczony dokument; Republika Czeska zgłosiła następujące wyznaczone organy:

sąd powiatowy (*okresný súd*) (w Pradze: *obvodní soud*, w Brnie: *Městský soud*), w którego okręgu znajduje się ostatni znany adres osoby, której ma zostać doręczone pismo, jeżeli taka informacja jest dostępna, lub, w stosownych przypadkach, sąd powiatowy, w którego okręgu przebywa osoba, której ma zostać doręczone pismo, zgodnie z dostępnymi informacjami.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Zgodnie z czeskim prawem sąd doręcza pisma sądowe sporządzone na piśmie podczas rozprawy lub w trakcie przeprowadzania innej czynności sądowej. Jeżeli sąd nie skorzysta z tego sposobu doręczenia, doręcza pismo sądowe adresatowi za pośrednictwem publicznej sieci danych do jego skrzynki elektronicznej. Jeżeli pisma sądowego nie można doręczyć za pośrednictwem publicznej sieci danych, sąd doręcza je, na wniosek adresata, na inny adres lub na adres elektroniczny.

Jeżeli pisma sądowego nie można doręczyć z wykorzystaniem tych sposobów, sąd zarządza doręczenie pisma sądowego za pośrednictwem organów zajmujących się doręczaniem (aby uzyskać więcej informacji, zob. pkt 3) lub za pośrednictwem strony postępowania bądź jej pełnomocnika do doręczeń (§§ 45, 46c, 47 i 48 kodeksu postępowania cywilnego).

Z zastrzeżeniem spełnienia warunków wyraźnie wskazanych w przepisach prawa sąd może również doręczyć pismo sądowe, wywieszając je na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu (§ 50I kodeksu postępowania cywilnego).

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Elektroniczne doręczenie pism sądowych może oznaczać ich doręczenie za pomocą publicznej sieci danych do skrzynki elektronicznej.

Jeżeli ten sposób doręczenia nie jest możliwy, sąd – na wniosek adresata – może doręczyć pismo sądowe na adres elektroniczny podany przez adresata, pod warunkiem że adresat zwrócił się do sądu o doręczenie pisma sądowego w ten sposób lub wyraził zgodę na ten sposób doręczenia i pod warunkiem że wyznaczył akredytowanego dostawcę usług certyfikacyjnych, który wydał certyfikat kwalifikowany i prowadzi rejestr takich certyfikatów lub który przedstawił ważny certyfikat kwalifikowany. W przypadku doręczenia tym sposobem sąd zwraca się do adresata, aby przedstawił sądowi potwierdzenie doręczenia w ciągu trzech dni od daty wysłania pism sądowych. Potwierdzenia dokonuje się za pomocą wiadomości elektronicznej opatrzonej uwierzytelnionym podpisem elektronicznym adresata. Jeżeli pismo sądowe wysłane na adres elektroniczny wróci do sądu z adnotacją, że doręczenie jest niemożliwe, lub jeżeli adresat nie potwierdzi odbioru pisma sądowego w ciągu trzech dni od dnia, w którym pismo zostało wysłane, doręczenie jest bezskuteczne.

Prawo nie przewiduje żadnych innych sposobów doręczenia pism sądowych drogą elektroniczną.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Doręczenie na adres elektroniczny (za pośrednictwem poczty elektronicznej), które można zakwalifikować do lit. b).

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Potwierdzenie odbioru pism doręczonych pocztą elektroniczną musi być opatrzone podpisem elektronicznym opartym na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

W odniesieniu do tego pytania zob. również informacje podane w pkt 5 powyżej.

W kodeksie postępowania cywilnego rozróżnia się dwa tryby doręczenia: **doręczenie właściwe (do rąk własnych)** i doręczenie pozostałych pism sądowych. Jeżeli doręczane są pisma sądowe, które wymagają doręczenia właściwego zgodnie z prawem lub zarządzeniem sądu, a organ doręczający nie jest w stanie dotrzeć do adresata, pismo sądowe składa się w placówce pocztowej lub w sądzie, a adresatowi zostawia się stosowne pisemne zawiadomienie wraz z pouczeniem, że pismo należy odebrać (zob. pkt 7.2 poniżej).

Jeżeli doręczane są pisma sądowe, w przypadku których doręczenie właściwe nie jest wymagane (tak zwane doręczenie pozostałych pism sądowych), umieszcza się je w skrzynce pocztowej adresata, jeżeli nie można do niego dotrzeć, a pismo sądowe uznaje się za doręczone w momencie umieszczenia go w takiej skrzynce. Jeżeli pisma sądowego nie można umieścić w skrzynce pocztowej, sąd dokonuje doręczenia poprzez wywieszenie go na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu (§ 50 kodeksu postępowania cywilnego).

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Pisma sądowe, które wymagają doręczenia właściwego, uznaje się za doręczone dziesiątego dnia od dnia, w którym pismo przygotowano do odbioru (tj. od dnia, w którym złożono je w placówce pocztowej lub w sądzie albo w którym na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu wywieszono zawiadomienie o konieczności odbioru pisma sądowego, jeżeli nie można pozostawić takiego zawiadomienia w miejscu doręczenia). Pismo sądowe uznaje się za doręczone, nawet jeżeli adresat nie wie, że takie pismo zostało złożone w placówce pocztowej/sądzie. Jeżeli dziesięciodniowy termin upłyne bezskutecznie, organ doręczający

umieszcza pismo sądowe w skrzynce pocztowej adresata, a w razie braku takiej skrzynki zwraca pismo do sądu, który je wysłał, i na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu wywiesza stosowne zawiadomienie. W przypadku niektórych pism sądowych (w szczególności nakazu zapłaty z weksla, nakazu zapłaty i europejskiego nakazu zapłaty) tzw. doręczenie zastępcze jest wykluczone z mocy prawa lub na mocy zarządzenia sądu – po upływie dziesięciodniowego terminu pismo sądowe zwraca się do sądu, który je wysłał, bez uznania ich za doręczone (§ 49 ust. 5 kodeksu postępowania cywilnego).

Pisma sądowe doręczane za pośrednictwem publicznej sieci danych uznaje się za doręczone właściwie. Pismo sądowe doręczane do skrzynki elektronicznej uznaje się za doręczone w momencie gdy osoba, która ze względu na zakres swoich uprawnień jest upoważniona do uzyskania dostępu do pisma, zaloguje się na skrzynkę elektroniczną. Jeżeli osoba taka nie zaloguje się na skrzynkę elektroniczną w ciągu 10 dni od dnia, w którym pismo sądowe dostarczono do skrzynki elektronicznej, pismo uznaje się za doręczone dziesiątego dnia; nie będzie tak wówczas, gdy w przypadku takiego pisma doręczenie zastępcze jest wykluczone (§ 17 ust. 3 i 4 ustawy nr 300/2008 o czynnościach elektronicznych i autoryzowanej konwersji dokumentów). Pozostałe pisma sądowe (w przypadku których doręczenie właściwe nie jest wymagane) uznaje się za doręczone w dniu, w którym umieszczono je w skrzynce pocztowej, lub w przypadku doręczenia przez wywieszenie na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu – dziesiątego dnia po wywieszeniu.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Adresata informuje się o złożeniu pisma sądowego w placówce pocztowej w drodze pisemnego zawiadomienia wraz z pouczeniem, że pismo należy odebrać, które to zawiadomienie podmiot doręczający pozostawia adresatowi we właściwy sposób (zazwyczaj pozostawiając je w skrzynce pocztowej). Jeżeli zawiadomienia nie można zostawić w miejscu, w którym podjęto próbę doręczenia pisma sądowego, podmiot doręczający zwraca pismo do sądu, który je wysłał, a ten umieszcza zawiadomienie o konieczności odbioru pisma na swojej oficjalnej tablicy ogłoszeń.

Zawiadomienie musi zawierać informacje określone w ustawie (§ 50h kodeksu postępowania cywilnego), w szczególności wskazanie sądu, doręczanego pisma sądowego, adresata i jego adresu, podmiotu doręczającego oraz imię i nazwisko doręczającego, a także jego podpis. Jeżeli nie wykluczono doręczenia zastępczego, zawiadomienie musi również zawierać ostrzeżenie o skutkach prawnych nieodebrania pisma sądowego. Ponadto w zawiadomieniu określa się, u kogo, gdzie i kiedy można odebrać pismo sądowe, oraz datę, do której należy je odebrać, jak również godziny, w jakich można to zrobić.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Odmowę przyjęcia doręczanych pism sądowych uregulowano w § 50c kodeksu postępowania cywilnego, który stanowi, że jeżeli adresat lub odbierający odmówi przyjęcia doręczanego pisma sądowego, pismo uznaje się za doręczone w dniu, w którym odmówiono jego przyjęcia. Adresata należy poinformować o skutkach prawnych odmowy. Zgodnie z czeskim prawem taką samą fikcją prawną doręczenia stosuje się, jeżeli adresat odmawia okazania dowodu tożsamości lub podjęcia współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma sądowego. W takim przypadku pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu, w którym odmówiono okazania dowodu tożsamości lub podjęcia współpracy. Zgodnie z czeskim prawem nie sprawdza się, czy odmowa była uzasadniona, czy też nie – fikcja prawna doręczenia powstaje automatycznie w momencie odmowy przyjęcia pisma sądowego.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

W przypadku doręczania pism sądowych z zagranicy poczta czeska postępuje w podobny sposób jak przy doręczaniu pism sądowych na terytorium kraju. Oznacza to, że o ile na kopercie lub potwierdzeniu odbioru nie wskazano wyraźnie, że daną przesyłkę można doręczyć wyłącznie do rąk własnych adresata, można ją doręczyć nie tylko adresatowi, lecz również jego pełnomocnikowi, przedstawicielowi ustawowemu lub pełnomocnikowi jego przedstawiciela ustawowego po spełnieniu takich samych warunków, jakie obowiązują w przypadku adresata (tj. musi on okazać dokument tożsamości i potwierdzić odbiór pisma sądowego, składając podpis).

Co więcej, zgodnie z regulaminem usług pocztowych przesyłkę pocztową mogą odebrać wymienione poniżej osoby w miejscu wskazanym jako adres pocztowy:

1. jeżeli przesyłka pocztowa jest zaadresowana do osoby fizycznej:

osoba fizyczna w wieku powyżej 15 lat znajdująca się w mieszkaniu, biurze, placówce lub innym pomieszczeniu opatrzonym imieniem i nazwiskiem adresata lub nazwiskiem identycznym z nazwiskiem adresata, która potwierdzi odbiór przesyłki podpisem;

2. jeżeli przesyłka pocztowa jest zaadresowana do osoby prawnej:

osoba fizyczna, która udowodni, że jest osobą uprawnioną do odbioru, i potwierdzi odbiór przesyłki swoim podpisem;

osoba fizyczna w wieku powyżej 15 lat znajdująca się w biurze, placówce lub innym pomieszczeniu opatrzonym nazwą adresata, która wylegitymuje się dokumentem potwierdzającym jej imię i nazwisko i potwierdzi odbiór przesyłki podpisem.

Jeżeli pisma sądowego nie uda się przekazać żadnej z wymienionych osób, urząd pocztowy może je przekazać odpowiedniej osobie fizycznej w wieku powyżej 15 lat, w szczególności sąsiadowi adresata, który zgodzi się przekazać przesyłkę adresatowi i potwierdzi odbiór przesyłki swoim podpisem.

Możliwość ta jest wykluczona, jeżeli:

adresat złożył w czeskiej placówce pocztowej oświadczenie, że nie zgadza się na taką metodę doręczenia;

adresat złożył w czeskiej placówce pocztowej oświadczenie, że poczta czeska może doręczać przesyłki pocztowe wyłącznie jemu;

zadeklarowana cena przekracza 10 000 koron czeskich (art. 25 ust. 6 regulaminu usług pocztowych).

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli pismo sądowe doręczone zgodnie z art. 18 rozporządzenia (tj. drogą pocztową, a nie za pośrednictwem jednostki przyjmującej) i przesyłki pocztowej nie udaje się doręczyć, wówczas składa się ją w placówce pocztowej, a adresatowi zostawia się zawiadomienie w jego domowej skrzynce pocztowej wraz z pouczeniem, że należy odebrać przesyłkę w wyznaczonym terminie we wskazanym urzędzie pocztowym. Jeżeli adresat nie odbierze przesyłki w wyznaczonym terminie, przesyłkę zwraca się do nadawcy z adnotacją, że doręczenie jest niemożliwe.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

W przypadku doręczenia właściwego za pośrednictwem usług pocztowych innego państwa w rozumieniu art. 18 rozporządzenia adresat może odebrać przesyłkę w ciągu 15 dni od dnia, w którym przesyłka została przygotowana do odbioru. Adresata informuje się o złożeniu przesyłki w placówce pocztowej za pomocą pisemnego zawiadomienia wraz z pouczeniem, że przesyłkę należy odebrać, które organ doręczający zostawia w domowej skrzynce pocztowej adresata.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Gdy sąd doręcza pismo sądowe w trakcie rozprawy lub innej czynności sądowej, z której sporządza się protokół, fakt ten zaznacza się w protokole. Poza innymi szczegółowymi elementami (§ 40 ust. 6 kodeksu postępowania cywilnego) w protokole należy wskazać charakter danego pisma sądowego. Protokół musi podpisać osoba, która doręcza pismo, oraz odbierający.

W odniesieniu do doręczenia za pośrednictwem publicznej sieci danych do skrzynki elektronicznej zob. pkt 7.2 powyżej.

Jeżeli pismo sądowe doręcza się za pośrednictwem publicznej sieci danych na adres elektroniczny, doręczenie poświadczą wiadomość elektroniczna od adresata podpisana jego zaawansowanym podpisem elektronicznym, którego złożenie potwierdza odbiór pisma sądowego.

Jeżeli sąd doręcza pismo w trakcie czynności, z której nie sporządza się protokołu sądowego, lub za pośrednictwem organu doręczającego, na **potwierdzeniu odbioru** zaznacza się rodzaj pisma sądowego. Potwierdzenie odbioru jest dokumentem urzędowym. O ile nie zostanie wykazane, że jest inaczej, dane podane na potwierdzeniu odbioru uznaje się za prawidłowe.

Potwierdzenie odbioru musi zawierać:

oznaczenie sądu, który zarządził doręczenie pisma sądowego;

oznaczenie podmiotu doręczającego;

oznaczenie doręczanego pisma sądowego;

wskazanie adresata i adresu, na który należy doręczyć pismo sądowe;

oświadczenie podmiotu doręczającego wskazujące datę, w której nie udało się doręczyć pisma adresatowi, datę, w której przekazano pismo adresatowi lub odbierającemu, datę, w której przygotowano pismo do odbioru, lub datę, w której odmówiono przyjęcia pisma lub w której odmówiono podjęcia współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma;

godzinę i minutę doręczenia, jeżeli potwierdzenie zawiera wzmiankę: „dokładny czas doręczenia”;

imię i nazwisko doręczającego, jego podpis oraz oficjalną pieczęć podmiotu doręczającego;

imię i nazwisko (jeżeli taka informacja jest znana organowi doręczającemu) osoby, która odebrała pismo sądowe lub która odmówiła jego przyjęcia, lub która odmówiła podjęcia współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma, a jeżeli pismo w imieniu adresata odebrała inna osoba – informację na temat stosunków łączących tę osobę z adresatem oraz podpis tej osoby;

informację na temat tego, czy wykluczone jest umieszczenie pisma sądowego w skrzynce pocztowej.

Jeżeli dokument złożono w placówce pocztowej, potwierdzenie odbioru musi również zawierać informacje na temat tego, czy adresatowi pozostawiono zawiadomienie wraz z pouczeniem, że należy odebrać pismo sądowe.

Jeżeli adresat lub odbierający odbiera pismo sądowe złożone w placówce pocztowej, potwierdzenie odbioru musi również zawierać:

imię i nazwisko osoby, która wydała pismo sądowe, jej podpis oraz oficjalną pieczęć podmiotu doręczającego;

oświadczenie podmiotu doręczającego wskazujące datę, w której odebrano pismo sądowe;

godzinę i minutę doręczenia, jeżeli wymagane jest wskazanie „dokładnego czasu doręczenia”;

imię i nazwisko osoby, która odebrała pismo sądowe złożone w placówce pocztowej, oraz jej podpis.

Jeżeli adresat lub odbierający odmawia przyjęcia pisma sądowego lub jeżeli nie podejmie współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma sądowego, potwierdzenie odbioru musi również zawierać informacje dotyczące tego, czy osobę tę pouczone, ustnie lub pisemnie, o skutkach prawnych odmowy przyjęcia pisma sądowego lub niepodjęcia współpracy oraz czy i w jaki sposób uzasadniono odmowę przyjęcia pisma sądowego, a także informacje na temat charakteru braku współpracy.

Jeżeli pismo sądowe jest doręczane „tradycyjnym sposobem” i nie uda się go doręczyć adresatowi ani odbierającemu, potwierdzenie odbioru musi również zawierać:

oświadczenie podmiotu doręczającego wskazujące datę, w której pismo sądowe umieszczono w domowej skrzynce pocztowej lub innej skrzynce pocztowej, z której korzysta adresat;

godzinę i minutę doręczenia, jeżeli wymagane jest wskazanie „dokładnego czasu doręczenia”;

imię i nazwisko doręczającego, jego podpis oraz oficjalną pieczęć podmiotu doręczającego.

Jeżeli odbierający nie jest w stanie potwierdzić odbioru pisma sądowego za pomocą podpisu, odpowiednia osoba fizyczna inna niż doręczający musi potwierdzić doręczenie pisma sądowego odbierającemu poprzez złożenie podpisu na potwierdzeniu odbioru.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Zgodnie z prawem Republiki Czeskiej nie ma możliwości usunięcia wady prawnej doręczenia. Jeżeli przy doręczeniu określonego pisma sądowego naruszono procedurę ustawową, dokument musi zostać doręczony ponownie.

Ponieważ w prawie Republiki Czeskiej dopuszcza się „doręczenie zastępcze” i związaną z nim fikcję prawną doręczenia, zachodzi możliwość wystąpienia **bezszytelnego doręczenia** w przypadkach, w których adresat nie był w stanie zapoznać się z pismem sądowym ze względu na obiektywną przeszkodę.

Bezszytelnego doręczenia stwierdza właściwy sąd wyłącznie na wniosek strony, która była adresatem danego pisma sądowego (z wyjątkiem postępowania nieprocesowego, kiedy to sąd może również z urzędu zbadać skuteczność doręczenia). Wniosek należy złożyć w ciągu 15 dni od dnia, w którym adresat zapoznał się z doręczanym pismem sądowym lub w którym mógł się z nim zapoznać. Sąd stwierdza bezszytelnego doręczenia wyłącznie wówczas, gdy adresat nie był w stanie zapoznać się z pismem sądowym z **uzasadnionej przyczyny**. W związku z tym strona musi zawrzeć w swoim wniosku dowody potwierdzające, że wniosek został złożony w terminie (we wspomnianym powyżej 15-dniowym terminie), oraz musi wykazać, że wniosek jest uzasadniony. Uzasadnione przyczyny obejmują chorobę, pobyt w szpitalu itp., tj. powody związane z obiektywną przeszkodą uniemożliwiającą stronie zapoznanie się z pismem sądowym. Doręczenia nie można uznać za bezszytelnego, jeżeli adresat umyślnie unikał odebrania pisma sądowego lub jeżeli nie zamieszkuje na stałe pod adresem wskazanym jako adres do doręczeń (strona mają obowiązek wskazać adres do doręczeń, pod którym faktycznie zamieszkuje).

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Decyzję stwierdzającą, że odmowa była nieuzasadniona, można zaskarżyć.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Doręczanie pism sądowych w Republice Czeskiej jest usługą nieodpłatną. Co do zasady koszty doręczenia pokrywa sąd doręczający pismo sądowe.

Ostatnia aktualizacja: 03/07/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Niemcy

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczenie oznacza zawiadomienie osoby, której doręcza się pisma (adresata), o tych pismach. Pisma należy doręczyć i udokumentować tę czynność w formie przewidzianej w przepisach. Zawiadomienie oznacza umożliwienie adresatowi zapoznania się z określonymi informacjami. Celem doręczenia jest zapewnienie, aby adresat faktycznie dowiedział się o postępowaniu lub przynajmniej aby miał możliwość dowiedzenia się o takim postępowaniu. Doręczenie stanowi także dowód na to, kiedy i w jaki sposób pismo przekazano adresatowi.

W postępowaniu sądowym pisma doręcza się w celu zapewnienia należytego przebiegu procesu i uczciwego postępowania sądowego. Z tego względu obowiązują przepisy szczególne dotyczące doręczania pism.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

W prawie niemieckim nie wskazano jednoznacznie, które konkretne pisma należy doręczać drogą formalną. Doręczenie drogą formalną jest wymagane, ilekroć jest to właściwe lub konieczne – na przykład jeżeli prawa powstają lub terminy zaczynają biec dopiero wraz z przekazaniem zawiadomienia. W kodeksie postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung, ZPO) w pewnym zakresie wskazano, które pisma należy doręczać. Pisma, które należy doręczać z mocy prawa, obejmują na przykład pisma wszczynające postępowanie sądowe oraz orzeczenia sądu, od których można wnieść środek zaskarżenia.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

O tym, kto jest odpowiedzialny za doręczenie, decyduje fakt, czy jest to doręczenie z urzędu na podstawie §§ 166–190 kodeksu postępowania cywilnego, czy doręczenie na wniosek stron na podstawie §§ 191–195 kodeksu postępowania cywilnego.

Przyjęte jest doręczenie z urzędu. Co do zasady dokonuje go sekretariat sądu, przed którym toczy się postępowanie, zgodnie z § 168 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego. Sekretariat może zlecić doręczenie operatorowi pocztowemu lub pracownikowi sądu bądź doręczyć pismo samodzielnie.

Doręczenie na wniosek stron ma miejsce wyłącznie wówczas, gdy jest dozwolone lub przewidziane przez prawo. Zgodnie z § 192 kodeksu postępowania cywilnego doręczenia dokonuje zazwyczaj komornik. Wykonanie usługi doręczenia zleca komornikowi bezpośrednio strona, lub pośrednio – sekretariat sądu, przed którym toczy się postępowanie. Z kolei komornik może zlecić doręczenie operatorowi pocztowemu zgodnie z § 194 kodeksu postępowania cywilnego.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Organ niemiecki, do którego organ zagraniczny zwraca się o doręczenie pism w Niemczech, co do zasady dąży do ustalenia aktualnego adresu adresata, jeśli ustali, że adresat nie mieszka pod adresem podanym we wniosku o doręczenie, lub jeśli adres podany we wniosku o doręczenie jest niepełny lub nieprawidłowy. Organ niemiecki podejmuje jednak takie czynności dobrowolnie i nie jest zobowiązany do ich podjęcia.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Zgodnie z § 44 ustawy federalnej o ewidencji ludności (Bundesmeldegesetz, BMG) zagraniczne organy publiczne i zagraniczne osoby fizyczne mogą uzyskać od niemieckich organów ds. ewidencji ludności zwykły wyciąg z ewidencji (*einfache Melderegisterauskunft*) dotyczący konkretnej osoby bez podawania przyczyn.

Zwykły wyciąg z ewidencji obejmuje:

nazwisko,

imiona ze wskazaniem zwykle używanego imienia,

stopień naukowy doktora,

aktualne adresy oraz

jeżeli dana osoba nie żyje – informację o tym fakcie.

Wniosek należy skierować do właściwego organu ds. ewidencji. Co do zasady będzie to lokalny urząd spraw obywatelskich (*Bürgeramt*) w gminie lub mieście, w których uznaje się, że dana osoba zamieszkuje. Coraz więcej gmin oferuje możliwość uzyskania wyciągu z ewidencji za pośrednictwem internetu. Uzyskanie wyciągu podlega opłacie. Wysokość takiej opłaty różni się w poszczególnych krajach związkowych.

Wyciąg z ewidencji może zostać wydany wyłącznie wówczas, gdy osobę, o której dane się zwrócono, można dokładnie zidentyfikować na podstawie danych przedstawionych przez organ występujący z wnioskiem. Nie jest możliwe wysłanie listy potencjalnych osób, których informacje mogłyby dotyczyć. Ponadto osoba lub podmiot, które ubiegają się o informacje, muszą oświadczyć, że nie wykorzystają uzyskanych danych w celach marketingowych ani w celu handlu adresami.

Wyciągu z ewidencji nie można wydać, jeżeli wprowadzono do niej adnotację o zakazie ujawniania danych tej osoby zgodnie z § 51 lub warunkowym obowiązku zachowania poufności zgodnie z § 52 niemieckiej federalnej ustawy o ewidencji ludności oraz jeżeli nie można wykluczyć naruszenia chronionych prawem interesów.

Jeżeli chodzi o czynności, które w całości lub częściowo wchodzą w zakres stosowania prawa Unii, dane wykraczające poza ten zakres można przekazywać zgodnie z § 35 niemieckiej federalnej ustawy o ewidencji ludności organom publicznym w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, organom publicznym w innych umawiających się państwach Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, instytucjom i organom Unii Europejskiej lub instytucjom i organom Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w zakresie niezbędnym do wypełniania obowiązków przez organ ubiegający się o dane.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Niemcy zapewniają pomoc w ustalaniu adresu, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie doręczania dokumentów, dostarczając szczegółowe informacje, za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”, na temat sposobów znalezienia adresów osób, którym ma zostać doręczony dokument.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Najczęstszym sposobem doręczenia jest doręczenie z urzędu. Dokonuje się go zazwyczaj za pośrednictwem operatora pocztowego. Zgodnie z § 176 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego sekretariat sądu zleca operatorowi pocztowemu doręczenie oraz fizycznie przekazuje pismo sądowe do doręczenia w zapieczętowanej kopercie wraz z gotowym do wypełnienia formularzem pokwitowania odbioru. Operator pocztowy wykonuje usługę, wypełnia formularz pokwitowania odbioru i bezzwłocznie odsyła go do sekretariatu sądu.

Pismo, które ma zostać doręczone, przekazuje się adresatowi zgodnie z § 177 kodeksu postępowania cywilnego. Doręczenie może się odbyć w dowolnym miejscu i nie jest ograniczone do określonej lokalizacji. Zgodnie z § 170 ust. 1 zdanie pierwsze kodeksu postępowania cywilnego jeśli adresat nie ma zdolności sądowej, pisma należy doręczyć jego przedstawicielowi ustawowemu.

Przewidziano kilka alternatywnych sposobów doręczenia. Zgodnie z § 171 kodeksu postępowania cywilnego pisma można doręczać także upoważnionemu przedstawicielowi adresata. Zgodnie z §§ 172 i 174 kodeksu postępowania cywilnego w postępowaniu sądowym pisma doręcza się zazwyczaj pełnomocnikowi procesowemu adresata za potwierdzeniem odbioru. Pełnomocnik procesowy wysyła do sądu potwierdzenie odbioru.

Zgodnie z § 195 kodeksu postępowania cywilnego jeżeli w postępowaniu sądowym obie strony mają pełnomocników procesowych, pełnomocnicy ci mogą również doręczać pisma sobie nawzajem. Ma to również zastosowanie do tych pism sądowych, które doręcza się z urzędu, pod warunkiem że strony przeciwnej nie trzeba jednocześnie poinformować o orzeczeniu sądu. Pismo takie musi zawierać oświadczenie zawierające informację o doręczeniu przez jednego adwokata drugiemu. Także w tym przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie odbioru.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Co do zasady zgodnie z §§ 173 i 130a kodeksu postępowania cywilnego dokumenty elektroniczne we wszystkich postępowaniach cywilnych można doręczać elektronicznie za pomocą bezpiecznych środków przekazu (De-Mail, specjalne elektroniczne skrzynki odbiorcze, konto użytkownika zgodnie z ustawą o administracji elektronicznej – OZG). Adwokaci, notariusze, komornicy, od 1 stycznia 2023 r. – doradcy podatkowi i organy, podmioty i instytucje prawa publicznego oraz od 1 stycznia 2024 r. – inne osoby wykonujące zawód zaufania publicznego mają obowiązek założenia bezpiecznego kanału przesyłania na potrzeby elektronicznego doręczania pism. Innym stronom postępowania można doręczać pisma drogą elektroniczną wyłącznie wówczas, gdy strony te udzieliły wyraźnej zgody na przesyłanie im dokumentów elektronicznych w danym postępowaniu lub, w przypadku osób prawnych, gdy udzieliły one ogólnej zgody na taki tryb doręczenia.

Pisma sądowe można również doręczać faksem adwokatom, notariuszom, komornikom, doradcom podatkowym oraz innym osobom, które wykonują zawód zaufania publicznego, a także organom, podmiotom i instytucjom prawa publicznego. Jako dowód doręczenia faksem wystarcza potwierdzenie odbioru, które adresat podpisał i opatrzył datą. Potwierdzenie odbioru można zwrócić do sądu na wcześniej wydrukowanym formularzu papierowym, faksem lub jako dokument elektroniczny.

Nie dopuszcza się doręczenia przez SMS.

Elektroniczne doręczanie dokumentów elektronicznych jest dozwolone we wszystkich rodzajach postępowań na gruncie kodeksu postępowania cywilnego.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Doręczenie drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie doręczania dokumentów jest obecnie możliwe wyłącznie w formie określonej w art. 19 ust. 1 lit. a).

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Doręczenie drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie doręczania dokumentów nie jest jeszcze możliwe.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Odpowiedź na pytania 7.1–7.3 brzmi następująco:

jeżeli nie ma możliwości doręczenia pism sądowych bezpośrednio adresatowi, można zastosować procedurę zwaną „doręczeniem zastępczym”. Doręczenie zastępcze może przyjąć następujące formy:

a) doręczenie zastępcze „adresatowi zastępczemu” (§ 178 kodeksu postępowania cywilnego): główną formą doręczenia zastępczego jest doręczenie adresatowi zastępczemu zgodnie z § 178 kodeksu postępowania cywilnego. Jeżeli faktycznego adresata nie można zastać w jego miejscu zamieszkania, miejscu prowadzenia działalności lub placówce (na przykład w zakładzie karnym lub w szpitalu), w której przebywa, można dokonać doręczenia zastępczego polegającego na przekazaniu pisma jednej z następujących osób:

w miejscu zamieszkania adresata: dorosłemu członkowi rodziny, osobie zatrudnionej przez rodzinę lub dorosłemu współlokatorowi, który na stałe zamieszkuje w miejscu zamieszkania adresata;

w miejscu prowadzenia działalności adresata: osobie tam zatrudnionej;

w placówkach: kierownikowi takiej placówki lub należycie upoważnionemu przedstawicielowi.

Zgodnie z § 178 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego doręczenie zastępcze osobom wskazanym powyżej nie jest jednak dozwolone, jeżeli dana osoba uczestniczy w sporze prawnym jako strona przeciwna osoby, której należy doręczyć pisma sądowe. W przypadku doręczenia zastępczego adresatowi zastępczemu pismo uznaje się za doręczone w chwili przekazania go adresatowi zastępczemu;

b) doręczenie zastępcze poprzez umieszczenie w skrzynce pocztowej zgodnie z § 180 kodeksu postępowania cywilnego: jeżeli nie jest możliwe doręczenie zastępcze adresatowi zastępczemu w miejscu zamieszkania lub miejsca prowadzenia działalności adresata, można dokonać doręczenia zastępczego poprzez umieszczenie w skrzynce pocztowej zgodnie z § 180 kodeksu postępowania cywilnego. W tym przypadku pismo sądowe należy umieścić w skrzynce pocztowej przynależącej do miejsca zamieszkania lub miejsca prowadzenia działalności. Pismo uznaje się za doręczone w chwili umieszczenia go w skrzynce pocztowej;

c) doręczenie zastępcze poprzez złożenie pisma w placówce pocztowej lub w sądzie zgodnie z § 181 kodeksu postępowania cywilnego: jeżeli pism sądowych nie można doręczyć w drodze doręczenia zastępczego w miejscu zamieszkania ani w drodze doręczenia zastępczego poprzez umieszczenie w skrzynce pocztowej, doręczenia zastępczego można dokonać poprzez złożenie pisma sądowego w sądzie zgodnie z § 181 kodeksu postępowania cywilnego. Pismo sądowe można złożyć w sekretariacie sądu rejonowego (*Amtsgericht*) właściwego ze względu na miejsce doręczenia albo, jeżeli doręczenie pisma sądowego zlecono poczcie, w placówce pocztowej wskazanej przez pocztę jako miejsce doręczenia lub w siedzibie sądu rejonowego. Pisemne zawiadomienie o złożeniu pisma w placówce pocztowej lub w sądzie należy przekazać adresatowi w sposób typowy dla doręczania zwykłych listów. Jeżeli nie jest to możliwe, pisemne zawiadomienie należy umieścić na drzwiach w miejscu zamieszkania, miejscu prowadzenia działalności lub placówce. Pismo uznaje się za doręczone w chwili przekazania pisemnego zawiadomienia.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli adresata zastano w miejscu zamieszkania, miejscu prowadzenia działalności lub placówce, ale odmawia on przyjęcia pism sądowych, należy wprowadzić następujące rozróżnienie:

jeżeli odmowa jest uzasadniona, procedura doręczenia musi rozpocząć się od nowa. Przykładem uzasadnionej odmowy byłaby sytuacja, w której adres okazałby się nieprawidłowy lub w której adresat nie zostałby dokładnie wskazany;

jeżeli odmowa nie jest uzasadniona, zgodnie z § 179 kodeksu postępowania cywilnego pismo sądowe należy pozostawić w miejscu zamieszkania lub miejscu prowadzenia działalności. Jeżeli adresat nie ma miejsca zamieszkania ani miejsca prowadzenia działalności, pismo sądowe należy zwrócić do nadawcy. Jeżeli odmówiono przyjęcia doręczanego pisma sądowego bez podania uzasadnienia, pismo sądowe mimo to uznaje się za doręczone.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Jeżeli chodzi o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie C-354/15 – Henderson doręczenia za potwierdzeniem odbioru za pośrednictwem poczty można dokonać także poprzez przekazanie pisma osobie trzeciej, pod warunkiem że odbywa się to w miejscu zamieszkania adresata. Ma to zastosowanie wyłącznie do osób dorosłych, które przebywają w miejscu zamieszkania adresata w chwili doręczenia, niezależnie od tego, czy są to członkowie rodziny mieszkający pod tym samym adresem czy też osoby zatrudnione przez adresata. Zgodnie z art. 18-003 ust. 4.1 postanowień uzupełniających do Światowej Konwencji Pocztowej potwierdzenie odbioru może podpisać inna osoba niż adresat, pod warunkiem że ta osoba jest upoważniona do odbioru przesyłki na mocy przepisów państwa przeznaczenia.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Zgodnie z art. 19-104 ust. 5.3 postanowień uzupełniających do Światowej Konwencji Pocztowej dostawca usług pocztowych musi przechowywać korespondencję w sposób umożliwiający jej odbiór, jeżeli próba doręczenia pism sądowych się nie powiodła. Deutsche Post AG doręcza list polecony wyłącznie adresatowi do rąk własnych lub osobie upoważnionej przez adresata na piśmie do odbioru przesyłki. W wyroku z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie C-354/15 – Henderson Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że doręczenie, o którym mowa w art. 18 rozporządzenia w sprawie doręczania dokumentów, można uznać za dokonane wyłącznie wówczas, gdy adresat lub adresat zastępczy podpisał potwierdzenie odbioru lub jego ekwiwalent. W przypadku braku odbioru wysłanego pisma uznaje się, że doręczenie nie nastąpiło.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urządzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Zgodnie z art. 19-104 ust. 5.3 postanowień uzupełniających do Światowej Konwencji Pocztowej okres przechowywania pism sądowych określa się w odpowiednich przepisach krajowych. Termin ten nie powinien być jednak dłuższy niż jeden miesiąc. W nielicznych wyjątkowych sytuacjach okres ten może wynosić do dwóch miesięcy. Deutsche Post AG przechowuje przesyłkę przez tydzień od dnia zawiadomienia adresata. Organ doręczający pozostawia zawiadomienie w skrzynce pocztowej adresata wraz z informacjami na temat oddziału, w którym można odebrać przesyłkę, i okresu, przez jaki odbiór będzie możliwy.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Przewidziano różne rodzaje pisemnych dowodów doręczenia pisma sądowego. Co do zasady, aby udowodnić, że pismo sądowe doręczono, należy wypełnić pokwitowanie odbioru na wcześniej wydrukowanym w tym celu formularzu i bezzwłocznie przekazać je do sekretariatu sądu zgodnie z § 182 kodeksu postępowania cywilnego. Pokwitowanie odbioru zawiera wszystkie informacje szczegółowe niezbędne do potwierdzenia doręczenia, w tym w szczególności:

oznaczenie osoby, której należy doręczyć pismo,

oznaczenie osoby, której przekazano pismo,

miejsce, datę i – na żądanie sądu – czas doręczenia,

nazwisko, imiona i podpis doręczającego oraz, w stosownych przypadkach, dane przedsiębiorstwa, któremu zlecono doręczenie, lub dane organu, do którego zwrócono się o doręczenie.

Jeżeli pisma sądowe doręcza się na wniosek zainteresowanych stron, pokwitowanie odbioru należy doręczyć stronie, w imieniu której doręczono pisma, zgodnie z § 193 ust. 4 kodeksu postępowania cywilnego.

Sekretariat sądu na wniosek potwierdza czas doręczenia zgodnie z § 169 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego.

W przypadku doręczenia zastępczego na pokwitowaniu odbioru zawsze należy wskazać przyczynę doręczenia zastępczego. W przypadku doręczenia zastępczego poprzez złożenie pisma sądowego w placówce pocztowej lub w sądzie na pokwitowaniu odbioru należy odnotować, w jaki sposób pisemnie poinformowano adresata o takim fakcie. Jeżeli adresat odmówił przyjęcia pisma sądowego bez uzasadnienia, na pokwitowaniu odbioru należy odnotować, kto odmówił przyjęcia pisma sądowego i że pismo pozostawiono w miejscu doręczenia lub zwrócono nadawcy.

W niektórych przypadkach pokwitowanie odbioru nie jest wymagane:

w przypadku fizycznego doręczenia pisma sądowego do siedziby sądu adnotacja na tym piśmie i w aktach sprawy, że pismo to doręczono, wraz ze wskazaniem terminu doręczenia, stanowi wystarczający dowód doręczenia zgodnie z § 174 zdanie drugie kodeksu postępowania cywilnego;

w przypadku doręczenia pisma adwokatowi potwierdzenie odbioru przez adwokata jest wystarczającym dowodem doręczenia zgodnie z § 175 kodeksu postępowania cywilnego;

w przypadku doręczenia pisma listem poleconym za potwierdzeniem odbioru potwierdzenie odbioru jest wystarczającym dowodem doręczenia zgodnie z § 176 ust. 1 zdanie drugie kodeksu postępowania cywilnego. Tę samą zasadę stosuje się do doręczenia listem poleconym za potwierdzeniem odbioru za granicą (art. 18 rozporządzenia w sprawie doręczania dokumentów oraz § 183 ust. 2 pierwsza część zdania drugiego i § 183 ust. 5 zdanie pierwsze kodeksu postępowania cywilnego);

w przypadku doręczenia pisma sądowego za granicę przy wsparciu organów zagranicznych lub za pośrednictwem niemieckich misji dyplomatycznych dowodem doręczenia jest zaświadczenie wystawione przez organ, do którego zwrócono się o doręczenie (§ 16 ustawy konsularnej – Konsulargesetz, § 183 ust. 5 zdanie drugie kodeksu postępowania cywilnego);

w przypadku doręczenia pisma sądowego drogą elektroniczną adwokatowi, notariuszowi, komornikowi, doradcom podatkowym, innym osobom wykonującym zawód zaufania publicznego, organom, podmiotom i instytucjom prawa publicznego wystarczające jest odesłanie potwierdzenia odbioru zgodnie z § 173 ust.

3 kodeksu postępowania cywilnego. W przypadku doręczenia innym adresatom nie sporządza się pisemnego dowodu. W tych przypadkach, zgodnie z § 173 ust. 4 kodeksu postępowania cywilnego, dokument elektroniczny uznaje się za doręczony trzeciego dnia po dniu odbioru wskazanym w automatycznym potwierdzeniu odbioru, chyba że adresat udowodni, że nie otrzymał tego dokumentu lub że otrzymał go później.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Doręczenie dokonane z naruszeniem kodeksu postępowania cywilnego jest co do zasady nieważne. Zgodnie z § 189 kodeksu postępowania cywilnego można jednak dokonać konwalidacji takiego uchybienia w doręczeniu, jeżeli pismo faktycznie otrzymała osoba, do której było lub mogło być ono adresowane zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego. W takim przypadku pismo uznaje się za doręczone w chwili, w której zostało ono faktycznie otrzymane, a uchybienie w doręczeniu zostaje konwalidowane.

Jeżeli ani adresat, ani inna osoba, do której pismo było lub mogło być adresowane zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego (np. dorosła osoba bliska adresata), nie otrzymali pisma, konwalidacja nie jest możliwa. Doręczenie jest nieważne i należy je ponownie przeprowadzić.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególny środek zaskarżenia tej decyzji?

Nie.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Co do zasady usługa doręczania pism przez sąd jest odpłatna. W krajowych postępowaniach sądowych, w których opłaty sądowe zależą od wartości przedmiotu sporu, opłaty sądowe pokrywają jednak pierwsze dziesięć doręczeń pism. Za kolejne doręczenia pism oraz za doręczenia w innych postępowaniach krajowych pobiera się opłatę ryczałtową w wysokości 3,50 euro za każdym razem, gdy pisma są doręczane za pokwitowaniem odbioru, listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub przez pracownika sądu. Elektroniczne doręczanie pism przez sąd jest nieodpłatne.

Doręczenia na wniosek zainteresowanych stron dokonuje komornik.

Za zorganizowanie doręczenia przez przekazanie pism sądowych pocztą komornik pobiera opłatę w wysokości 3,30 euro. Oprócz tego obowiązują opłaty z tytułu pokrycia kosztów niezbędnych kserokopii i opłaty pocztowej, jak również kosztów ryczałtowych. Jeżeli doręczenie pisma sądowego powierzono komornikowi i doręczenie to należy poświadczyc, uiszcza się specjalną opłatę równą opłacie ryczałtowej za sporządzenie pisma sądowego. Opłata wynosi 0,50 euro za stronę za pierwsze pięćdziesiąt stron i 0,15 euro za każdą kolejną stronę.

Jeżeli komornik doręcza pismo sądowe osobiście, opłata wynosi 11,00 euro. W takim przypadku pokrywa się również koszty dojazdu komornika w kwocie od 3,25 euro do 16,25 euro w zależności od odległości od adresata.

Co do zasady nie pobiera się opłat za realizację wniosków o doręczenie od innych państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2020/1784, chyba że doręczenia dokonuje komornik. Jeżeli pismo doręcza komornik, opłaty są takie same jak w przypadku wniosków o doręczenie krajowe. Dokładne opłaty należne w poszczególnych sprawach określono w ustawie o komornikach sądowych (Gerichtsvollzieherkostengesetz, GvKostG), w szczególności w zawartym w niej wykazie opłat (*Kostenverzeichnis*).

Ostatnia aktualizacja: 18/01/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Grecja

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

„Doręczenie pism sądowych” w praktyce oznacza, że pisma sądowe w sprawach cywilnych i gospodarczych należy doręczyć stronom.

Doręczenie pism sądowych, zgodnie z definicją zawartą w przepisach prawnych, jest czynnością dokonywaną przez właściwe organy i osoby, w wyniku której adresaci pism uzyskują dostęp do ich treści. Jest to istotne z tego względu, że niedoręczenie pisma sądowego stronie postępowania może uniemożliwić tej stronie udział w rozprawie, co może skutkować wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Do doręczania pism sądowych mają zastosowanie szczególne zasady, ponieważ doręczenie stanowi wymóg niezbędny do wszczęcia postępowania przed sądem, który wynika z zasady kontradyktoryjności. Oznacza to, że strony muszą uzyskać dostęp do informacji na temat miejsca i terminu rozprawy oraz istotnych okoliczności faktycznych sprawy.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Do pism sądowych, które wymagają doręczenia drogą formalną, należą: pisma związane z powództwem, sprzeciw od wyroku zaocznego (oraz zarzuty dodatkowe), apelacja (oraz zarzuty dodatkowe), skarga kasacyjna (oraz zarzuty dodatkowe), skarga o wznowienie postępowania (oraz zarzuty dodatkowe), powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu (oraz zarzuty dodatkowe), skarga na czynności pozasądowe i sądowe (oraz zarzuty dodatkowe), pisma związane z interwencją główną lub uboczną, zawiadomienie o rozprawie oraz przyzpoznanie, wnioski o zastosowanie, uchylenie lub zmianę środków zabezpieczających, wnioski o wydanie lub uchylenie tymczasowego nakazu sądowego, potwierdzenie odroczenia w przypadku niezłożenia przez pozwanego powiadomienia o zamiarze skorzystania z prawa do obrony procesowej, wnioski o objęcie ochroną prawną w postępowaniu nieprocesowym, a także uchylenie lub zmiana wyroku, wezwanie na przesłuchanie lub odebranie oświadczenia z mocą przysięgi oraz wszystkie wyroki sądu (prawomocne i nieprawomocne).

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Za doręczenie pism sądowych odpowiada strona postępowania zgodnie z pisemnym zarządzeniem umieszczonym u dołu doręczanego dokumentu.

Doręczenia dokonuje wspomniana strona osobiście lub za pośrednictwem swojego pełnomocnika albo, na wniosek tej strony, sędzia prowadzący sprawę lub – w przypadku sądu pierwszej instancji orzekającego w składzie wieloosobowym – prezes sądu (art. 123 kodeksu postępowania cywilnego – kpc). Pisma sądowe doręcza wyznaczony przez sąd komornik, w którego rewirze znajduje się miejsce zamieszkania lub siedziba adresata w chwili doręczenia (art. 122 ust. 1 kpc). Jeżeli doręczenie pism sądowych odbywa się pod nadzorem sądu, wówczas pisma może doręczać również komornik ds. karnych właściwy dla danego okręgu sądowego lub funkcjonariusz greckiej policji, strażnik leśny lub sekretarz urzędu gminy (art. 122 ust. 2 i 3 kpc). Ponadto w postępowaniu zabezpieczającym o miejscu i czasie rozprawy powiadamia się poprzez doręczenie pisma wydanego przez sekretariat sądu, w którym określa się miejsce, termin i godzinę rozprawy, lub za pośrednictwem zaproszenia ze strony sekretariatu sądu przekazanego drogą telegraficzną lub telefoniczną. Sędzia może również zarządzić doręczenie odpisu wniosku wraz z wezwaniem (art. 686 ust. 4 kpc).

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów
Tak, w miarę możliwości.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?
Nie, nie mają bezpośredniego dostępu.

Wszyscy obywatele zamieszkujący na terytorium Grecji są rejestrowani w bazie danych poszczególnych gmin (*dèmes*) za pośrednictwem właściwych urzędów stanu cywilnego. Krajowa baza danych zawiera natomiast wyłącznie dane na temat obywateli pełnoletnich, którzy zostali zarejestrowani na podstawie swojego dowodu osobistego lub paszportu, i jest aktualizowana w miarę potrzeb przez greckie gminy.

Baza danych jest dostępna dla obywateli (nieodpłatnie) wyłącznie za pośrednictwem publicznych spisów abonentów.

Obecnie trwa proces tworzenia i uzupełniania krajowego rejestru obywateli, który umożliwi ich identyfikację.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów
Właściwa jednostka przyjmująca ustala adresy, wysyłając pisma do innych organów krajowych.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Zazwyczaj stosowanym sposobem doręczania pism sądowych jest ich dostarczenie do rąk własnych adresata (art. 127 ust. 1 kpc), niezależnie od miejsca, w którym adresat przebywa (art. 124 kpc). Jeżeli jednak w miejscu doręczenia adresat ma miejsce zamieszkania, sklep, biuro lub zakład, które prowadzi samodzielnie albo z inną osobą lub w których pracuje jako pracownik umysłowy, fizyczny lub pomocnik, doręczenia nie można dokonać w innym miejscu bez jego zgody (art. 124 ust. 2 kpc). W odniesieniu do wszelkich alternatywnych sposobów doręczenia, z których można korzystać, przewidziano również możliwość doręczenia pism sądowych drogą pocztową bądź telegraficznie lub telefonicznie na podstawie dekretów wydanych na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w których określony zostanie sposób doręczenia pism sądowych i poświadczenia doręczenia (art. 122 ust. 4 kpc).

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Pisma sądowe można również doręczać drogą elektroniczną, pod warunkiem że opatrzone je podpisem elektronicznym.

Pismo sądowe, które doręcza się drogą elektroniczną, uznaje się za doręczone, jeżeli nadawca otrzymał od adresata elektroniczne potwierdzenie odbioru, które musi zawierać zaawansowany podpis elektroniczny i które będzie stanowiło dowód doręczenia (art. 122 ust. 5 kpc).

Artykuł 122A kpc

1. Pismo sądowe może zostać doręczone także drogą elektroniczną przez wyznaczonego przez sąd komornika, w którego rewirze osoba fizyczna lub prawna będąca adresatem pisma ma w chwili doręczenia miejsce zamieszkania lub pobytu bądź siedzibę statutową.

2. Pisma procesowe można doręczać, zgodnie z ust. 1, także drogą elektroniczną, pod warunkiem opatrzenia ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym zgodnie z art. 2 ust. 20 ustawy 4727/2020 (grecki dziennik urzędowy, seria I, nr 184). Pismo wysłane drogą elektroniczną uznaje się za doręczone wyłącznie wówczas, gdy komornik otrzymał elektroniczne potwierdzenie odbioru pisma opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym adresata zgodnie z art. 2 ust. 20 ustawy 4727/2020. Elektroniczne potwierdzenie odbioru należy dołączyć do protokołu doręczenia sporządzonego przez komornika zgodnie z art. 139 kpc, pod rygorem bezskuteczności doręczenia. Doręczenie uznaje się za bezskuteczne, jeśli doręczający nie otrzymał elektronicznego potwierdzenia odbioru w ciągu 24 godzin od wysyłki. Jeżeli nie dokonano doręczenia drogą elektroniczną, dokonuje się doręczenia zwykłego w trybie określonym w art. 122 i nast.

3. Z zastrzeżeniem ust. 4, osoba fizyczna lub, w przypadku osoby prawnej, jej pełnomocnik, którzy zamierzają wysłać lub odbierać pisma sądowe drogą elektroniczną, mają obowiązek zgłoszenia jednego adresu e-mail w Krajowym Centrum Zgłoszeń, o którym mowa w art. 17 ustawy 4704/2020 (grecki dziennik urzędowy, seria I, nr 133). Jeżeli adresat mieszka lub, w przypadku osoby prawnej, ma siedzibę statutową za granicą, należy dokonać zgłoszenia w Krajowym Centrum Zgłoszeń.

4. Zdefiniowanego w ust. 1–3 doręczenia drogą elektroniczną, skierowanego do państwa, instytucji kredytowej, instytucji płatniczej, instytucji pieniądza elektronicznego lub zakładu ubezpieczeń dokonuje się we właściwej agencji zdecentralizowanej lub oddziale centralnego rewiru, w którym komornik ma siedzibę w chwili doręczenia. W braku właściwej agencji zdecentralizowanej lub oddziału centralnego rewiru doręczenia dokonuje się w siedzibie głównej podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym. W tym celu pełnomocnicy osób prawnych mają obowiązek zgłoszenia w Krajowym Centrum Zgłoszeń swoich adresów e-mail oraz imienia i nazwiska przedstawiciela, podmiotu umocowanego lub pracownika upoważnionego do odbioru pisma doręczonego drogą elektroniczną.

6. Zarejestrowany adres e-mail zastępuje się innym lub usuwa zgodnie z art. 17 ustawy 4704/2020.

7. Doręczenia upoważnionemu adwokatowi, zgodnie z art. 143 ust. 1 i 3, można dokonać także poprzez wysyłkę na adres e-mail zawarty w piśmie procesowym zgodnie z art. 119 ust. 1 kpc.

8. W przypadku doręczenia drogą elektroniczną terminy procesowe przedłuża się o jeden dzień.

9. Warunki tworzenia i funkcjonowania aplikacji elektronicznej przeznaczonej do doręczania pism sądowych drogą elektroniczną określają w drodze wspólnej decyzji Minister Sprawiedliwości i Minister Administracji Cyfrowej.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Grecja zastrzega sobie prawo do udzielenia odpowiedzi na to pytanie w terminach określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/1784.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Powyższy wariant polegający na doręczeniu pism sądowych drogą elektroniczną jest uzależniony od wydania dekretu prezydenckiego na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w którym zostaną określone bardziej szczegółowe wymogi, które należy spełnić.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

W przypadku niezastania adresata w miejscu zamieszkania pismo sądowe doręcza się jednej z osób z nim zamieszkujących, pod warunkiem że osoba taka jest świadoma swoich czynów i nie jest stroną przeciwną w postępowaniu (art. 128 ust. 1 kpc).

Jeżeli żadna z osób wymienionych w akapicie pierwszym nie przebywa w miejscu zamieszkania:

pismo sądowe przymocowuje się do drzwi mieszkania adresata w obecności jednego świadka;

najpóźniej następnego dnia roboczego po dniu, w którym pismo sądowe przymocowano do drzwi mieszkania, odpis pisma sądowego wydawany nieodpłatnie doręcza się do rąk komendanta komisariatu policji w okręgu, w którym znajduje się miejsce zamieszkania adresata, a w razie jego nieobecności – do rąk funkcjonariusza policji lub zastępcy komendanta albo dyżurnego komisariatu. We wszystkich tych przypadkach doręczenie dokumentuje się za pomocą potwierdzenia, które sporządza się nieodpłatnie pod protokołem doręczenia;

najpóźniej następnego dnia roboczego doręczający przesyła adresatowi pocztą pisemne zawiadomienie zawierające wskazanie rodzaju doręczonego pisma sądowego, adresu mieszkania, na którego drzwiach przymocowano pismo, datę przymocowania, informację o organie, któremu przekazano odpis pism sądowych, jak również datę doręczenia. Doręczający nieodpłatnie sporządza i podpisuje pod protokołem doręczenia poświadczenie wysłania pocztą takiego zawiadomienia. Poświadczenie zawiera nazwę urzędu pocztowego, z którego wysłano zawiadomienie, oraz imię i nazwisko pracownika, który je odebrał.

Pracownik ten kontrasygnuje to poświadczenie (art. 128 ust. 4 kpc).

W przypadku niezastania adresata w sklepie, biurze lub zakładzie pismo sądowe doręcza się do rąk kierownika sklepu, biura lub zakładu albo do rąk wspólnika, partnera kontraktowego, pracownika lub pomocnika, pod warunkiem że są oni świadomi swoich czynów i nie uczestniczą w postępowaniu w charakterze strony przeciwnej wobec adresata (art. 129 ust. 1 kpc).

Jeżeli żadna z osób wymienionych w akapicie pierwszym nie znajduje się w sklepie, biurze lub zakładzie, zastosowanie mają przepisy art. 128 ust. 4 kpc (art. 129 ust. 2 kpc).

Jeżeli adresat lub osoby, o których mowa w art. 128 i 129, odmówią przyjęcia doręczanych pism sądowych lub podpisania protokołu doręczenia bądź jeśli nie są w stanie go podpisać, doręczający przymocowuje pismo sądowe do drzwi miejsca zamieszkania, biura, sklepu lub zakładu w obecności jednego świadka (art. 130 ust. 1 kpc).

Jeżeli adresat nie ma miejsca zamieszkania, biura, sklepu ani zakładu i albo odmawia przyjęcia doręczanych pism sądowych, albo nie jest w stanie podpisać protokołu doręczenia bądź odmawia podpisania takiego protokołu, a jego odmowę albo niezdolność złożenia podpisu potwierdza jeden świadek powołany w tym celu przez doręczającego, protokół doręcza się do rąk osób, o których mowa w art. 128 ust. 4 lit. b) (art. 130 ust. 2 kpc).

Jeżeli adresat przebywa w szpitalu lub w zakładzie karnym i nawiązanie z nim kontaktu nie jest możliwe, fakt ten wymaga potwierdzenia przez dyrekcję szpitala lub zakładu karnego i odnotowania w protokole doręczenia, a pismo sądowe można doręczyć dyrekcji szpitala lub zakładu karnego, która ma obowiązek doręczenia go do rąk adresata (art. 131 kpc).

Jeżeli adresat jest członkiem załogi statku handlowego, który cumuje w greckim porcie, i jeżeli nie jest obecny albo odmawia przyjęcia pisma sądowego bądź odmawia podpisania protokołu lub nie jest w stanie go podpisać, pismo sądowe doręcza się kapitanowi statku albo jego zastępcy, a jeśli nie są oni obecni albo również odmawiają przyjęcia pisma, wówczas pismo doręcza się kierownikowi podmiotu zarządzającego portem, który jest zobowiązany powiadomić adresata (art. 132 ust. 1 kpc).

Jeżeli adresat jest członkiem załogi statku handlowego, który nie cumuje w greckim porcie, pismo sądowe doręcza się do miejsca jego zamieszkania zgodnie z art. 128, zaś jeżeli nie ma on miejsca zamieszkania, pismo sądowe doręcza się zgodnie z przepisami regulującymi doręczanie pism sądowych osobom, których adres jest nieznan. W każdym przypadku pismo sądowe doręcza się do biura właściciela statku w Grecji lub, w przypadku braku takiego biura, do ewentualnego biura armatora statku w greckim porcie (art. 132 ust. 2 kpc).

Jeżeli w przypadku osób należących do jednej z następujących kategorii, które znajdują się na służbie, nie jest możliwe doręczenie pisma sądowego im bezpośrednio albo ich osobom bliskim lub pomocnikom z nimi zamieszkującym, pismo doręcza się zgodnie z art. 128 ust. 3 i 4. W przypadku:

osób pełniących co do zasady służbę w greckiej armii pismo sądowe doręcza się dowódcy jednostki, sztabu lub wydziału, w których służy adresat. Jeżeli jednostka, sztab lub wydział nie są znane, pismo doręcza się przełożonemu odpowiedniego oddziału;

oficerów, podoficerów i marynarzy greckiej marynarki pismo sądowe doręcza się dowódcy sztabu generalnego marynarki wojennej;

oficerów, podoficerów i personelu greckiego lotnictwa wojskowego pismo sądowe doręcza się dowódcy sztabu generalnego lotnictwa;

oficerów i podoficerów greckiej policji i straży przybrzeżnej oraz funkcjonariuszy policji i straży przybrzeżnej pismo sądowe doręcza się kierownikowi ich jednostki;

członków personelu obsługującego latarnie morskie, stawy świetlne i stacje sygnałów pismo sądowe doręcza się kierownikowi podmiotu zarządzającego portem w rejonie, w którym wykonują oni swoje obowiązki (art. 133 ust. 1 kpc).

Jeżeli adresat zamieszkuje albo ma siedzibę statutową za granicą, pismo sądowe doręcza się prokuratorowi przy sądzie, przed którym toczy się postępowanie lub przed który ma zostać wytoczone powództwo, albo sądowi, który wydał doręczany wyrok, a w przypadku spraw toczących się przed sądem rejonowym w sprawach cywilnych – prokuratorowi przy sądzie pierwszej instancji w tym okręgu. Wszelkie pisma sądowe dotyczące egzekucji doręcza się prokuratorowi przy sądzie pierwszej instancji, w którego okręgu toczy się postępowanie egzekucyjne, zaś wszelkie dokumenty pozasądowe doręcza się prokuratorowi właściwemu dla ostatniego miejsca zamieszkania lub znanego adresu zamieszkania za granicą, a w przypadku braku miejsca zamieszkania lub znanego adresu zamieszkania za granicą pismo doręcza się prokuratorowi przy sądzie pierwszej instancji miasta stołecznego (art. 132 ust. 1 kpc). Po przyjęciu pisma sądowego prokurator niezwłocznie wysyła je do Ministra Spraw Zagranicznych, który z kolei ma obowiązek przekazać je adresatowi (art. 134 ust. 3 kpc).

Jeżeli miejsce pobytu ani dokładny adres adresata nie są znane, stosuje się przepisy art. 134 ust. 1. Jednocześnie należy opublikować streszczenie pisma procesowego podlegającego doręczeniu w dwóch dziennikach – jednym wydawanym w Atenach oraz drugim wydawanym albo w miejscu, w którym znajduje się siedziba sądu, albo także w Atenach, zgodnie z poleceniem prokuratora, któremu doręcza się przedmiotowe pismo. Streszczenie sporządza i podpisuje doręczający. Musi ono zawierać: imiona i nazwiska stron postępowania, rodzaj doręczanego pisma procesowego, zawarty w piśmie wniosek, a w przypadku wyroków sądowych – ich tenor (rozstrzygnięcie), oznaczenie sądu, przed którym toczy się postępowanie lub przed który ma zostać wytoczone powództwo, albo imię i nazwisko pracownika sądu przeprowadzającego egzekucję wyroku oraz, jeżeli adresat jest wzywany do stawienia się przed sądem lub dokonania określonej czynności, streszczenie musi również zawierać miejsce i termin stawiennictwa, jak również charakter wspomnianej czynności (art. 135 ust. 1 kpc). Powyższe ma również zastosowanie w przypadku, gdy Ministerstwo Spraw Zagranicznych potwierdza, że nie jest możliwe wysłanie pisma sądowego do osoby, która zamieszkuje albo ma siedzibę statutową za granicą (art. 135 ust. 3 kpc).

Jeżeli biura albo sklepy, o których mowa w art. 128 ust. 4 lit. b) oraz w art. 131, 132 i 133, są zamknięte albo organy lub osoby, o których mowa w tych artykułach, odmawiają przyjęcia doręczanego pisma sądowego lub podpisania protokołu doręczenia, doręczający sporządza protokół i doręcza pismo sądowe prokuratorowi przy sądzie pierwszej instancji, w którego okręgu znajduje się miejsce doręczenia. Następnie prokurator wysyła takie pismo do osoby, która odmówiła jego przyjęcia albo podpisania protokołu.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Jeżeli sposób doręczenia opisany w pkt 7.1 zastosowano w odniesieniu do osoby przebywającej w szpitalu lub osadzonej w zakładzie karnym, osoby odbywającej służbę w wojsku lub w marynarce wojennej lub osoby mieszkającej za granicą, pismo sądowe uznaje się za doręczone, gdy tylko zostanie ono doręczone organom lub osobom, o których mowa w powyższym punkcie, niezależnie od tego, kiedy zostało wysłane i odebrane (art. 136 ust. 1 kpc). Jeżeli sposób doręczenia opisany w pkt 7.1 zastosowano w odniesieniu do osoby, której nie zastano w jej miejscu zamieszkania, pod warunkiem że w miejscu tym nie zastano także żadnej pełnoletniej osoby bliskiej adresata wspólnie z nim zamieszkującej, pismo sądowe uznaje się za doręczone po jego przymocowaniu do drzwi mieszkania adresata, pod warunkiem że wszystkie wymogi określone w pkt 7.1 w odniesieniu do sposobu doręczenia są spełnione (tj. doręczenie pisma sądowego do rąk komendanta komisariatu policji i wysłanie odpowiedniego pisemnego zawiadomienia pocztą).

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Grecja nigdy nie wprowadziła możliwości złożenia pism sądowych w urzędzie pocztowym jako alternatywnego (pośredniego) sposobu doręczenia. Jeżeli sposób doręczenia opisany w pkt 7.1 zastosowano w odniesieniu do osoby, której nie zastano w jej miejscu zamieszkania, pod warunkiem że w miejscu tym nie zastano także żadnej pełnoletniej osoby bliskiej adresata wspólnie z nim zamieszkującej, po przymocowaniu pisma sądowego do drzwi mieszkania adresata i dostarczeniu odpisu tego pisma komendantowi komisariatu policji do adresata wysłała się pisemne zawiadomienie, w którym określa się rodzaj doręczanego pisma sądowego, adres mieszkania, na którego drzwiach przymocowano pismo, datę przymocowania, nazwę organu, któremu doręczono pismo, oraz datę doręczenia.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Zgodnie z pkt 7.1 jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma sądowego albo podpisania protokołu doręczenia, organ odpowiedzialny za doręczenie przymocowuje takie pismo do drzwi mieszkania, biura, sklepu lub zakładu w obecności jednego świadka. Po przymocowaniu na drzwiach pismo sądowe uznaje się za doręczone.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

W takim przypadku urząd pocztowy doręczy pismo sądowe wyłącznie do rąk własnych adresata.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

W takim przypadku urząd pocztowy pisemnie powiadomi nieobecnego adresata o piśmie sądowym, które będzie się znajdowało w urzędzie przez wyznaczony okres, w którym będzie on mógł je odebrać.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Zob. pkt 8.2.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Doręczający sporządza protokół, który musi zawierać: a) nakaz doręczenia, b) dokładny opis doręczonego pisma sądowego oraz oznaczenie zainteresowanych osób, c) datę i godzinę doręczenia, d) dane osoby, której doręczono pismo, i sposób doręczenia w przypadku niezastania adresata lub osób, o których mowa w art. 128–135 i art. 138 (art. 139 ust. 1 kpc), lub w przypadku odmowy przyjęcia pisma przez adresata lub wspomniane osoby. Protokół podpisuje doręczający i osoba odbierająca pismo lub, w przypadku gdy taka osoba odmówi złożenia podpisu lub nie jest w stanie tego uczynić, protokół podpisuje świadek powołany w tym celu (art. 139 ust. 2 kpc).

Doręczający odnotowuje godzinę i datę doręczenia na piśmie i podpisuje je. Adnotacja taka stanowi dowód, na który może się powołać osoba, której doręczono pismo sądowe. W przypadku jakichkolwiek rozbieżności między protokołem doręczenia a adnotacją decydujące znaczenie ma protokół (art. 139 ust. 3 kpc).

Protokół, o którym mowa w art. 139, sporządza się w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz doręcza się osobie, która zleciła doręczenie, a drugi, za który nie pobiera się opłaty skarbowej, pozostaje u doręczającego. Doręczający prowadzi specjalny rejestr, w którym umieszcza krótką adnotację dotyczącą doręczenia (art. 140 ust. 1 kpc).

Na wniosek komornik sądowy wydaje odpisy oryginałów pism sądowych przechowywanych w swoich rejestrach osobie, która zleciła doręczenie, i adresatowi oraz dowolnej osobie, która ma prawnie uzasadniony interes, pod warunkiem że prezes sądu pierwszej instancji właściwego dla okręgu, w którym dokonano doręczenia, wyrazi na to zgodę, dokonując odpowiedniej adnotacji na złożonym wniosku (art. 140 ust. 2 kpc).

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Jeżeli strona postępowania nie była w stanie dotrzymać terminu z powodu działania siły wyższej lub z powodu podstępu, którego dopuściła się strona przeciwna (np. nieważne doręczenie przez komornika sądowego lub umyślne niepowiadomienie strony postępowania przez osobę, która odebrała pismo sądowe), ma ona prawo wystąpić o przywrócenie terminu (art. 152 ust. 1 kpc) w ciągu 30 dni od dnia zgłoszenia przeszkody, która nosiła znamiona siły wyższej, albo od dnia wykrycia podstępu, którego dopuściła się strona przeciwna (art. 153 kpc).

Jeżeli osoba, przeciwko której wydano orzeczenie w postępowaniu zaocznym, nie została w ogóle wezwana do stawienia się przed sądem albo nie została wezwana zgodnie z prawem lub w określonym terminie, ma prawo wnieść sprzeciw od wyroku zaocznego w terminie 15 dni od dnia doręczenia wyroku, jeżeli zamieszkuje w Grecji, lub w terminie 60 dni od dnia ostatniego ogłoszenia streszczenia protokołu doręczenia wyroku zgodnie z art. 135 ust. 1, jeżeli jej adres jest nieznan lub jeżeli zamieszkuje za granicą (art. 501, art. 503 ust. 1 i 2 kpc).

Jeżeli strona postępowania wezwała do stawienia się stronę przeciwną, oświadczając, że adres tej strony jest nieznan, mimo iż znała ten adres, strona przeciwna ma prawo, jeżeli przegrała sprawę w całości lub częściowo, wnieść do sądu skargę o wznowienie postępowania w terminie 60 dni od daty doręczenia zaskarżonego wyroku, jeżeli zamieszkuje w Grecji, lub w terminie 120 dni od tej daty, jeżeli jej adres jest nieznan lub osoba ta zamieszkuje za granicą bądź – jeżeli zaskarżony wyrok nie został w ogóle doręczony – w terminie trzech lat od daty jego ogłoszenia, pod warunkiem że wyrok ten nie podlega już zaskarżeniu, w przeciwnym razie od dnia, w którym wyrok się uprawomocnił (art. 538, art. 544 ust. 9, art. 545 ust. 1, 2, 3 i 5 kpc).

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Zob. pkt 10 akapit drugi w przypadku wyroku zaocznego. Jeżeli adresat stawia się przed sądem (na poparcie przyczyny odmowy), nie można złożyć wniosku o uchylenie wyroku zaocznego. Można jednak wnieść środek zaskarżenia.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Koszty doręczenia pism sądowych pokrywa z góry osoba, która wniosła o doręczenie (art. 173 ust. 1 i 3 kpc).

Sąd zarządza pokrycie tych kosztów również przez stronę przegrywającą (art. 176 i art. 189 ust. 1 kpc). Ich wysokość zależy od sposobu i trybu doręczenia. Minimalna kwota za doręczenie pisma sądowego wynosi 35 euro, jeśli pismo sądowe doręcza się osobie, która ma miejsce zamieszkania lub pobytu w tej samej miejscowości, w której znajduje się kancelaria komornika sądowego.

Ostatnia aktualizacja: 07/07/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

językowej [es](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie

tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Doręczanie pism sądowych - Hiszpania

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

„Doręczanie dokumentów” oznacza ich przekazywanie.

Celem przepisów szczególnych regulujących tę kwestię jest określenie niezbędnych warunków zapewniających wiarygodność przekazywania dokumentów sądowych lub pozasądowych, tak aby można było uzyskać pewność co do czasu, miejsca i sposobu przekazania, a także osoby, której dokumenty mają zostać przekazane, zarówno w odniesieniu do postępowania sądowego (dokumenty sądowe), jak i w zakresie wykraczającym poza takie postępowanie (dokumenty pozasądowe).

Należy zauważyć, że zgodnie z orzecznictwem hiszpańskiego Trybunału Konstytucyjnego doręczenie dokumentów stanowi niezbędną gwarancję wstępną, bez której inne gwarancje konstytucyjne nie mogą stać się skuteczne (wyrok Trybunału Konstytucyjnego nr 1/1993 z dnia 13 stycznia 1993 r.).

Ze swojej strony sądy muszą zagwarantować skuteczne doręczenie dokumentów. Orzeczenie sądowe wydane bez wysłuchania jednej ze stron stanowiłoby naruszenie zasady kontradyktoryjności i prowadziłoby do pozbawienia tej strony odpowiedniego środka ochrony prawnej, gdyby ustalono, że orzeczenie faktycznie wydano bez wysłuchania jednej ze stron (wyrok Trybunału Konstytucyjnego nr 54/2010 z dnia 4 października 2010 r.).

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Zgodnie z [art. 149 ustawy o postępowaniu cywilnym \(Ley de Enjuiciamiento Civil\)](#) postanowienia wydane w toku postępowania sądowego muszą być doręczone drogą urzędową przez biura sądowe (*oficinas judiciales*), tj. przez sądy i wspólne służby ds. procesowych (*Servicios Comunes Procesales de Actos de Comunicación*).

Pisma sądowe obejmują:

notificaciones – zawiadomienia, których celem jest zawiadomienie o orzeczeniu lub postępowaniu;

emplazamientos – zarządzenia, w których sąd wzywa adresata do stawiennictwa i dokonania określonej czynności we wskazanym terminie;

citaciones – wezwania do stawiennictwa w określonym miejscu, terminie i o określonej godzinie oraz do dokonania określonej czynności;

requerimientos – nakazy lub zakazy, w których sąd wzywa adresata, zgodnie z prawem, do podjęcia jakiegoś działania lub do powstrzymania się od podejmowania jakiegoś działania;

mandamientos – nakazy wymagające wydania zaświadczeń lub dowodów lub dokonania dowolnej innej czynności, która leży w zakresie kompetencji urzędników rejestrowych (*registradores*), notariuszy lub urzędników sądowych;

oficios – komunikaty do celów komunikacji z organami pozasądowymi i urzędnikami.

Drogą urzędową musi zostać doręczony każdy dokument dopuszczony przez sąd w toku postępowania – przekazany przez strony postępowania bądź osoby trzecie na żądanie sądu lub sporządzony przez biegłych powołanych przez sąd.

Dokumenty pozasądowe (np. akty notarialne) – w oparciu o definicję Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-223/14 (Tecom Mican) – są także przekazywane w drodze doręczenia, nawet w przypadku gdy są to dokumenty wydane poza postępowaniem sądowym, co potwierdził Trybunał Sprawiedliwości w wyroku wydanym w sprawie C-14/08 (Roda Golf).

Podsumowując, dokumenty, które organy sądowe wykorzystują do komunikowania się ze stronami postępowania i stronami trzecimi można podzielić jak następuje:

komunikacja ze stronami postępowania: zawiadomienia, zarządzenia, wezwania do stawiennictwa i nakazy lub zakazy (*requerimientos*);

komunikacja z osobami fizycznymi lub prawnymi niebędącymi stronami postępowania: wezwania do stawiennictwa i nakazy lub zakazy (*requerimientos*);

komunikacja z notariuszami, urzędnikami rejestrowymi i urzędnikami sądowymi: nakazy (*mandamientos*);

komunikacja z organami pozasądowymi i innymi urzędnikami: komunikaty.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Zgodnie z [art. 152 ustawy o postępowaniu cywilnym](#) doręczanie pism odbywa się pod nadzorem [sekretarza sądowego \(Letrado de la Administración de Justicia\)](#), do 2015 r. zwanego Secretario Judicial), działającego przy każdym sądzie. Sekretarz odpowiada za właściwą organizację procesu doręczenia. Pisma doręcza pracownik sądowy doręczający pisma procesowe (*funcionario del Cuerpo de Auxilio Judicial*) lub pełnomocnik osoby zlecającej doręczenie, na koszt tej osoby.

Pismo uznaje się za doręczone zgodnie z prawem, jeżeli rejestr doręczeń zawiera stosowne dowody świadczące o jego przekazaniu wskazanej osobie do rąk własnych lub o jego doręczeniu na adres domowy adresata. Pełnomocnik odpowiada za potwierdzenie tożsamości i statusu osoby, która odbiera doręczane pismo. Doręczenie należy potwierdzić własnoręcznym podpisem na kopii pisma, ze wskazaniem daty doręczenia.

4 Ustalanie adresu

Zgodnie z rozporządzeniem to państwa członkowskie decydują, czy z własnej inicjatywy wystąpią z wnioskiem o udzielenie informacji o adresach. Hiszpania zadeklarowała, że organ właściwy do doręczeń, tj. [sekretarz sądowy](#), będzie odpowiedzialny za ustalanie adresów. W oświadczeniu odnoszącym się do art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia stwierdzono, że hiszpańskie organy właściwe do doręczeń podejmą z własnej inicjatywy działania w celu uzyskania informacji o adresach z rejestrów mieszkańców lub innych baz danych, w przypadku gdy adres wskazany we wniosku o doręczenie nie jest prawidłowy.

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów
Tak, zgodnie z oświadczeniem Hiszpanii złożonym na podstawie art. 7 rozporządzenia (UE) 2020/1784 organ właściwy do doręczeń ([🇪🇺 sekretarz sądowy](#)) będzie – z własnej inicjatywy – odpowiedzialny za ustalanie adresów. Zgodnie z wymogiem zawartym w art. 7 ust. 1 lit. a), jednostki przekazujące mogą się zwracać z wnioskami o ustalenie adresu osoby, której należy doręczyć dokument, do organu wyznaczonego przez Hiszpanię jako organ właściwy do doręczeń.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?
Hiszpania nie prowadzi żadnego publicznego rejestru tego rodzaju. Sądy hiszpańskie mają jednak do dyspozycji szereg baz danych o ograniczonym dostępie ([🇪🇺 sieć Punto Neutro Judicial](#)), z których w uzasadnionych przypadkach mogą korzystać hiszpańskie organy wymiaru sprawiedliwości w celu ustalenia adresu osoby i miejsca położenia majątku. W związku z powyższym, jeżeli organ sądowy nie zna adresu osoby fizycznej lub prawnej, której należy doręczyć pismo, musi zwrócić się o wyszukanie danych w bazach, do których sądy mają dostęp.

Do wyszukiwania niezbędny jest [🇪🇺 dokument tożsamości](#) lub numer identyfikacji podatkowej osoby, której dotyczy zapytanie, lub jej numer identyfikacyjny, w przypadku gdy jest ona cudzoziemcem zamieszkującym w Hiszpanii. Jeżeli dana osoba nie posiada hiszpańskiego dokumentu tożsamości, należy podać inne dane oprócz imienia i nazwiska danej osoby, np. numer jej paszportu, datę urodzenia lub obywatelstwo, ponieważ bez tych danych wyszukiwanie może nie przynieść żadnych rezultatów. Za wyszukiwanie nie pobiera się żadnych opłat.

Ponadto strony mogą korzystać z innych publicznych rejestrów, aby uzyskać dane adresowe. Dostęp do tych rejestrów podlega opłacie, która będzie się różnić w zależności od wyszukiwanych informacji.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Jeżeli adres wskazany we wniosku o doręczenie nie jest prawidłowy, [🇪🇺 sekretarz sądowy](#) jest z własnej inicjatywy (z urzędu) odpowiedzialny za podjęcie działań w celu uzyskania informacji o adresach z rejestrów miejsca zamieszkania ([🇪🇺 sieci Punto Neutro Judicial](#)) lub innych baz danych.

Jeżeli do tego formularza dołączony jest wniosek o doręczenie dokumentów zgodnie z [🇪🇺 rozporządzeniem \(UE\) 2020/1784](#), a z dochodzenia w sprawie ustalenia adresu wynika, że organy hiszpańskie nie są właściwe miejscowo do doręczenia tych dokumentów zgodnie z art. 10 ust. 4 rozporządzenia, należy przekazać wniosek właściwej jednostce przyjmującej i powiadomić jednostkę przekazującą za pomocą standardowego formularza.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Tak, jeżeli dostępne są metody alternatywne. Zgodnie z [🇪🇺 art. 152 ustawy o postępowaniu cywilnym](#) doręczenie pism odbywa się pod nadzorem [🇪🇺 sekretarza sądowego](#) (Letrado de la Administración de Justicia). Doręczenia można dokonać na jeden z poniższych sposobów:

za pośrednictwem [🇪🇺 pełnomocnika \(procurador\)](#), jeżeli pisma są zaadresowane do osób reprezentowanych w postępowaniu przez tego pełnomocnika; pocztą, telegramem, e-mailem lub inną drogą elektroniczną, która zapewnia wiarygodne potwierdzenie przyjęcia, terminu i godziny przyjęcia oraz treści dostarczanych pism;

poprzez doręczenie do rąk własnych adresata odpisu zupełnego orzeczenia, które ma zostać mu doręczone, nakazu/zakazu wydanego przez sąd lub [🇪🇺 sekretarza sądowego](#), wezwania do stawiennictwa lub zarządzenia;

w każdym przypadku przez pracowników hiszpańskiej służby sądowej (Administración de Justicia), z zastosowaniem zdalnych środków komunikacji, w sprawach z udziałem prokuratury (Ministerio Fiscal), Państwowej Służby Prawnej (Abogacía del Estado), radców prawnych zatrudnionych w parlamencie hiszpańskim i zgromadzeniach ustawodawczych (Letrados de las Cortes Generales y de las Asambleas Legislativas) lub z udziałem służb prawnych Departamentu Zabezpieczenia Społecznego (Servicio Jurídico de la Administración de la Seguridad Social), innych departamentów rządowych wspólnot autonomicznych lub samorządów terytorialnych, gdy adresat nie wyznaczył pełnomocnika.

Pismo uznaje się za doręczone zgodnie z prawem, jeżeli rejestr doręczeń zawiera stosowne dowody świadczące o jego doręczeniu wskazanej osobie na jej adres domowy, adres e-mail zatwierdzony do tego celu, za pośrednictwem portalu powiadomień elektronicznych lub dowolnych zdalnych lub elektronicznych środków komunikacji wybranych przez adresata.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Elektroniczne akta sądowe wprowadzono w Hiszpanii na podstawie [🇪🇺 ustawy nr 18/2011 z dnia 5 lipca 2011 r. regulującej wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych przez służby sądowe](#). Ustawę o postępowaniu cywilnym zmieniono [🇪🇺 ustawą nr 42/2015 z dnia 5 października 2015 r.](#) W wyniku tej zmiany od 1 stycznia 2016 r. przy doręczaniu pism dotyczących postępowania cywilnego wszyscy przedstawiciele zawodów prawniczych działających w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości mają obowiązek korzystania z bezpiecznych elektronicznych systemów doręczeń. Systemy te przekształcono w [🇪🇺 platformę LexNET](#), której funkcjonowanie reguluje [🇪🇺 dekret królewski nr 1065/2015 z dnia 27 listopada 2015 r.](#), w zakresie właściwości terytorialnej hiszpańskiego Ministerstwa Sprawiedliwości. Autonomiczne wspólnoty posiadające kompetencje w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości także opracowały własne, równoważne systemy usług elektronicznych.

Aby z nich skorzystać, zainteresowane strony i ogół społeczeństwa mogą zapisać się na otrzymywanie powiadomień z sądów elektronicznych (Sedes Judiciales Electrónicas) różnych terytoriów. (Największy obszar obejmuje [🇪🇺 elektroniczny sąd](#) Ministerstwa Sprawiedliwości).

Zgodnie z [🇪🇺 art. 273 ust. 3 ustawy o postępowaniu cywilnym](#) wszyscy pracownicy wymiaru sprawiedliwości mają obowiązek korzystania ze zdalnych lub elektronicznych systemów dostępnych w ramach sądów elektronicznych na potrzeby przekazywania pozwów, innych pism procesowych oraz innych dokumentów w sposób gwarantujący autentyczność przekazania oraz zapewniający wiarygodny i kompletny zapis przekazania i odbioru takich dokumentów, a także datę tych zdarzeń. Z elektronicznych środków komunikowania się ze służbą sądową muszą w każdym przypadku korzystać przynajmniej następujące podmioty:

osoby prawne;

jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;

osoby prowadzące działalność zawodową wymagającą członkostwa w organizacji branżowej w odniesieniu do wszelkich formalności i czynności prowadzonych z udziałem służby sądowej w ramach wykonywania zawodu;

notariusze i urzędnicy rejestrów;

przedstawiciele stron postępowania, które są zobowiązane komunikować się z służbą sądową drogą elektroniczną;

urzędnicy administracji publicznej w odniesieniu do czynności służbowych.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Doręczenia elektronicznego można dokonywać bezpośrednio osobom o znanym adresie, pod warunkiem że dokumenty przesyła się i odbiera z wykorzystaniem kwalifikowanych usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego, a adresat udzielił uprzednio wyraźnej zgody na wykorzystywanie środków elektronicznych do celów doręczenia dokumentów w toku postępowania sądowego. Ponadto wymagane jest, aby adresat udzielił uprzednio sądowi lub organowi wyraźnej zgody na przysyłanie wiadomości e-mail na konkretny adres poczty elektronicznej do celów doręczenia dokumentów w toku tego postępowania oraz aby adresat potwierdził odbiór dokumentu potwierdzeniem odbioru wskazującym datę odbioru.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane przekazanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów

Hiszpania nie określiła żadnych dodatkowych warunków. Hiszpański Trybunał Konstytucyjny wskazał jednak, że w sytuacji gdy oskarżonym jest osoba prawna, pierwotnego wezwania nie doręcza się na adres e-mail, ponieważ należy je doręczyć na adres zamieszkania adresata listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, zgodnie z [art. 155 ust. 1 ustawy o postępowaniu cywilnym](#) (jak stwierdzono w [wyroku Trybunału Konstytucyjnego STC 129 /2019](#) z dnia 11 listopada 2019 r., powtarzającym kryterium już określone w innych wyrokach: wyroki Trybunału Konstytucyjnego TC [6/2019](#) i [47/2019](#)).

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

W przypadku gdy odpis orzeczenia lub wezwania musi zostać wysłany listem poleconym lub telegramem za potwierdzeniem odbioru lub w dowolny inny podobny sposób umożliwiający umieszczenie w aktach odpowiedniego potwierdzenia doręczenia pisma ze wskazaniem daty doręczenia i treści doręczonego dokumentu, sekretarz sądowy musi dołączyć do akt sprawy oświadczenie, w którym przedstawi szczegółowe informacje na temat wysłania pisma i jego treści oraz, w stosownych przypadkach, dołączyć potwierdzenie odbioru lub wskazać, za pomocą jakich środków zarejestrowano odbiór pisma, lub dołączyć dokumentację przedstawioną przez pełnomocnika na dowód dokonania doręczenia.

Doręczenia przez (publiczne) obwieszczenie może dokonać w Hiszpanii wyłącznie organ sądowy właściwy do rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu głównym, pod warunkiem że nie udało się doręczyć pisma jego adresatowi pod adresem wyszukanym w bazie danych ([art. 164 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)). W konsekwencji sekretarz sądowy, działający w charakterze jednostki przyjmującej do celów doręczenia, zgodnie z [rozporządzeniem \(UE\) 2020/1784](#), nie może dokonać doręczenia w drodze (publicznego) obwieszczenia, ponieważ jego rolą nie jest rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu głównym, a wyłącznie zapewnienie pomocy sądowej.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Pismo uznaje się za doręczone, jeżeli spełniono wymogi określone w prawie w odniesieniu do każdego sposobu doręczenia.

Stosowane sposoby doręczeń umożliwiają w każdym przypadku dołączenie do akt wiarygodnego potwierdzenia odebrania doręczanego pisma wraz ze wskazaniem terminu i godziny jego odebrania oraz treści takiego pisma.

W przypadku gdy odpis orzeczenia lub wezwania musi zostać wysłany listem poleconym lub telegramem za potwierdzeniem odbioru lub w dowolny inny podobny sposób umożliwiający umieszczenie w aktach odpowiedniego potwierdzenia doręczenia pisma ze wskazaniem daty doręczenia i treści doręczonego dokumentu, sekretarz sądowy musi dołączyć do akt sprawy oświadczenie, w którym przedstawi szczegółowe informacje na temat wysłania pisma i jego treści oraz, w stosownych przypadkach, dołączyć potwierdzenie odbioru lub wskazać, za pomocą jakich środków zarejestrowano odbiór pisma, lub dołączyć dokumentację przedstawioną przez pełnomocnika na dowód dokonania doręczenia ([art. 160 ust. 1 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)).

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Jeżeli zawiadomienia lub pisma nie można dostarczyć pocztą, listonosz zostawia awizo w celu powiadomienia adresata o tym, że wysłano do niego przesyłkę lub pismo, które można odebrać w określonym terminie w wyznaczonej placówce pocztowej.

Próbę doręczenia mogą także podjąć urzędnicy z biura sądowego. Jeżeli pismo nie zostanie doręczone, wówczas w skrzynce pocztowej adresata urzędnicy zostawiają zawiadomienie określające termin, w którym należy odebrać pismo z sądu.

Jeżeli adresat zamieszkuje w okręgu sądowym, w którym znajduje się siedziba sądu, a pismo nie ma zasadniczego znaczenia dla osobistego uczestnictwa lub uczestnictwa pełnomocnika w postępowaniu sądowym, wówczas za pomocą dowolnego ze sposobów wymienionych w pierwszym akapicie można przesłać adresatowi zarządzenie, w którym wzywa się adresata do stawienia się w sądzie w celu przekazania zawiadomienia, nakazu/zakazu lub pism procesowych ([art. 160 ust. 3 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)).

Zawiadomienie takie zawiera szczegółowe wyjaśnienie, dlaczego adresat jest obowiązany do stawiennictwa, szczegółowe informacje na temat postępowania i sprawy oraz ostrzeżenie, że w przypadku niestawiennictwa we wskazanym terminie bez uzasadnionej przyczyny pismo zostanie uznane za doręczone skutecznie ([art. 160 ust. 3 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)).

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma bez uzasadnionego powodu, pismo uznaje się za doręczone i wywołuje takie same skutki prawne, jak gdyby zostało faktycznie doręczone, co należy w rozumieć w ten sposób, że różne terminy procesowe rozpoczynają swój bieg od dnia następującego po odmowie przyjęcia ([art. 161 ust. 2 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)).

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów)

Zgodnie z rozporządzeniem doręczenia dokumentów sądowych można dokonywać bezpośrednio drogą pocztową – listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub równoważną przesyłką. W przypadku dokumentów wysyłanych pocztą za potwierdzeniem odbioru konieczne jest jednak również załączenie formularza.

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Zgodnie z prawem przesyłkę pocztową, w zależności od jej rodzaju, należy doręczyć adresatowi lub osobie przez niego upoważnionej bądź złożyć ją w skrytce pocztowej albo w skrzynce pocztowej w budynku zamieszkiwanym przez adresata. Za upoważnioną do odbioru przesyłek pocztowych skierowanych do adresata uznaje się każdą osobę przebywającą pod jego adresem domowym, pod warunkiem że osoba ta jest w stanie potwierdzić swoją tożsamość i przyjąć odpowiedzialność za doręczane przesyłki, chyba że wyraźnie się temu sprzeciwia (art. 24 ustawy nr 43/2010 z dnia 30 grudnia 2010 r. o powszechnej usłudze pocztowej, prawach użytkowników i rynku pocztowym).

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczenia drogą pocztową – zob. powyżej)?

Zgodnie z prawem przepisy wykonawcze regulują sytuacje, w których z jakiegokolwiek przyczyny nie można doręczyć przesyłki adresatowi ani zwrócić jej nadawcy. Regulacje te obejmują przepisy dotyczące ustalania adresu adresata, pochodzenia i przeznaczenia przesyłek, przesłuchiwanie lub wzywania do sądu nadawców przesyłek oraz tymczasowego składowania, wydawania i niszczenia przesyłek.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Pracownik poczty zostawia awizo informujące adresata o przesyłce listowej, którą należy odebrać we wskazanej placówce w określonym terminie.

Nieodebranie przesyłki w określonym terminie odnotowuje się, a przesyłkę odsyła się do nadawcy.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Zakłada się, że wyznaczony operator usług pocztowych będzie postępował uczciwie i rzetelnie przy dystrybucji, doręczaniu i odbieraniu pism od organów administracyjnych i sądowych lub przy doręczaniu takich pism, nawet w przypadku odmowy przyjęcia lub niemożności wykonania usługi, czy to za pomocą środków fizycznych, czy zdalnych.

Doręczenie do rąk własnych przez pracownika sądu dokumentuje się w pisemnym rejestrze, w którym urzędnik sądowy odnotowuje wynik czynności doręczenia. Jeżeli możliwe jest doręczenie pisma do rąk własnych adresata, w rejestrze doręczeń znajdzie się podpis adresata lub informacja o odmowie podpisania odbioru wraz z adnotacją, że dokument uznaje się za doręczony (zob. pytanie 7.4; [art. 161 ust. 3 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)).

[Zgodnie z art. 161 ust. 3 ustawy o postępowaniu cywilnym](#), jeżeli adres, pod którym podejmuje się próbę doręczenia, jest adresem domowym adresata na podstawie rejestru mieszkańców wspólnoty, rejestru podatkowego lub innego rodzaju rejestru urzędowego lub publikacji stowarzyszeń zawodowych lub jeśli jest to miejsce zamieszkania lub lokal wynajmowany przez pozwanego, a adresata nie zastanie się pod tym adresem, pismo można doręczyć w zaklejonej kopercie dowolnemu pracownikowi lub członkowi rodziny lub współlokatorowi w wieku powyżej 14 lat, który jest obecny pod tym adresem. Pismo można przekazać ewentualnie dozorczy budynku, przy czym w każdym z tych przypadków pracownik sądowy doręczający pisma sądowe musi poinformować odbierającego o obowiązku przekazania odpisu orzeczenia lub wezwania adresatowi lub wezwania go o istnieniu takiego odpisu lub wezwania, jeśli miejsce pobytu adresata jest odbierającemu znane.

Jeżeli dokument jest zaadresowany do zwykłego miejsca pracy adresata, w przypadku jego nieobecności doręcza się go osobie, która oświadczy, że zna adresata, lub też, jeśli w miejscu tym istnieje dział odpowiedzialny za odbieranie pism lub przesyłek, osobie kierującej tym działem. W takim przypadku pracownik sądowy doręczający pisma sądowe musi poinformować odbierającego o kwestiach wspomnianych w poprzednim akapicie.

Na potwierdzeniu należy odnotować nazwisko adresata pisma oraz datę i godzinę próby doręczenia pisma nieobecnemu adresatowi wraz z nazwiskiem osoby, która odebrała odpis orzeczenia lub wezwanie i związek pomiędzy taką osobą i adresatem; doręczenie dokonane w ten sposób uznaje się za w pełni skuteczne.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Doręczenie dokonane niezgodnie z prawem jest bezskuteczne, ponieważ dana osoba może zostać pozbawiona odpowiedniego środka ochrony prawnej ([art. 266 ust. 1 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)). Jeżeli jednak osoba poinformowana, zawiadomiona, wezwana lub wezwana do stawienia się w sądzie dowiedziała się o sprawie pomimo tego, że doręczenia dokonano niezgodnie z prawem, i osoba ta nie stwierdza nieważności protokołu doręczenia w chwili pierwszego stawiennictwa przed sądem, od tego momentu protokół uznaje się za w pełni skuteczny i sporządzony zgodnie z prawem ([art. 266 pkt 2 ustawy o postępowaniu cywilnym](#)).

Jeżeli chodzi o język doręczanego dokumentu, zgodnie z wyrokiem TSUE w [sprawie C-354/15, Henderson](#), do wszystkich dokumentów sądowych należy dołączać tłumaczenie na język, który jest zrozumiały dla pozwanego, bądź na język urzędowy państwa członkowskiego, do którego przekazywany jest dokument, bądź – jeśli w tym państwie członkowskim funkcjonuje kilka języków urzędowych – na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie. W takich przypadkach, jeżeli pozwanemu nie doręczono standardowego [formularza L](#), o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/1784, aby takie doręczenie można było uznać za zrealizowane zgodnie z rozporządzeniem, należy doręczyć zainteresowanej stronie standardowy formularz L znajdujący się w załączniku I do tego rozporządzenia.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2020/1784 dodatkowym zabezpieczeniem w przypadku doręczenia dokumentów jest możliwość odmowy przyjęcia dokumentu przez adresata, jeżeli dokument nie został sporządzony w języku, który adresat rozumie, języku urzędowym państwa członkowskiego, do którego adresowane są dokumenty, lub jeżeli w tym państwie członkowskim jest kilka języków urzędowych – w którymkolwiek z języków urzędowych miejsca, w którym ma nastąpić doręczenie, lub nie dołączono do niego tłumaczenia na taki język.

Jeżeli adresat odmówi przyjęcia dokumentu, czynność doręczenia można zrealizować poprzez ponowne doręczenie dokumentu wraz z jego tłumaczeniem (art. 12 ust. 5). Jeżeli odmowa przyjęcia nie jest uzasadniona, ponieważ adresat zna język, w którym sporządzono dokument, po skutecznym skorzystaniu przez adresata z prawa do odmowy przyjęcia dokumentu sąd rozpoznający sprawę może zbadać zasadność tej odmowy i, w stosownych przypadkach, zastosować skutki przewidziane w prawie krajowym (postanowienie Trybunału Sprawiedliwości z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie C-384/14, Alta Realitat).

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów z innego państwa członkowskiego

W przypadku pism doręczanych przez sąd, biuro sądowe lub wspólne służby ds. procesowych, koszt doręczenia ponosi dany organ sądowy, bez jakichkolwiek opłat po stronie wnioskodawcy.

Ostatnia aktualizacja: 14/11/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Łotwa

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

„Doręczenie” (*izsniegšana*) pisma sądowego oznacza terminowe dostarczenie tego pisma odbiorcy, aby umożliwić mu skorzystanie z przysługujących mu praw i ich obronę. W kodeksie postępowania cywilnego (Civilprocesa likums) przewidziano kilka różnych sposobów doręczenia, w tym wysłanie pisma przesyłką poleconą lub pocztą elektroniczną, doręczenie przez komornika sądowego (*tiesu izpildītājs*) i doręczenie przez gońca (*ziņnesis*). Pismo sądowe uznaje się za doręczone, jeżeli dostarczono je z zachowaniem wymogów formalnych określonych w przepisach, a doręczenie odnotowano w określonej w tym celu formie.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Pisma sądowe sporządzone zgodnie z art. 56 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego: wyroki, postanowienia, zawiadomienia, wezwania do stawienia się przed sądem, wnioski składane w postępowaniach odrębnych, zwyczajne środki zaskarżenia, skargi kasacyjne, uwierzytelnione odpisy oświadczeń pisemnych oraz wszelkie pisma sporządzone i wniesione do sądu przez strony postępowania, które pozostałym stronom doręcza jednak następnie sam sąd.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Pisma z innego państwa doręcza na terytorium Łotwy komornik sądowy.

Organem centralnym jest Łotewska Rada Przysięgłych Komorników Sądowych (Zvērinātu tiesu izpildītāju padome).

Adres: Lāčplēša iela 27-32, Rīga, LV-1011, Łotwa

Tel.: +371 67290005, faks: +371 62302503

E-mail: documents@lzi.lv

Dodatkowe informacje można znaleźć pod adresem: <https://www.lzi.lv/service-foreign-documents/>.

4 Ustalanie adresu

Łotwa wybrała mechanizm, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia, czyli dostarczenie szczegółowych informacji, za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”, na temat sposobów znalezienia adresów osób, którym ma zostać doręczony dokument.

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Właściwe organy łotewskie nie udzielają pomocy w ustalaniu adresu. Jeżeli adres wskazany we wniosku o doręczenie jest nieprawidłowy, organy łotewskie nie składają z urzędu wniosków do rejestru osób fizycznych o udzielenie informacji dotyczących adresów.

Za ustalenie adresu adresata odpowiada organ składający wniosek o doręczenie lub wnioskodawca.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

1. W celu ustalenia adresu osoby fizycznej można złożyć oficjalny wniosek do Urzędu Spraw Obywatelskich i Migracji, podlegającego Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, który prowadzi rejestr osób fizycznych. We wniosku o sporządzenie wyciągu z rejestru osób fizycznych („[par izziņas sniegšanu no Fizisko personu reģistra](#)”) należy podać powód wystąpienia o dane, aby administratorzy danych mogli stwierdzić, czy zachodzą odpowiednie przesłanki uzasadniające udostępnienie takich informacji.

2. Adres przedsiębiorstwa można uzyskać nieodpłatnie, zasięgając informacji zawartych w rejestrze przedsiębiorstw. Wszystkie wpisy w rejestrze handlowym publikuje się nieodpłatnie na [stronie internetowej](#), dzięki czemu społeczeństwo od początku ma do nich dostęp w internecie.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Łotewska Rada Przysięgłych Komorników Sądowych nie pomaga w ustalaniu adresów (tj. w wyszukiwaniu adresów pozwanych).

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Pismo doręcza komornik sądowy, który udaje się do adresata.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Pisma sądowe doręcza się drogą elektroniczną, pocztą tradycyjną lub za pośrednictwem posłańca. Pisma sądowe doręcza się drogą elektroniczną w następującej kolejności:

- 1) przez internet, jeżeli adresat powiadomił sąd, że zgadza się na komunikację z sądem za pośrednictwem internetu;
- 2) na adres e-mail wskazany przez adresata, jeżeli adresat powiadomił sąd, że zgadza się na komunikację z sądem za pośrednictwem poczty elektronicznej;
- 3) na oficjalny adres poczty elektronicznej adresata.

Jeżeli przesłanie drogą elektroniczną pism sądowych osobie fizycznej zgodnie z tą procedurą nie jest możliwe, pisma przesyła się na adres zamieszkania podany przez tę osobę fizyczną, a jeżeli w oświadczeniu wskazano adres dodatkowy – na ten adres dodatkowy, chyba że osoba fizyczna podała inny adres do korespondencji z sądem.

Jeżeli pozwany nie ma zadeklarowanego miejsca zamieszkania i nie podał innego adresu do korespondencji z sądem, pisma sądowe doręcza się na adres pozwanego wskazany przez stronę postępowania, jeśli adres ten jest znany. Pisma sądowe można również przesyłać do miejsca pracy adresata.

Jeżeli przesłanie drogą elektroniczną pism sądowych osobie prawnej zgodnie z tą procedurą nie jest możliwe, przesyła się je na adres siedziby statutowej.

Pisma sądowe doręczane przez posłańca lub przez stronę postępowania doręcza się adresatowi osobiście za potwierdzeniem odbioru.

W odniesieniu do niektórych pism sądowych przepisy mogą przewidywać ich wysłanie przesyłką poleconą lub wskazywać inne sposoby dostarczenia lub doręczenia.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Dostępne są obie formy doręczenia, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia, czyli przesyłanie drogą elektroniczną pism sądowych w następującej kolejności:

- 1) przez internet, jeżeli adresat powiadomił sąd, że zgadza się na komunikację z sądem za pośrednictwem internetu;
- 2) na adres e-mail wskazany przez adresata, jeżeli adresat powiadomił sąd, że zgadza się na komunikację z sądem za pośrednictwem poczty elektronicznej;
- 3) na oficjalny adres poczty elektronicznej adresata.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Nie przewidziano żadnych dodatkowych warunków.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Zgodnie z art. 56 ust. 8 [§ 8 kodeksu postępowania cywilnego](#) jeżeli osoba doręczająca pisma sądowe nie zastanie samego adresata, doręcza przedmiotowe pisma dowolnemu dorosłemu członkowi rodziny zamieszkującemu wraz z adresatem. Jeżeli osoba doręczająca pisma nie zastanie samego adresata w jego miejscu pracy, zostawia pisma w dziale administracyjnym z prośbą o przekazanie ich adresatowi. W wyżej wymienionych przypadkach osoba odbierająca pisma sądowe musi podać swoje imię i nazwisko, godzinę i datę doręczenia, a także określić swój stosunek do adresata lub zajmowane stanowisko, przy czym jest ona zobowiązana do niezwłocznego przekazania przedmiotowych pism adresatowi.

§ 59 Artykuł 59 kodeksu postępowania cywilnego – Wezwanie do stawienia się przed sądem w drodze publikacji zawiadomienia

1. W razie niemożności ustalenia adresu pozwanego zgodnie z art. 54.1 kodeksu postępowania cywilnego lub w razie niemożności doręczenia pism sądowych na adres wskazany przez stronę postępowania zgodnie z art. 54.1 ust. 1 tego kodeksu bądź w razie niemożności doręczenia pism sądowych zgodnie z art. 56.2 tego kodeksu pozwany może zostać wezwany do stawienia się przed sądem w drodze publikacji zawiadomienia w dzienniku urzędowym Republiki Łotewskiej [Latvijas Vēstnesis].
2. Niezależnie od publikacji zawiadomienia o wezwaniu w dzienniku urzędowym powodowie mają prawo do opublikowania wezwania do stawienia się przed sądem w innych gazetach na własny koszt.
3. Tekst opublikowanego w gazecie wezwania do stawienia się przed sądem musi być zgodny z treścią wezwania.
4. Sąd może rozpoznać sprawę pod nieobecność pozwanego, pod warunkiem że upłynął co najmniej jeden miesiąc od dnia opublikowania wezwania w dzienniku urzędowym.
5. Oprócz wezwania pozwanego w drodze publikacji w dzienniku urzędowym wezwanie do stawienia się przed sądem doręcza się także w miejscu, w którym znajduje się nieruchomości pozwanego, jeśli powód wskazał takie miejsce.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

§ 56.1 Artykuł 56.1 kodeksu postępowania cywilnego – Data dostarczenia i doręczenia pism sądowych

1. Jeżeli pisma sądowe dostarczono w trybie przewidzianym w art. 56 kodeksu postępowania cywilnego, poza przypadkiem, o którym mowa w ust. 9 tego artykułu, uznaje się, że adresat został zawiadomiony o terminie i miejscu rozprawy sądowej lub czynności procesowej bądź treści właściwego pisma, przy czym pisma sądowe uznaje się za doręczone:

- 1) w dniu, w którym adresat lub inna osoba odebrali pismo zgodnie z art. 56 ust. 3, 7 lub 8 kodeksu postępowania cywilnego;
- 2) w dniu, w którym zainteresowana osoba odmówiła przyjęcia pisma (art. 57 tego kodeksu);
- 3) jeżeli pisma wysłano pocztą – siódmego dnia od dnia ich wysłania;
- 4) jeżeli pisma wysyłano drogą elektroniczną – trzeciego dnia od dnia ich wysłania.

2. Fakt, że pisma sądowe dostarczono na adres zadeklarowanego miejsca zamieszkania osoby fizycznej, na dodatkowy adres wskazany w oświadczeniu, na adres wskazany przez osobę fizyczną do celów korespondencji z sądem lub na adres siedziby statutowej osoby prawnej, oraz fakt, że otrzymano z urzędu pocztowego potwierdzenie doręczenia lub zwrotu przedmiotowych pism, sam w sobie nie wpływa na fakt doręczenia pism. Adresat może podważyć domniemanie, iż pisma doręczono siódmego dnia od daty ich wysłania – w przypadku wysłania pism pocztą – lub trzeciego dnia od daty ich wysłania – w przypadku wysłania pism pocztą elektroniczną – poprzez wskazanie obiektywnych okoliczności, na które nie miał wpływu i które uniemożliwiły mu odebranie pism pod wskazanym adresem.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Jeżeli pismo sądowe doręczono poprzez jego złożenie w placówce pocztowej, pod adresem odbiorcy należy pozostawić pisemne zawiadomienie o pozostawieniu przesyłki lub takie zawiadomienie należy wysłać na jego adres. Jeżeli nie jest to możliwe, zawiadomienie należy umieścić na drzwiach domu odbiorcy, lokalu jego przedsiębiorstwa lub jego miejsca zamieszkania bądź doręczyć je osobie mieszkającej w pobliżu z prośbą o przekazanie zawiadomienia odbiorcy. W zawiadomieniu należy wyraźnie zaznaczyć, że nadawcą złożonego w placówce pocztowej pisma jest sąd.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Artykuł 57 kodeksu postępowania cywilnego – Skutki odmowy przyjęcia pism sądowych

1. Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pism sądowych, osoba doręczająca przedmiotowe pisma umieszcza na nich odpowiednią adnotację, podając przyczynę odmowy oraz datę i godzinę.
2. Odmowa przyjęcia pism sądowych nie stanowi przeszkody uniemożliwiającej rozpoznanie sprawy.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Jeżeli wyraźnie tak wskazano, doręczenia pisma można dokonać w siedzibie sądu, przy czym adresat zostaje wezwany do stawienia się w tym miejscu. Pismo sądowe można doręczyć pocztą, o ile wysłano je przesyłką poleconą. Przesyłkę doręcza się w placówce pocztowej lub doręcza ją pracownik poczty doręczający przesyłki, a osoba wskazana jako odbiorca doręczanego pisma lub jej pełnomocnik podpisuje potwierdzenie odbioru oraz okazuje dowód tożsamości i pełnomocnictwo. Strona korzystająca z takiej usługi pocztowej może również zaznaczyć, że przesyłkę można doręczyć wyłącznie do rąk własnych konkretnej osoby.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli próba doręczenia pisma sądowego przesyłką poleconą nie powiedzie się, nie ma innej możliwości doręczenia pisma sądowego drogą pocztową.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Odbiorcę pisma wysłanego przesyłką poleconą informuje się o wysłaniu tego pisma za pomocą zawiadomienia wysłanego na jego adres zamieszkania. Jeżeli operator pocztowy przewiduje możliwość powiadomienia adresata o otrzymaniu przesyłki określoną drogą elektroniczną, adresat może, zgodnie z procedurami ustalonymi przez operatora pocztowego, zwrócić się o poinformowanie go o otrzymaniu przesyłki pocztowej odpowiednią drogą elektroniczną. W takim przypadku nie trzeba dostarczać adresatowi pisemnego powiadomienia w formie papierowej o otrzymaniu przesyłki.

Placówka pocztowa przechowuje pisma sądowe przez 30 dni od daty ich otrzymania. Odbiorcę wzywa się do odbioru przesyłki z placówki pocztowej co najmniej dwukrotnie.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Jeżeli pismo sądowe doręczono za pośrednictwem poczty, w aktach sprawy odnotowuje się miejsce i termin doręczenia pisma, umieszczając odpowiednią adnotację na przesyłce pocztowej.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Sąd kontaktuje się z zainteresowanym państwem obcym bezpośrednio albo za pośrednictwem organu centralnego i zwraca się do tego państwa o ponowne wystosowanie wniosku o doręczenie pism sądowych na podstawie wniosku adresata.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecydował, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Sąd bada odmowę przyjęcia pisma przez pozwanego i rozstrzyga co do istoty sprawy, wskazując motywy takiego rozstrzygnięcia w orzeczeniu, od którego adresat może wnieść środek zaskarżenia zgodnie z ogólną procedurą odwoławczą.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Pisma sądowe na Łotwie doręcza się zgodnie z art. 15 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, przy czym za każdy wniosek o doręczenie pisma pobiera się opłatę w wysokości 133,33 euro (z VAT). Płatności należy dokonać przelewem bankowym, a ewentualną prowizję bankową ponosi osoba wnosząca opłatę ryczałtowo za doręczenie pisma.

Dane rachunku bankowego:

Numer w rejestrze: 90001497619

Siedziba statutowa: Lāčplēša iela 27-32, Rīga, LV-1011, Łotwa

Bank: Swedbank AS

Numer rachunku: LV93HABA0551038096742

Kod SWIFT: HABALV22

Tytuł przelewu: dane adresata.

Ostatnia aktualizacja: 05/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

językowej . Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie

tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Doręczanie pism sądowych - Luksemburg

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Przekazywanie pism sądowych, czyli procedurę, w ramach której informuje się adresata o piśmie sądowym, w Luksemburgu regulują dwa odrębne zbiory przepisów, z których pierwszy składa się z dwóch podzbiorów.

Pierwszy z podzbiorów obejmuje doręczenie przez komornika sądowego (*signification*).

Pełne doręczenie przez komornika sądowego stanowi procedurę zwykłą. Polega ona na osobistym doręczeniu przez komornika sądowego (*huissier de justice*) pisma sądowego adresatowi po uprzedniej weryfikacji jego adresu domowego, adresu zamieszkania lub adresu siedziby statutowej. Procedura ta charakteryzuje się większym stopniem pewności. Stosuje się ją do przekazywania różnych pism wszczynających postępowanie w pierwszej instancji (*actes introductifs en première instance*) oraz wszelkich zawiadomień o wniesieniu odwołania (*actes d'appel*). Co do zasady stosuje się ją także do przekazywania wyroków sądu, zaznaczając w ten sposób początek biegu terminu wniesienia odwołania oraz egzekucji wyroku.

W niektórych postępowaniach przed sędziami pokoju w celu przekazania pisma wszczynającego postępowanie stosuje się ograniczoną formę doręczenia: komornik sądowy sprawdza adres domowy, adres zamieszkania lub adres siedziby statutowej adresata i wysyła pismo sądowe przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru.

Doręczenie drogą pocztową (*notification*) odbywa się bez udziału komornika sądowego. Tym samym zapewnia ono mniejszy stopień pewności niż doręczenie przez komornika sądowego. Sekretariat sądu (*greffe du tribunal*) przesyła pismo sądowe (pismo wszczynające postępowanie lub odpis wyroku) przesyłką poleconą z formularzem potwierdzenia odbioru. Procedurę tę stosuje się przede wszystkim w pierwszej instancji w sprawach związanych z najmem (*bail à loyer*) i prawem pracy (*droit du travail*). Doręczenie wyroku drogą pocztową także wyznacza początek biegu terminu wniesienia odwołania.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Większość pism procesowych musi zostać doręczona przed skierowaniem ich do sądu.

W szczególności w przepisach prawa zawarto wymóg doręczenia pism procesowych wszczynających postępowanie, w których wzywa się pozwanego do stawienia się przed sądem osobiście lub przez pełnomocnika procesowego.

Aby wyroki mogły się uprawomocnić po upływie terminu wniesienia odwołania, muszą również zostać doręczone.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Doręczenie przez komornika sądowego polega na dokonaniu przez niego doręczenia pełnego albo doręczenia ograniczonego (*signification atténuée*) przez wysłanie przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru.

Doręczenie drogą pocztową polega na tym, że sekretariat sądu wysyła pismo przesyłką poleconą z formularzem potwierdzenia odbioru.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Komornicy sądowi, jako organy wezwane, są zobowiązani z mocy prawa do osobistego doręczenia pism sądowych adresatowi lub do doręczenia pism na adres domowy lub adres siedziby statutowej adresata. Przed przekazaniem jakichkolwiek pism sądowych adresatowi komornicy sądowi z urzędu składają w dostępnych bazach danych wnioski o udzielenie informacji na temat adresów osób fizycznych lub prawnych. Jeżeli na obszarze podlegającym właściwości miejscowej komornika sądowego pojawi się nowy oficjalny adres, komornik doręcza pismo na ten nowy adres.

Do celów realizacji powierzonych im zadań komornicy sądowi są uprawnieni do uzyskania dostępu do następujących informacji:

w przypadku osób fizycznych:

imienia i nazwiska
adresu domowego
daty urodzenia.

Tego rodzaju informacje są przechowywane w rejestrze osób fizycznych (*registre des personnes physiques*). Do celów realizacji powierzonych im zadań komornicy sądowi mają dostęp do tego rejestru.

w przypadku spółek:

firmy
nazwy handlowej
siedziby
numeru wpisu w rejestrze handlowym.

Jeżeli chodzi o spółki wpisane do rejestru handlowego, informacje na temat tych spółek są publicznie dostępne i dlatego każdy może się z nimi zapoznać.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Organy wymiaru sprawiedliwości lub strony postępowania sądowego z państw trzecich nie mogą uzyskać dostępu do rejestru osób fizycznych, aby ustalić adres osoby fizycznej.

Jeżeli chodzi o spółki wpisane do rejestru handlowego, podstawowe informacje (adres siedziba, nazwa, numer wpisu w rejestrze handlowym) są udostępniane publicznie bez żadnych opłat. Dostęp do bardziej szczegółowych informacji jest płatny.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów

Zgodnie z art. 7 Luksemburg zapewnia pomoc, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), w celu ustalenia adresu osoby, której należy doręczyć dokument sądowy lub pozasądowy.

Wyznaczonym organem, do którego jednostki przekazujące mogą się zwracać z wnioskami o ustalenie adresu osoby, której ma zostać doręczony dokument, są komornicy sądowi.

Komornika sądowego oraz obszar podlegający jego właściwości miejscowej można znaleźć na tej stronie internetowej: [Chambre des huissiers de justice de Luxembourg](#).

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Podsumowanie procedury doręczenia pism sądowych drogą pocztową

Jeżeli pracownik poczty zastanie adresata pod wskazanym adresem, zwraca się do niego o podpisanie potwierdzenia odbioru, a następnie przekazuje to potwierdzenie nadawcy. Jeżeli adresat odmówi podpisania potwierdzenia odbioru, pracownik poczty odnotowuje tę odmowę, a pismo sądowe uznaje się za doręczone. Taki sposób doręczenia określa się jako doręczenie drogą pocztową osobiście.

Jeżeli pracownik poczty nie zastanie adresata, ale inna osoba pod jego adresem domowym, adresem zamieszkania lub adresem siedziby statutowej przyjmie przesyłkę poleconą, pracownik poczty odnotowuje na potwierdzeniu odbioru tożsamość osoby, która przyjęła przesyłkę. Doręczenie drogą pocztową osobie trzeciej uznaje się za równoznaczne z doręczeniem drogą pocztową na adres domowy.

Jeżeli pod danym adresem nie zastano żadnej osoby, ale adres jest prawidłowy, pracownik poczty zostawia w skrzynce pocztowej zawiadomienie informujące adresata o możliwości odebrania przesyłki z placówki pocztowej w wyznaczonym terminie. Po dokonaniu tej czynności pismo sądowe uznaje się za doręczone, nawet jeżeli adresat nie stawi się w placówce pocztowej. Taki sposób doręczenia określa się także jako doręczenie drogą pocztową na adres domowy.

W przypadku braku możliwości znalezienia podanego adresu pracownik poczty odsyła przesyłkę nadawcy i odnotowuje, że pismo sądowe nie zostało doręczone. W takim przypadku powód musi podać nowy adres. Jeżeli adres osoby, do której skierowane jest pismo, jest nieznanym, powód może zrezygnować z doręczenia pisma sądowego pocztą oraz wystąpić o doręczenie pisma przez komornika sądowego oraz o sporządzenie, w stosownych przypadkach, protokołu z poszukiwań.

Opisaną procedurę doręczenia pism sądowych stosuje się wyłącznie w przypadku, gdy adresat zamieszkuje w Luksemburgu. Jeżeli adresat zamieszkuje za granicą, pismo sądowe musi zostać doręczone przez komornika sądowego.

Podsumowanie procedury doręczenia pism sądowych przez komornika sądowego

Doręczenie pism sądowych przez komornika sądowego oznacza doręczenie pisma adresatowi osobiście w dowolnym miejscu, w którym komornik sądowy zastanie adresata.

Komornik sądowy zazwyczaj udaje się pod adres domowy adresata. Pismo można jednak doręczyć w dowolnym miejscu, w którym komornik sądowy zastanie adresata, na przykład w jego miejscu pracy.

Pismo uznaje się za doręczone osobiście po doręczeniu jego odpisu do rąk własnych adresata. W przypadku osoby prawnej pismo uznaje się za doręczone osobiście po przekazaniu jego odpisu pełnomocnikowi, adwokatowi lub innej osobie posiadającej stosowne upoważnienie. W przypadku doręczenia pisma pod adres do doręczeń pismo uznaje się za doręczone w momencie przekazania jego odpisu pełnomocnikowi.

Jeżeli adresat przyjmie odpis pisma, komornik sądowy odnotowuje ten fakt na dowodzie doręczenia (*exploit*). W takim przypadku pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu jego przekazania adresatowi.

Jeżeli adresat odmówi przyjęcia odpisu pisma, komornik sądowy odnotowuje ten fakt na dowodzie doręczenia. W takim przypadku pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu jego okazania adresatowi. Taki sposób doręczenia określa się jako doręczenie przez komornika sądowego osobiście.

Jeżeli osobiste doręczenie pisma sądowego okaże się niemożliwe, komornik sądowy udaje się pod adres domowy, adres miejsca zamieszkania lub adres siedziby statutowej adresata. Odpis pisma sądowego przekazuje się dowolnej osobie przebywającej w tym miejscu, o ile osoba ta przyjmie pismo, poda swoje imię (imiona) i nazwisko, funkcję i adres oraz podpisze potwierdzenie odbioru. Pismo sądowe doręcza się w zaklejonej kopercie, na której figuruje wyłącznie imię (imiona) i nazwisko, funkcja i adres adresata oraz pieczęć komornika sądowego umieszczona na klapie koperty. Odpisu pisma sądowego nie można przekazać małoletniemu poniżej 15. roku życia ani osobie, która zwróciła się o doręczenie pisma. Komornik sądowy pozostawia pod adresem domowym, adresem miejsca zamieszkania lub adresem siedziby statutowej powiadomienie opatrzone datą, w zaklejonej kopercie, stwierdzające

przekazanie odpisu pisma sądowego i wskazujące dane osoby, której go przekazano. We wszystkich tych przypadkach pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu przekazania jego odpisu. Taki sposób doręczenia określa się jako doręczenie przez komornika sądowego na adres domowy.

We wszystkich przypadkach komornik sądowy sporządza protokół dopełnienia formalności, który załącza się do oryginału tego pisma. Następnie oryginał pisma wraz z protokołem doręczenia przekazuje się osobie, która zleciła doręczenie.

Jedynym alternatywnym sposobem doręczenia jest doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

W nowym kodeksie postępowania cywilnego (*Nouveau Code de Procédure Civile*) nie przewidziano możliwości doręczania pism sądowych drogą elektroniczną.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Nie dotyczy.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Nie.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Doręczenie na adres domowy przez komornika sądowego

Jeżeli osobiste doręczenie pisma sądowego adresatowi okaże się niemożliwe, odpis tego pisma przesyła się na adres domowy adresata. Jeżeli adresat nie zamieszkuje w tym miejscu lub nie posiada adresu domowego, odpis pisma sądowego przesyła się na adres, pod którym znajduje się jego główne miejsce zamieszkania. W przypadku osoby prawnej pismo sądowe doręcza się na adres jej siedziby statutowej lub administracyjnej.

Odpis pisma sądowego przekazuje się dowolnej osobie przebywającej w tym miejscu, o ile osoba ta przyjmie pismo, poda swoje imię (imiona) i nazwisko, funkcję i adres oraz podpisze potwierdzenie odbioru. Pismo sądowe doręcza się w zaklejonej kopercie, na której figuruje wyłącznie imię (imiona) i nazwisko, funkcja i adres adresata oraz pieczęć komornika sądowego umieszczona na klapie koperty.

Odpisu pisma sądowego nie można przekazać małoletniemu poniżej 15. roku życia ani osobie, która zwróciła się o doręczenie pisma.

Komornik sądowy pozostawia pod adresem domowym, adresem głównego miejsca zamieszkania albo adresem siedziby statutowej lub administracyjnej osoby prawnej powiadomienie opatrzone datą, w zaklejonej kopercie, stwierdzające przekazanie odpisu pisma sądowego i wskazujące dane osoby, której przekazano ten odpis.

Komornik sądowy załącza również odpis pisma sądowego sporządzony na nieostemplowanym papierze. Takie same zasady obowiązują w przypadku doręczenia na adres do doręczeń.

We wszystkich tych przypadkach pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu przekazania jego odpisu.

Zgodnie z art. 161 nowego kodeksu postępowania cywilnego: „doręczenie pisma sądowego oznacza doręczenie pisma na adres, pod którym adresat jest wpisany do ewidencji ludności”.

Art. 164 nowego kodeksu postępowania cywilnego stanowi, że: „[p]isma sądowe doręcza się:

1. na adres Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, jeżeli ich adresatem jest państwo;
2. na adres instytucji publicznych, jeżeli ich adresatem są te instytucje;
3. na adres urzędów gminy, jeżeli ich adresatem są te urzędy;
4. do siedziby lub osoby zarządzającej w przypadku spółki, stowarzyszenia o charakterze niezarobkowym i instytucji użyteczności publicznej”.

Doręczenie przez komornika sądowego poprzez złożenie kopii dowodu doręczenia

Art. 155 ust. 6 nowego kodeksu postępowania cywilnego stanowi, że: „[j]eżeli pismo sądowe nie może zostać doręczone w opisany powyżej sposób i jeżeli z przeprowadzonych kontroli jednoznacznie wynika – co musi zostać odnotowane w dokumencie sporządzonym przez komornika sądowego – że adresat zamieszkuje pod wskazanym adresem, komornik sądowy składa tam odpis pisma sądowego w zapieczętowanej kopercie i załącza do niej powiadomienie informujące adresata o tym, że pod wskazanym adresem nie zastano żadnej osoby uprawnionej do odbioru pisma lub że osoby przebywające pod tym adresem odmówiły przyjęcia odpisu tego pisma.

Pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu jego złożenia. Tego samego dnia lub najpóźniej pierwszego dnia roboczego przypadającego po tym dniu komornik sądowy przesyła odpis pisma sądowego i wspomnianego powyżej powiadomienia doręczenia przesyłką nierejestrowaną na adres wskazany w piśmie sądowym”.

Doręczenie przez komornika sądowego na nieznaną osobę

Zgodnie z art. 157 nowego kodeksu postępowania cywilnego tę metodę doręczenia stosuje się w przypadku, gdy adresat nie posiada znanego miejsca zamieszkania lub pobytu ani znanej siedziby statutowej. Artykuł ten stanowi, że: „[w] przypadku gdy osoba, której należy doręczyć pismo sądowe, nie posiada znanego miejsca zamieszkania ani pobytu, komornik sądowy sporządza protokół doręczenia, w którym precyzyjnie opisuje czynności podjęte w celu odnalezienia adresata. W protokole doręczenia wskazuje się charakter pisma sądowego oraz imię i nazwisko / nazwę osoby, która zwróciła się o jego doręczenie.

Tego samego dnia lub najpóźniej pierwszego dnia roboczego przypadającego po tym dniu komornik sądowy przesyła odpis pisma sądowego i kopię protokołu doręczenia przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru na ostatni znany adres adresata. Tego samego dnia komornik sądowy przesyła te same pisma przesyłką nierejestrowaną.

W kopii protokołu doręczenia przesłanej adresatowi poucza się go o możliwości uzyskania odpisu pisma sądowego w terminie trzech miesięcy w kancelarii komornika sądowego oraz o możliwości upoważnienia innej wybranej przez siebie osoby do odbioru tego pisma”.

Zgodnie z art. 157 ust. 3 nowego kodeksu postępowania cywilnego: „[p]owyższe przepisy mają zastosowanie przy doręczaniu pism sądowych osobie prawnej, która nie posiada już przedsiębiorstwa w miejscu wskazanym jako adres jej siedziby w rejestrze działalności gospodarczej”.

Inne formy doręczenia przez komornika sądowego

Art. 157 ust. 4 stanowi m.in., że: „[j]eżeli pozwany nie stawił się na rozprawie pomimo doręczenia mu pisma sądowego wszczynającego postępowanie lub równoważnego pisma, sędzia rozpoznający daną sprawę może – w stosownych przypadkach – nakazać publikację powiadomienia w prasie luksemburskiej lub zagranicznej”.

W art. 158 nowego kodeksu postępowania cywilnego dodano, że: „[j]eżeli nie odnaleziono adresata pisma sądowego lub jeżeli nie udowodniono, że został on skutecznie powiadomiony, sędzia może – działając z urzędu – zarządzić podjęcie wszelkich dodatkowych czynności, z wyjątkiem środków tymczasowych i zabezpieczających, niezbędnych do ochrony praw powoda”.

Art. 81 nowego kodeksu postępowania cywilnego stanowi dalej, że: „[p]ozwanego, który nie stawi się na rozprawie, można – na wniosek powoda lub na mocy postanowienia sądu wydanego z urzędu – wezwać ponownie, jeżeli pismo sądowe wszczynające postępowanie nie zostało doręczone osobiście. Pismo sądowe wszczynające postępowanie należy powielić, opierając się na pierwszym piśmie wszczynającym postępowanie, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych dotyczących określonych jurysdykcji”.

Doręczenie przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru

Jeżeli pismo sądowe wystawił sekretariat sądu, doręcza się je przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru.

Jeżeli adres adresata jest nieznany, pismo sądowe doręcza komornik sądowy.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Jeżeli **komornik sądowy doręcza** pismo sądowe **osobiście**, dowód doręczenia musi zawierać datę doręczenia, tj. datę doręczenia pisma adresatowi lub datę pozostawienia lub złożenia pisma pod adresem domowym adresata.

Jeżeli pismo sądowe **doręcza się drogą pocztową**, datą doręczenia jest data doręczenia przesyłki poleconej na adres domowy, adres zamieszkania lub adres siedziby statutowej adresata.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

We wszystkich przypadkach adresat jest informowany przez komornika sądowego (doręczenie przez komornika sądowego) lub pracownika poczty (doręczenie drogą pocztową), który pozostawia awizo.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

We wszystkich przypadkach adresat może odmówić odbioru pisma. Przekazanie jest jednak ważne i następuje w momencie realizacji obowiązków ustawowych przez komornika sądowego lub pracownika poczty, tj. w momencie pozostawienia przez nich awiza.

We wszystkich przypadkach adresat może następnie zakwestionować ważność przekazania, wykazując, że wskazany adres nie jest jego adresem domowym, adresem zamieszkania ani adresem do doręczeń. W związku z tym doręczenie pisma sądowego przez komornika sądowego zapewnia większą pewność prawa niż doręczenie pisma przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, ponieważ komornik w toku swoich czynności sprawdza adres adresata w rejestrze osób fizycznych lub w rejestrze handlowym. Ponadto daty doręczenia przesyłką poleconą nie można udowodnić z wystarczającą pewnością, jeżeli adresat nie opatrzył datą i nie podpisał potwierdzenia odbioru przy (pierwszym) okazaniu mu przesyłki poleconej pod adresem domowym, adresem miejsca jego zamieszkania lub adresem jego siedziby statutowej. Natomiast datę doręczenia pisma przez komornika sądowego podaje się zawsze na sporządzonym przez niego dowodzie doręczenia.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Jeśli chodzi o globalne usługi pocztowe, art. 6.3.9 warunków świadczenia usług (*Conditions générales de fourniture des services offerts*) stanowi, że „[p]rzesyłki polecone doręcza się na wskazany adres adresatowi lub, w przypadku nieobecności adresata: *dowolnemu dorosłemu, który odbiera przesyłkę pod tym adresem i którego, na podstawie złożonego przez niego podpisu, uznaje się za należyście upoważnionego przez adresata oraz który zobowiązuje się do odbioru przesyłki w imieniu i na rzecz adresata*; lub dowolnemu dorosłemu, który okaże (i) potwierdzenie lub pokwitowanie odbioru dotyczące punktu odbioru, w którym przesyłka jest przechowywana oraz (ii) dowód tożsamości”.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Przesyłki pocztowe doręcza się pod wskazany adres, chyba że dojdzie do oczywistej pomyłki (na przykład: błąd w pisowni nazwy ulicy, niewłaściwy numer miejsca zamieszkania, oczywisty błąd w kodzie pocztowym itp.).

Jeżeli adresata nie można zastać pod wskazanym adresem, przesyłki poleconej nie doręcza się. Pracownik poczty pozostawia awizo.

Przesyłki pocztowe, których nie można było złożyć w skrzynce pocztowej adresata ani przekazać osobie upoważnionej w trakcie wizyty pracownika poczty pod adresem doręczenia, są przechowywane w lokalnej placówce pocztowej przez okres ustalony przez operatora pocztowego i wskazany w awizie pozostawionym w skrzynce pocztowej adresata. Po upływie tego okresu przesyłkę zwraca się nadawcy, jeżeli jest on znany.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Przesyłki pocztowe, których nie można było złożyć w skrzynce pocztowej adresata ani przekazać osobie upoważnionej w trakcie wizyty pracownika poczty pod adresem doręczenia, są przechowywane w lokalnej placówce pocztowej przez okres ustalony przez operatora pocztowego i wskazany w awizie pozostawionym w skrzynce pocztowej adresata. Po upływie tego okresu przesyłkę zwraca się nadawcy, jeżeli jest on znany.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

W przypadku doręczenia pisma sądowego pocztą dowodem doręczenia jest potwierdzenie odbioru. W przypadku doręczenia pisma sądowego przez komornika sądowego sporządza on protokół podjętych czynności. Komornik sądowy jest urzędnikiem sądowym i sporządzony przez niego protokół ma moc dowodową, chyba że zostanie udowodnione, że został sfalszowany.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Jeżeli zasady doręczania pism sądowych zostały naruszone, doręczenie może zostać uznane za bezskuteczne.

Sąd może stwierdzić nieważność doręczenia jedynie z powodu naruszenia zasad procesowych wyłącznie po udowodnieniu, że naruszenie to miało niekorzystny wpływ na adresata.

Decyzję w tej kwestii podejmuje sędzia.

Jeżeli pisma sądowego wszczynającego postępowanie nie udało się doręczyć adresatowi osobiście i adresat nie stawiał się na rozprawie, sędzia może zwrócić się do powoda o ponowne doręczenie pisma (art. 81 nowego kodeksu postępowania cywilnego). Ten wymóg formalny pozwala rozwiązać wszelkie wątpliwości co do przyczyny, dla której zainteresowana strona nie stawiała się na rozprawie.

W postępowaniach, w których strony zazwyczaj wzywa sekretariat sądu, sędzia może również zwrócić się do powoda o zapewnienie doręczenia pisma sądowego przez komornika sądowego, jeżeli istnieją wątpliwości co do ważności wezwania do stawienia się przed sądem doręczonego przesyłką poleconą. W postępowaniu spornym sędzia może wydać wyrok na niekorzyść strony, która nie stawiała się na rozprawie, wyłącznie jeżeli zostanie udowodnione, że stronie tej osobiście doręczono wezwanie do stawienia się na rozprawie. W przeciwnym wypadku (np. doręczenie wezwania do stawienia się przed sądem innej osobie przebywającej pod tym samym adresem) sąd wyda wyrok zaocznie, co oznacza, że można go zaskarżyć.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególny środek zaskarżenia tej decyzji?

Nie. Obowiązują zwyczajne środki zaskarżenia.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Tak. Jeżeli pismo sądowe doręcza komornik sądowy zgodnie z prawem krajowym, obowiązują koszty wyszczególnione w [zmienionym rozporządzeniu wieloksiężym \(règlement grand-ducal modifié\) z dnia 24 stycznia 1991 r.](#), określającym wysokość wynagrodzenia komorników.

Jeżeli wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego, komornik sądowy stosuje stawkę wynagrodzenia określoną w wyżej wymienionym rozporządzeniu, która obecnie wynosi 138 euro.

Sekretariat sądu doręcza pisma sądowe nieodpłatnie.

Ostatnia aktualizacja: 23/11/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Węgry

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Zgodnie z ustawą nr CXXX z 2016 r. – kodeks postępowania cywilnego ([A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. Törvény](#)) („kodeks postępowania cywilnego”) pisma sądowe doręcza się adresatowi drogą pocztową zgodnie z przepisami dotyczącymi doręczania pism urzędowych, chyba że przepisy stanowią inaczej. Adresaci mogą również odbierać skierowane do nich pisma w sekretariacie sądu za okazaniem dokumentu tożsamości. W przypadku obowiązkowej lub fakultatywnej komunikacji drogą elektroniczną pisma doręcza się drogą elektroniczną.

Prosimy zapoznać się także ze stroną internetową [Rozpatrywanie spraw online i kontaktowanie się z sądami przez internet](#).

Celem doręczenia dokumentów urzędowych jest poinformowanie adresatów o treści tych dokumentów w sposób zapewniający również nadawcom możliwość udowodnienia, że dokumenty zostały przekazane adresatom. Potwierdzenia wymagają sama czynność doręczenia, data dokonania tej czynności oraz jej wynik. Dokumenty urzędowe można przesyłać specjalną przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru przewidzianą dla tego sposobu doręczenia.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Zgodnie z ustawą nr CLIX z 2012 r. o usługach pocztowych ([A postai szolgálatásokról szóló 2012. évi CLIX. Törvény](#)) („ustawa nr CLIX z 2012 r.”) doręczenia drogą urzędową wymagają pisma, których przesłanie lub doręczenie (próba doręczenia) bądź data przesłania lub doręczenia wywołuje skutki prawne lub stanowi podstawę obliczania terminów ustawowych, jak również pisma zaklasyfikowane jako dokumenty urzędowe w przepisach prawa.

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego w postępowaniach cywilnych następujące rodzaje pism należy zawsze przekazywać w drodze doręczenia: orzeczenia i nakazy sądowe skierowane do stron;

postanowienia wydane w trakcie rozprawy – stronie, która nie została prawidłowo wezwana do stawienia się na rozprawie;

niektóre postanowienia określone w kodeksie postępowania cywilnego i wydane w trakcie rozprawy – stronie, która nie stawiała się na rozprawie;

postanowienia/zarządzenia wydane poza rozprawą – zainteresowanej stronie;

wszystkie orzeczenia wydane w toku postępowania – osobie, w której interesie prokurator lub osoba upoważniona do wszczęcia postępowania wszczęli postępowanie.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Za doręczenie pism sądowych odpowiadają sąd i dostawca usług pocztowych lub usług zaufania zgodnie z obowiązującymi przepisami.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Nie ma takiego obowiązku.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Adres zamieszkania osoby fizycznej:

na Węgrzech centralny rejestr adresów prowadzony jest przez Urząd Podsekretarza Stanu ds. Ewidencji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága – BM NYHÁT; strona internetowa: http://nyilvantarto.hu/hu/adatszolgaltatas_szemelyi w języku węgierskim). Z rejestru tego można korzystać, aby ustalić dane adresowe indywidualnie wskazanych osób. Wnioski o przekazanie informacji przechowywanych w rejestrze mogą być składane przez osoby fizyczne, osoby prawne lub podmioty nieposiadające osobowości

prawnej, pod warunkiem że przedstawią one cel i podstawę prawną wykorzystania takich danych.

Wniosek można złożyć osobiście w każdym starostwie powiatowym lub za granicą w węgierskich przedstawicielstwach dyplomatycznych ([magyar külképviseleti hatóságánál](#)) właściwych w sprawach dotyczących zagranicznych adresów zamieszkania.

Wniosek na piśmie można złożyć w każdym starostwie powiatowym. Jeżeli dane, których dotyczy wniosek, nie są dostępne w starostwie powiatowym, wówczas:

organy publiczne mogą składać podania i wnioski o ujawnienie danych w Jednostce ds. Krajowej Pomocy Prawnej Departamentu Ewidencji Danych Osobowych i Zarządzania Danymi Osobowymi BM NYHÁT (BM NYHÁT Személyi Nyilvántartási és Igazgatási Főosztály Belföldi Jogsegélyügyek Osztály), wysyłając je na adres pocztowy: 1476 Budapest, Pf. 281;

wszelkie inne wnioski wnioskodawców niewymienionych powyżej (np. osób fizycznych lub przedsiębiorstw) można składać w Departamencie Obsługi Klientów Indywidualnych i Nadzoru nad Dokumentacją BM NYHÁT (BM NYHÁT Személyes Ügyfélszolgálati és Okmányügyeleti Főosztály), wysyłając je na adres pocztowy: 1553 Budapest, Pf. 78;

wniosek na piśmie można złożyć za granicą w węgierskich przedstawicielstwach dyplomatycznych (☞ [magyar külképviseleti hatóság](#)) właściwych w sprawach dotyczących zagranicznych adresów zamieszkania.

Wniosek musi zawierać następujące informacje:

szczegółowe informacje na temat wnioskodawcy, jego imię i nazwisko, adres oraz adres siedziby statutowej lub miejsca prowadzenia działalności przez wnioskodawcę lub jego pełnomocnika;

precyzyjne wskazanie żądanych danych;

cel, w jakim dane zostaną wykorzystane;

dane identyfikacyjne osoby fizycznej, na podstawie których można zidentyfikować osobę wskazaną we wniosku (imię i nazwisko, miejsce urodzenia, nazwisko panieńskie matki), lub imię i nazwisko i adres znane wnioskodawcy (miejscowość, ulica, numer domu).

Dokumenty, które należy załączyć do wniosku:

dokument wskazujący podstawę prawną wykorzystania danych;

pełnomocnictwo upoważnionego przedstawiciela, jeżeli nie jest ono dostępne w rejestrze upoważnień. Pełnomocnictwo należy włączyć do dokumentu urzędowego lub dokumentu prywatnego stanowiącego dowód rozstrzygający bądź odnotować w protokole.

Zakres pełnomocnictwa obejmuje wszelkie oświadczenia i czynności dotyczące danego postępowania, chyba że w pełnomocnictwie przewidziano inaczej.

W razie wątpliwości co do autentyczności lub treści pisma zagranicznego organ zwraca się do strony o przedłożenie poświadczanego dokumentu urzędowego sporządzonego za granicą.

Jeżeli do pisma sporządzonego w języku innym niż węgierski strona dołączy tłumaczenie poświadczane takiego pisma, organ przyjmuje je jako przetłumaczone.

Przeprowadzenie procedury jest uzależnione od późniejszego wniesienia opłaty z tytułu usług administracyjnych:

za przekazanie danych dotyczących 1–4 osób: 3500 forintów;

za przekazanie danych dotyczących więcej niż 5 osób: liczba osób, których dane zostały przekazane, pomnożona przez stawkę za pozycję, przy stawce wynoszącej 730 forintów za pozycję.

W przypadku wniosków złożonych przez osobę przebywającą za granicą lub za pośrednictwem węgierskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego akredytowanego w państwie miejsca zamieszkania wnioskodawcy opłatę należy wnieść we właściwym przedstawicielstwie węgierskim w postaci opłaty konsularnej.

Spółki:

w przypadku spółek najistotniejsze dane przechowywane w rejestrze handlowym, w tym dane adresowe, są udostępniane nieodpłatnie w języku węgierskim na następującej stronie internetowej: ☞ <https://www.e-ceggyezek.hu>.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Na podstawie art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów Ministerstwo Sprawiedliwości przyjmuje od jednostek przekazujących wnioski o ustalenie adresu adresata. Aby uzyskać informacje na temat art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, zob. pkt 4.2.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Zgodnie z dekretem rządowym nr 335/2012 z dnia 4 grudnia 2012 r. ustanawiającym szczegółowe zasady regulujące świadczenie usług pocztowych i doręczanie dokumentów urzędowych (☞ [335/2012. \(XII. 4.\) Korm. Rendelet](#)) operator świadczący usługi pocztowe doręcza dokumenty urzędowe wysyłane za potwierdzeniem odbioru osobiście adresatowi lub innej osobie upoważnionej do odbioru takich pism.

Dokumentu urzędowego nie można doręczyć następującym osobom: odbiorcy okazjonalnemu na podstawie szczególnej umowy z nadawcą lub szczególnego postanowienia zawartego w ogólnych warunkach umowy; pracownikowi lub członkowi organizacji, jeśli doręczenie następuje w lokalu tej organizacji lub w innym lokalu ogólnodostępnym; osobie fizycznej zatrudnionej w recepcji, jeśli w organizacji znajduje się recepcja; wynajmującemu nieruchomości wskazaną w adresie ani właścicielowi mieszkania, w którym zamieszkuje adresat, jeżeli taki wynajmujący lub właściciel jest osobą fizyczną. Zgodnie z dekretem rządowym nr 335/2012 operator podejmuje dwie próby doręczenia przesyłki wysłanej jako dokument urzędowy. Jeżeli pierwsza próba doręczenia przesyłki zakończy się niepowodzeniem z powodu niezastania adresata lub osoby upoważnionej do odbioru pod wskazanym adresem, operator zostawia zawiadomienie, składa dokument urzędowy w miejscu wskazanym w zawiadomieniu i podejmuje kolejną próbę doręczenia pisma piątego dnia roboczego po dniu podjęcia nieudanej próby doręczenia. Jeżeli druga próba również zakończy się niepowodzeniem, operator ponownie zostawia zawiadomienie skierowane do adresata i składa dokument urzędowy w miejscu wskazanym w zawiadomieniu na pięć dni roboczych od dnia podjęcia drugiej próby. Do chwili podjęcia drugiej próby dokument urzędowy można odebrać ze wskazanego miejsca za okazaniem dokumentu tożsamości. Jeżeli pismo sądowe nie zostanie doręczone adresatowi w terminie wskazanym w powtórnym zawiadomieniu, następnego dnia roboczego operator zwraca nadawcy pismo sądowe z adnotacją „nie odebrano”.

W takim przypadku zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego pismo należy uznać za doręczone piątego dnia roboczego po dniu, w którym podjęto drugą próbę doręczenia, chyba że przedstawione zostaną dowody przeciwnie. Doręczenia nie można uznać za zgodne z prawem, jeżeli pismo zostało doręczone nie do adresata, lecz do odbiorcy zastępczego, a odbiorca zastępczy jest stroną przeciwną lub pełnomocnikiem strony przeciwnej w postępowaniu sądowym. W przypadku doręczania pisma procesowego wszczynającego postępowanie lub orzeczenia kończącego postępowanie sąd w terminie ośmiu dni roboczych powiadamia adresata o przyjęciu domniemania skutecznego doręczenia. Powiadomienie należy przesać również na adres e-mail, o ile jest on dostępny.

Adresaci mogą również odbierać skierowane do nich pisma w sekretariacie sądu za okazaniem dokumentu tożsamości.

Zgodnie z ustawą nr LIII z 1994 r. o postępowaniu egzekucyjnym (☞ [A végrehajtási eljárásról szóló 1994. évi LIII. törvény](#)) („ustawa o postępowaniu egzekucyjnym”) doręczenie przez komornika sądowego jest alternatywnym sposobem doręczania pism, który można zastosować w przypadku orzeczeń co do istoty sprawy stanowiących podstawę wszczęcia egzekucji, jeżeli przyjęto domniemanie doręczenia, a strona uprawniona do złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji wyraźnie tego zażądała i z góry pokryła związane z tym koszty. Jak wynika z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym, komornik sądowy może również doręczyć pisma stanowiące tytuł egzekucyjny osobiście – zgodnie z przepisami szczególnymi. Jeżeli opisana procedura doręczenia zakończy się niepowodzeniem, pisma mogą zostać doręczone w drodze nowej procedury, zgodnie z ogólnymi zasadami doręczania dokumentów urzędowych.

W kodeksie postępowania cywilnego i w ustawie nr L z 2009 r. o postępowaniu o wydanie nakazu zapłaty (☞ [a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény](#)) („ustawa nr L z 2009 r.”) określono inne przypadki, w których doręczenia może dokonać komornik sądowy.

Ponadto w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa doręczenia mogą dokonać pracownicy sądu (np. w postępowaniu cywilnym, w sprawach niecierpiących zwłoki, doręczenie wezwania do stawiennictwa na rozprawie).

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

W kodeksie postępowania cywilnego rozróżniono obowiązkową i fakultatywną komunikację drogą elektroniczną.

W ustawie CCXXII z 2015 r. o ogólnych zasadach mających zastosowanie do administracji elektronicznej i usług zaufania ([Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. Törvény](#)) („ustawa CCXXII z 2015 r.”) podmioty, które mają prawny obowiązek prowadzenia komunikacji drogą elektroniczną (np. pełnomocnicy i przedsiębiorstwa), muszą wnosić wszelkie pisma do sądu jedynie drogą elektroniczną w sposób określony w tej ustawie i wydanych do niej dekreтах wykonawczych. Sąd również doręcza tym podmiotom pisma drogą elektroniczną.

Strony postępowania, które nie mają obowiązku prowadzenia komunikacji drogą elektroniczną, lub ich pełnomocnicy, o ile nie są pełnomocnikami procesowymi, mogą – z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego – wnosić wszelkie pisma drogą elektroniczną zgodnie z przepisami ustawy CCXXII z 2015 r. i dekretech wykonawczych do tej ustawy, jeżeli uznają to za stosowne. Jeżeli strona lub jej pełnomocnik zdecyduje się na komunikację drogą elektroniczną, sąd będzie doręczał w ten sposób wszystkie pisma sądowe.

W przypadku komunikacji drogą elektroniczną zapewniony jest stały kontakt z sądem poprzez system doręczenia elektronicznego. Stronę, która zdecydowała się na komunikację drogą elektroniczną, zawiadamia się o tym, czy wniesione przez nią pisma spełniają wymogi systemu informatycznego. Usługa bezpiecznego doręczenia zapewnia między innymi zawiadomienie o odebraniu wiadomości oraz o nieudanym doręczeniu. Operator ma obowiązek niezwłocznie wydać zaświadczenie potwierdzające informacje dotyczące doręczenia pisma, które to zaświadczenie wysyłane jest na adres e-mail podany przez nadawcę.

W przypadku pism doręczanych za pośrednictwem usług bezpiecznego doręczenia termin odbioru wynosi pięć dni roboczych, chyba że przepisy stanowią inaczej. Jeżeli adresat nie odbierze pisma we wskazanym terminie, ale również nie odmówi przyjęcia doręczanego pisma, w pierwszym dniu roboczym następującym po upływie terminu pięciu dni roboczych wysyłane jest drugie zawiadomienie.

Od chwili wprowadzenia komunikacji drogą elektroniczną do przepisów prawa procesowego przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące domniemania doręczenia (omówione szczegółowo poniżej) mają zastosowanie nie tylko do doręczenia pocztą tradycyjną, ale również do wszystkich zgodnych z prawem sposobów doręczenia pism, w tym drogą elektroniczną.

W sprawach niecierpiących zwłoki wezwanie do stawiennictwa na rozprawie cywilnej można dostarczyć pocztą elektroniczną nawet w sytuacji, w której nie wybrano tej metody komunikacji.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Nie stosuje się sposobów doręczenia, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Nie określono żadnych dodatkowych warunków.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego, jeżeli miejsce zamieszkania strony jest nieznane, a pisma sądowego nie można doręczyć stronie również drogą elektroniczną, jeżeli strona zamieszkuje w państwie, które nie udziela pomocy prawnej w zakresie doręczeń, jeżeli istnieją inne niemożliwie do usunięcia przeszkody uniemożliwiające doręczenie lub jeżeli przewidują to przepisy prawa, doręczenia należy dokonać poprzez obwieszczenie. Co do zasady sąd może nakazać doręczenie pisma przez obwieszczenie na wniosek zainteresowanej strony, o ile istnieją ku temu uzasadnione przyczyny.

Obwieszczenie musi być wyświetlane przez piętnaście dni na głównej stronie internetowej sądów oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń sądu i na tablicy ogłoszeń burmistrza lub urzędu gminy właściwego dla ostatniego znanego miejsca zamieszkania strony. Jeżeli znany jest adres e-mail strony, obwieszczenie należy wysłać również na ten adres e-mail.

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego, jeżeli pod adresem podanym przez adresata, którego miejsce zamieszkania lub siedziba statutowa znajduje się na Węgrzech, operator usług pocztowych nie może doręczyć pozwu lub orzeczenia kończącego postępowanie – z wyjątkiem przypadków domniemania doręczenia oraz przypadków, w których doręczenie jest niemożliwe z powodu śmierci adresata będącego osobą fizyczną lub zakończenia działalności przez adresata będącego osobą prawną oraz przypadków, w których niemożność doręczenia nie jest spowodowana przyczyną, której sąd lub operator usług pocztowych mogli zapobiec – na wniosek strony, w której interesie ma nastąpić doręczenie, należy także podjąć próbę doręczenia pisma sądowego zgodnie z przepisami ustawy o sądowym postępowaniu egzekucyjnym w zakresie doręczania pism przez komorników sądowych.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Co do zasady w przypadku doręczenia przez obwieszczenie pisma sądowe uznaje się za doręczone piętnastego dnia po dniu publikacji obwieszczenia na głównej stronie internetowej sądu.

Jeżeli doręczenie przez komornika sądowego nie powiodło się, pisma sądowego nie można uznać za doręczone.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Zgodnie z ustawą o usługach pocztowych operator i adresat mogą uzgodnić, że przesyłki kierowane do adresata będą doręczane nie na adres figurujący na przesyłce, ale na inny adres. Zgodnie z dekretem rządowym nr 335/2012 operator świadczący usługi pocztowe przekazuje informacje o nadejściu dokumentów urzędowych, na których umieszczono adres skrytki pocztowej, zostawiając w skrytce zawiadomienie nawet w przypadku, gdy na dokumencie urzędowym podano adres skrytki pocztowej, ale najemcą skrytki nie jest jego adresat.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego pisma sądowe należy traktować jako doręczone w dniu podjęcia próby ich doręczenia, jeżeli adresat odmawia ich przyjęcia.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

W przypadku doręczenia zgodnie z art. 18 rozporządzenia operator świadczący usługi pocztowe na Węgrzech nie wie, czy przesyłka zagraniczna zawiera dokument urzędowy. Dlatego też operator stosuje w takim przypadku nie przepisy szczególne dotyczące doręczania dokumentów urzędowych, ale ogólne przepisy krajowe dotyczące przesyłek poleconych (za potwierdzeniem odbioru).

Zgodnie z dekretem rządowym nr 335/2012, jeżeli osoba fizyczna będąca adresatem jest nieobecna pod wskazanym adresem w momencie próby doręczenia, przesyłkę należy w pierwszej kolejności doręczyć upoważnionemu przedstawicielowi adresata obecnemu pod tym adresem.

Jeżeli w momencie próby doręczenia ani adresat, ani jego upoważniony przedstawiciel nie są obecni – zgodnie z oświadczeniem odbiorcy zastępczego – przesyłkę można doręczyć obecnemu pod tym adresem odbiorcy zastępczemu.

Za odbiorców zastępczych uznaje się osobę bliską adresata – w rozumieniu kodeksu cywilnego – w wieku co najmniej 14 lat, wynajmującego nieruchomości położoną pod wskazanym adresem lub właściciela mieszkania, w którym zamieszkuje adresat, jeżeli taki wynajmujący lub właściciel jest osobą fizyczną.

Korzystając z usługi pocztowej „doręczenie do adresata”, można zastrzec, że przesyłek nie może odbierać odbiorca zastępczy, lecz wyłącznie adresat lub jego upoważniony przedstawiciel osobiście.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli operator nie zastanie adresata lub innej osoby upoważnionej do odbioru pod wskazanym adresem w chwili podjęcia próby doręczenia pisma sądowego, zostawia zawiadomienie informujące adresata o możliwości odbioru doręczanego pisma w punkcie odbioru. Pismo może odebrać pod wskazanym adresem adresat, jego upoważniony przedstawiciel lub odbiorca zastępczy posiadający miejsce zamieszkania lub pobytu pod wskazanym adresem. Jeżeli adresat lub inna osoba upoważniona do odbioru nie odbierze przesyłki w terminie wskazanym w zawiadomieniu, operator odsyła pismo jako niedoręczone.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Termin na odebranie pisma sądowego wyznacza operator świadczący usługi pocztowe. W przypadku Magyar Posta Zrt. termin ten wynosi dziesięć dni roboczych od dnia podjęcia próby doręczenia pisma. Sposób przekazywania informacji o terminie na odebranie pisma można znaleźć w odpowiedzi na poprzednie pytanie.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Pisemnym potwierdzeniem doręczenia pisma jest potwierdzenie odbioru zawierające informacje o rezultacie doręczenia, tj. imię i nazwisko odbiorcy oraz – w przypadku gdy odbiorca nie jest adresatem – informacje o statusie odbiorcy lub stosunku łączącym odbiorcę z adresatem, (np. upoważniony przedstawiciel), datę odbioru pisma lub – jeżeli nie nastąpiło doręczenie – informacje o przeszkodzie, która uniemożliwiła doręczenie pisma (np. odmowa przyjęcia, „nie odebrano”). Operator odsyła nadawcy potwierdzenie odbioru. Można je odesłać w formie elektronicznej, jeżeli zawarto umowę przewidującą taką możliwość. Potwierdzenie doręczenia można przedłożyć za pomocą innych środków technicznych.

Zgodnie z ustawą CCXXII z 2015 r. przesyłkę dostarczoną według oficjalnych danych kontaktowych (elektronicznych danych kontaktowych, które organizacja przedsiębiorstw musi, a osoba fizyczna może zgłosić) uznaje się za doręczoną:

- a) jeżeli dostawca usług, który podał oficjalne dane kontaktowe, potwierdzi, że przesyłka została odebrana przez klienta w chwili wskazanej w potwierdzeniu;
- b) jeżeli dostawca usług, który podał oficjalne dane kontaktowe, potwierdzi, że adresat odmówił przyjęcia przesyłki w dniu wskazanym w potwierdzeniu odmowy lub
- c) jeżeli dostawca usług, który podał oficjalne dane kontaktowe, potwierdzi, że adresat nie odebrał przesyłki pomimo dwóch zawiadomień, w piątym dniu roboczym następującym po dniu drugiego zawiadomienia wskazanym w potwierdzeniu.

W przypadku elektronicznych danych kontaktowych, które nie mają charakteru oficjalnego, można zgodnie z prawem udowodnić, że doręczenie miało miejsce i nie obowiązuje wówczas domniemanie doręczenia.

W kontekście bezpiecznej łączności elektronicznej wykorzystywanej przez organy świadczące usługi z zakresu administracji elektronicznej oraz organy świadczące usługi użyteczności publicznej wyznaczone przez rząd przesyłkę uznaje się za doręczoną:

- a) w przypadku doręczenia według danych kontaktowych dla bezpiecznej łączności elektronicznej – w dniu roboczym następującym po nadaniu przesyłki;
- b) w przypadku przesyłania pism między systemami zarządzania pismami – w chwili skutecznego przesłania pism potwierdzonego przez dostawcę usług lub
- c) w przypadku korzystania z systemu automatycznego przekazywania informacji, który zapewnia możliwość późniejszego ustalenia dostarczonych informacji przez zapis zmian albo w inny sposób – w chwili określonej w polityce przekazywania informacji lub w umowie o przekazywaniu informacji.

Papierową kopię wydaną lokalnie w elektronicznym punkcie kontaktowym uznaje się za doręczoną w momencie jej sporządzenia.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego w przypadku stwierdzenia domniemanie doręczenia (tj. jeżeli adresat odmówił przyjęcia lub nie przyjął pisma pomimo dwóch prób doręczenia), adresat może wnieść sprzeciw do sądu właściwego do spraw doręczeń z niżej wskazanych przyczyn. Sąd zawiadamia adresata o domniemaniu doręczenia w terminie ośmiu dni roboczych od dnia, kiedy stwierdzenie domniemanie stało się skuteczne lub – jeżeli sąd dowiedział się o tym fakcie dopiero później – w terminie trzech dni roboczych od dnia uzyskania tych informacji przez sąd lub, w przypadku komunikacji na piśmie, w drodze zwykłej przesyłki. W zawiadomieniu sąd informuje adresata o przepisach regulujących sprzeciw wobec domniemanie doręczenia, a w przypadku pozwu – o skutku prawnym wszczęcia postępowania.

Co do zasady wniosek o obalenie domniemanie doręczenia lub o uznanie doręczenia za bezskuteczne musi zostać złożony nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia przyjęcia domniemanie doręczenia lub dnia doręczenia. Jeżeli doręczenie lub domniemanie doręczenia dotyczy pisma wszczynającego postępowanie, wniosek o obalenie domniemanie lub o uznanie doręczenia za bezskuteczne można złożyć w ciągu piętnastu dni od dnia powzięcia informacji o doręczeniu lub o domniemaniu doręczeniu pisma, nawet jeżeli postępowanie jest już w toku.

Sprzeciw zostanie utrzymany w mocy, jeżeli adresat nie był w stanie odebrać pisma sądowego, ponieważ:

- a) doręczenia dokonano z naruszeniem przepisów regulujących doręczanie pism sądowych lub z innego powodu było ono niezgodne z prawem lub
- b) adresat nie był w stanie odebrać pisma sądowego z innego powodu niewymienionego w lit. a) nie ze swojej winy.

Wniosek o obalenie domniemanie doręczenia w oparciu o przesłanki wskazane w lit. b) mogą złożyć wyłącznie osoby fizyczne.

Jeżeli sąd uwzględni wniosek, skutki prawne związane z doręczeniem ustają, a doręczenie i wszelkie inne środki i czynności procesowe, które zostały już podjęte, muszą zostać w razie konieczności powtórzone.

Wniosek taki można złożyć również w toku postępowania egzekucyjnego. Jeżeli postanowienie uznane za doręczone uprawomocni się, adresat może – w oparciu o przesłanki wskazane powyżej – wnieść do sądu, który wydał postanowienie w pierwszej instancji, w toku postępowania egzekucyjnego, o obalenie domniemania doręczenia lub o uznanie doręczenia za bezskuteczne, w terminie piętnastu dni od dnia powzięcia wiadomości o wszczęciu postępowania w celu wykonania postanowienia.

Co do zasady sąd może nakazać doręczenie pisma przez obwieszczenie na wniosek zainteresowanej strony, o ile istnieją ku temu uzasadnione przyczyny. Jeżeli okoliczności faktyczne przedstawione we wniosku o doręczenie przez obwieszczenie okażą się nieprawdziwe, a wnioskodawca był tego świadomy lub miał uzasadnione podstawy, by domniemywać ich nieprawdziwość, zostanie zobowiązany do pokrycia kosztów związanych z doręczeniem przez obwieszczenie, bez względu na wynik postępowania, oraz ukarany karą grzywny przez sąd.

Orzeczenie kończące postępowanie w sprawie można zaskarżyć, jeżeli pismo procesowe wszczynające postępowanie lub inne pismo sądowe zostało doręczone stronie przez obwieszczenie z naruszeniem przepisów mających zastosowanie do takiego doręczenia.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Nie istnieje szczególnie środek zaskarżenia.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Oplaty sądowe obejmują również koszt doręczenia pism sądowych. Z tego względu strona nie musi pokrywać kosztów doręczenia pism sądowych w ramach postępowania sądowego. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest doręczenie przez komornika sądowego na mocy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym – w takim przypadku osoba wnioskująca o przeprowadzenie egzekucji musi pokryć powiązane koszty z góry. Zgodnie z prawem komornik sądowy ma prawo pobrać jednorazową opłatę w wysokości 6000 forintów i zryczałtowaną opłatę w wysokości 1500 forintów na poczet kosztów, bez względu na liczbę prób doręczenia.

Jeżeli postępowanie egzekucyjne wszczyna się na podstawie pisma podlegającego doręczeniu, koszty ponosi dłużnik. Koszty związane z doręczeniem pisma sądowego przez obwieszczenie muszą zostać uiszczone z góry przez osobę, która wniosła o doręczenie pisma w ten sposób.

Przepisy dotyczące opłat za doręczenie nie wprowadzają rozróżnienia w odniesieniu do wniosków z innego państwa członkowskiego.

Ostatnia aktualizacja: 15/01/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Malta

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczenie pism sądowych oznacza ich dostarczenie osobie prawnej lub fizycznej. Tryb doręczania pism sądowych jest szczegółowo uregulowany w kodeksie organizacji i postępowania cywilnego (rozdział 12 Zbioru praw Malty).

W prawie krajowym określono szczególne zasady doręczania pism sądowych, aby stworzyć standardową procedurę ich doręczania i zagwarantować, że wszystkie zainteresowane strony otrzymają dokumenty sądowe dotyczące ich samych lub ich powództwa. Ponadto dzięki wspomnianym zasadom sąd i strony zyskują pewność, że pisma sądowe dotarły do adresata.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Wszystkie pisma złożone w sądzie należy doręczyć drogą formalną. Dotyczy to pism procesowych, ustaleń sądowych, pozwów, wezwań do stawienia się przed sądem, apelacji/zażaleń, odpowiedzi na pozew, postanowień o ustanowieniu zabezpieczenia i tytułów wykonawczych oraz postanowień wydawanych przez sądy.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Po złożeniu pisma w sądzie odpowiedzialność za jego doręczenie ponoszą sąd i urzędnicy sądowi. Strona składająca pismo w sądzie wskazuje osobę, której pismo ma zostać doręczone, oraz adres doręczenia. Jeżeli pismo kieruje się do więcej niż jednego adresata, strona je składająca musi zadbać o sporządzenie wystarczającej liczby egzemplarzy, aby można było je doręczyć wszystkim adresatom.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów
Nie.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Tak, są dostępne odpowiednie rejestry/usługi.

Adres siedziby osoby prawnej można ustalić w rejestrze dostępnym online na stronie internetowej maltańskiego rejestru działalności gospodarczej: https://registry.mbr.mt/ROC/companySearch.do?action=companyDetails&_id=1576703936233.

System internetowy umożliwia dostęp do rejestru każdej osobie fizycznej pragnącej uzyskać informacje o przedsiębiorstwach, fundacjach i stowarzyszeniach. Rejestr zawiera m. in. informacje bezpłatne, przeznaczone do użytku ogólnego (informacje o charakterze publicznym). Są to między innymi nazwy i numery rejestracyjne przedsiębiorstw, adresy ich siedzib statutowych, daty założenia itp. Każdy może wyszukać przedsiębiorstwo po jego numerze rejestracyjnym albo po nazwie lub jej części.

Jeżeli chodzi o ustalenie adresu osoby fizycznej, każdy ma swobodny dostęp do spisu wyborców za pośrednictwem komputerów w sądach na Malcie.

Dostęp do najbardziej aktualnego spisu wyborców można uzyskać tutaj: <https://electoral.gov.mt/Register/Enquiry>. Aby znaleźć informacje w spisie, należy jednak znać miejscowość i ulicę.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Organ tego państwa członkowskiego zapewniają pomoc, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. c).

Adres siedziby osoby prawnej można ustalić w rejestrze dostępnym online na stronie internetowej maltańskiego rejestru działalności gospodarczej:

https://registry.mbr.mt/ROC/companySearch.do?action=companyDetails&_id=1576703936233

System internetowy umożliwia dostęp do rejestru każdej osobie fizycznej pragnącej uzyskać informacje o przedsiębiorstwach, fundacjach i stowarzyszeniach. Rejestr zawiera m. in. informacje bezpłatne, przeznaczone do użytku ogólnego (informacje o charakterze publicznym). Są to między innymi nazwy i numery rejestracyjne przedsiębiorstw, adresy ich siedzib statutowych, daty założenia itp. Każdy może wyszukać przedsiębiorstwo po jego numerze rejestracyjnym albo po nazwie lub jej części.

Jeżeli chodzi o adresy osób fizycznych, zagraniczna jednostka przekazująca może przesłać do maltańskiej jednostki przyjmującej wniosek o ustalenie adresu do celów doręczenia na adres e-mail: info@stateadvocate.mt.

Wniosek taki powinien zawierać numer identyfikacyjny oraz imię i nazwisko osoby, której należy dostarczyć pismo sądowe.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Pisma sądowe, które nie dotyczą postępowania przed sądem, doręcza się przesyłką poleconą, do której załącza się „różową kartę zwrotną” zawierającą podpis odbierającego albo informacje o tym, że pismo nie zostało odebrane ani dostarczone w inny sposób, którą to kartę przekazują następnie do sądu urzędnicy sądowi. „Różową kartę zwrotną” załącza się do oryginału danego pisma (na przykład wysyła się ją razem z pismem sądowym). Inne pisma składane na potrzeby postępowania sądowego doręcza właściwy urzędnik sądowy.

Jednostka przyjmująca zapewnia doręczenie pisma poprzez załączenie go do pisma przewodniego składanego w sekretariacie Pierwszej Izby Sądu Cywilnego w przypadku pism, które mają zostać doręczone na wyspie Malcie, lub w sekretariacie Sądu Pokoju dla Gozo w funkcji sądu wyżej instancji w przypadku pism, które mają zostać doręczone na wyspach Gozo i Comino. Właściwy urzędnik sądowy osobiście doręcza adresatowi te pisma wraz z pismem przewodnim. Zgodnie z art. 187 kodeksu organizacji i postępowania cywilnego pisma sądowe można dostarczać w następujący sposób:

a) poprzez dostarczenie odpisu pisma sądowego adresatowi, członkowi rodziny lub gospodarstwa domowego adresata, osobie zatrudnianej przez adresata, jego pełnomocnikowi procesowemu lub osobie upoważnionej przez adresata do odbierania poczty, jeżeli taka osoba przebywa w miejscu zamieszkania, prowadzenia działalności lub pracy adresata lub pod jego adresem korespondencyjnym, przy czym przekazanie odpisu osobie, która nie ukończyła czterdziestego roku życia, lub osobie, która z uwagi na zaburzenia psychiczne nie jest w stanie potwierdzić faktu doręczenia, jest niezgodne z prawem. Osobę uznaje się za zdolną do potwierdzenia faktu doręczenia, o ile nie zostanie przedstawiony dowód przeciwny; w przypadku niewniesienia sprzeciwu w związku z nieprawidłowym doręczeniem z powodu wystąpienia którejkolwiek z powyższych przesłanek, uznaje się, że pismo faktycznie dotarło do osoby, której należało je doręczyć;

b) do osób przebywających na pokładach statków handlowych lub do członków załogi nieposiadających miejsca zamieszkania na Malcie, doręczenie można przeprowadzić w postaci dostarczenia odpisu kapitanowi statku lub osobie działającej w jego imieniu;

c) do podmiotów posiadających odrębną osobowość prawną, pisma sądowe doręcza się przez przekazanie odpisu pisma: (i) pełnomocnikowi lub pełnomocnikowi procesowemu, sekretarzowi lub pracownikowi tego podmiotu przebywającym w jego siedzibie statutowej, głównej jednostce organizacyjnej, miejscu prowadzenia działalności lub pod jego adresem korespondencyjnym lub (ii) dowolnej z tych osób w sposób opisany w lit. a).

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Pism sądowych w postępowaniu cywilnym nie można doręczać drogą elektroniczną.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Maltańskie prawo krajowe nie zezwala na doręczanie pism sądowych drogą elektroniczną.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Nie.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Nie. Metodę doręczania pism sądowych wyczerpująco wyjaśniono w pkt 5 powyżej.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje się za doręczone?

Nie dotyczy.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Nie dotyczy.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Zgodnie z maltańskim prawem, jeżeli adresat pisma procesowego odmówi jego osobistego przyjęcia od pracownika sądowego doręczającego pisma sądowe, sąd może – na wniosek zainteresowanej strony i po wysłuchaniu pracownika sądowego doręczającego pisma sądowe oraz po uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy – wydać zarządzenie, że doręczenie należy uznać za dokonane w dniu i o godzinie, w której adresat odmówił przyjęcia pisma, przy czym takie zarządzenie uznaje się za dowód doręczenia do wszystkich celów przewidzianych prawem.

Ponadto każdy, kto umyślnie unika doręczenia, utrudnia doręczenie lub odmawia przyjęcia dowolnego pisma lub orzeczenia sądu lub wykonania nakazu lub zarządzenia właściwego urzędnika sądowego, dopuszcza się obrazy sądu i podlega, jeżeli zostanie uznany za winnego, karze a) upomnienia, b) wydalenia z sali rozpraw, c) pozbawienia wolności na okres dwudziestu czterech godzin w budynku, w którym obraduje sąd, lub d) grzywny.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Maltański operator świadczący usługi pocztowe doręcza przesyłkę dowolnej zastanej pod danym adresem osobie fizycznej, która wyrazi gotowość przyjęcia przesyłki, pod warunkiem że osoba ta nie cierpi na zaburzenia psychiczne i nie jest małoletnia. Przyjmuje się, że osoba fizyczna zastana pod danym

adresem, która przyjęła przesyłkę, została do tego upoważniona przez adresata. Jeżeli adresat nie upoważnił danej osoby do przyjęcia przesyłki, nie powinna ona jej przyjmować, a jeżeli już to robi – ponosi odpowiedzialność za jej przekazanie adresatowi. W momencie doręczenia odbierający podpisuje potwierdzenie odbioru. Procedura ta jest zgodna z art. 33 rozporządzeń (ogólnych) dotyczących usług pocztowych z 2005 r.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli pod wskazanym adresem nie uda się zastać osoby gotowej przyjąć przesyłkę poleconą za potwierdzeniem odbioru, zostawia się zawiadomienie informujące adresata o próbie doręczenia przesyłki. W takim przypadku adresat może odebrać przesyłkę w najbliższej placówce pocztowej. Jeżeli przesyłka nie zostanie odebrana, operator świadczący usługi pocztowe przesyła adresatowi – wedle własnego uznania – zawiadomienie powtórne, w którym informuje go o tym, że przesyłka wciąż oczekuje na odbiór. Co do zasady zawiadomienie powtórne przesyła się po upływie pięciu dni w przypadku krajowych przesyłek poleconych i po upływie 10 dni w przypadku zagranicznych przesyłek poleconych. Jeżeli taka przesyłka pozostanie nieodebrana po upływie powyższych terminów, wówczas – po kolejnych pięciu dniach – przesyłkę odsyła się nadawcy z adnotacją „nie odebrano”. Jeżeli adresat lub osoba upoważniona przez adresata odmówi przyjęcia przesyłki, odsyła się ją nadawcy z adnotacją „odmowa przyjęcia”.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urządzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Jeżeli pod wskazanym adresem nie zastano żadnej osoby gotowej odebrać przesyłkę, zostawia się pod tym adresem zawiadomienie informujące adresata o próbie doręczenia przesyłki wraz z pouczeniem o możliwości jej odebrania w najbliższej placówce pocztowej. Jeżeli przesyłka nie zostanie odebrana, operator świadczący usługi pocztowe przesyła adresatowi – wedle własnego uznania – zawiadomienie powtórne, w którym informuje go o tym, że przesyłka wciąż oczekuje na odbiór. Co do zasady zawiadomienie powtórne przesyła się po upływie pięciu dni w przypadku krajowych przesyłek poleconych i po upływie 10 dni w przypadku zagranicznych przesyłek poleconych. Jeżeli taka przesyłka pozostanie nieodebrana po upływie powyższych terminów, wówczas – po kolejnych pięciu dniach – przesyłkę odsyła się nadawcy z adnotacją „nie odebrano”. Adresat lub upoważniona przez niego osoba mogą odebrać przesyłkę z placówki pocztowej wyłącznie za okazaniem zawiadomienia oraz dokumentu tożsamości (paszportu lub dowodu osobistego) adresata.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Jednostka przyjmująca wystawia poświadczenie doręczenia lub niedoręczenia na podstawie informacji wskazanej przez urzędnika sądowego, jak określono poniżej.

Do oryginałów pism doręczanych przesyłką poleconą dołącza się „różową kartę zwrotną”. Po ich zwróceniu sądowi oryginały pism stempluje się czarnym lub czerwonym tuszem. Czarny tusz oznacza, że pismo skutecznie doręczono – w takim przypadku wskazuje się również osobę, której doręczono pismo. Jeżeli próba doręczenia pisma zakończyła się niepowodzeniem, pismo stempluje się czerwonym tuszem – w takim przypadku wskazuje się również powód niedoręczenia pisma.

Pisma doręczane przez właściwego urzędnika sądowego (*court marshal*) stempluje się czarnym tuszem, jeżeli próba doręczenia zakończyła się powodzeniem, albo czerwonym tuszem, jeżeli próba doręczenia zakończyła się niepowodzeniem, po czym właściwy urzędnik sądowy odpowiedzialny za doręczenie składa na nich swój podpis.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Jeżeli adresat nie otrzyma pisma, ale zostaną mu one skutecznie doręczone poprzez pozostawienie ich kopii pod wskazanym adresem, w miejscu jego zamieszkania lub pracy, doręczenie uznaje się za skuteczne i ważne. Jeżeli pisma te odbierze osoba trzecia, może je ona zwrócić, jeżeli przedłoży stosowne zwrotne pismo sądowe w odpowiedzi na nadane pismo sądowe, którym doręczono przedmiotowe pisma. W zwrotnym piśmie sądowym osoba trzecia musi wyjaśnić, dlaczego nie jest właściwym adresatem. W przypadku uznania tego wyjaśnienia za uzasadnione, doręczenie uznaje się za nieskuteczne. Doręczenie dokonane z naruszeniem prawa można zakwestionować na drodze sądowej. Jeżeli pomimo nieskutecznego doręczenia strona, której należało doręczyć pismo, wnieś odpowiedź do sądu lub stawi się przed sądem, doręczenie uznaje się za skuteczne.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecydował, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Nie.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

W Zbiorze praw Malty przewidziano stałą opłatę w wysokości 50 euro za każde doręczenie dokumentu na Malcie. Opłatę należy uiścić przed doręzeniem, przelewem na rachunek bankowy Biura Adwokata Generalnego (State Advocate):

Nazwa banku: Central Bank of Malta

Nazwa rachunku: The Office of the State Advocate - Service of documents/Legal fees

Numer rachunku: 40127EUR-CMG5-000-Y

IBAN: MT24MALT011000040127EURCMG5000Y

Kod SWIFT: MALTMTMT.

Wysokość opłaty za doręczenie dokumentów zgodnie z prawem krajowym jest inna niż za doręczenie dokumentów z innego państwa członkowskiego, które należy doręczyć w Malcie. W tym drugim przypadku pisma składa się w sądzie za opłatą. Opłata różni się w zależności od pisma składanego w sądzie. Należy także uiścić opłatę sądową i pokryć inne koszty związane z wydrukiem pism. Opłata za doręczenie na Malcie dokumentów z innych państw członkowskich wynosi 50 euro.

Ostatnia aktualizacja: 17/11/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Niderlandy

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Zasadniczo doręczenie (*betekening en kennisgeving*) oznacza czynność urzędową dokonaną przez urzędnika sądowego (*gerechtsdeurwaarder*), który doręcza pismo sądowe (*exploot*) do rąk własnych adresata. Na miejscu urzędnik sądowy sporządza pisemną adnotację do pisma o sposobie jego doręczenia do adresata i podpisuje ją. Doręczenie jest oczywiście zbieżne z zawiadomieniem (*kennisgeving*). Urzędnik sądowy doręcza na przykład zawiadomienie o wydanym wyroku (*vonnis*) lub wezwaniu do stawienia się przed sądem (*oproeping voor een gerecht*).

Opisane szczególne zasady opracowano na potrzeby doręczeń w Unii Europejskiej, aby ułatwić komunikację w tej dziedzinie między obywatelami państw członkowskich. Inne zasady obowiązują w przypadku doręczeń do osób spoza Unii Europejskiej.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Do celów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1784 (rozporządzenie dotyczące doręczania dokumentów) pod pojęciem „dokumenty pozasądowe” należy rozumieć dokumenty sporządzone lub poświadczane przez organ publiczny lub urzędnika państwowego oraz inne dokumenty, których formalne przekazanie adresatowi mającemu miejsce zamieszkania lub siedzibę w innym państwie członkowskim jest niezbędne do celów dochodzenia, udowodnienia lub ochrony prawa lub roszczenia wynikających z prawa cywilnego lub handlowego. Pod pojęciem „dokumenty pozasądowe” nie należy rozumieć dokumentów wydawanych przez organy administracyjne do celów postępowania administracyjnego. Zob. motyw 8 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Art. 11 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów stanowi, że: „[j]ednostka przyjmująca doręcza dokument samodzielnie lub zleca jego doręczenie, zgodnie z prawem wezwanego państwa członkowskiego albo w szczególny sposób wskazany przez jednostkę przekazującą, o ile jest on zgodny z prawem tego państwa członkowskiego”.

W Niderlandach funkcję jednostki przyjmującej pełnią urzędnicy sądowi. Zob. również akt wykonawczy.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Tak, ponieważ urzędnik sądowy dokonuje czynności urzędowej, zawsze najpierw przeprowadza wyszukiwanie w ewidencji ludności (*Basisregistratie personen*, BRP), nawet jeśli adres figuruje już w rejestrze. Adres jest zawsze weryfikowany.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Nie, organy zagraniczne mają obowiązek skontaktowania się z niderlandzkim urzędnikiem sądowym, który wyszukuje lub weryfikuje dany adres. Usługa ta jest odpłatna.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Jest to nowy przepis. Wcześniej urzędnicy sądowi nie wyszukiwali adresów w ewidencji ludności do czasu otrzymania dokumentu urzędowego. Nie jest to już konieczne. Obecnie weryfikacja adresów może mieć miejsce przed wysłaniem dokumentu urzędowego.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Zob. sekcja 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów. W art. 16–20 opisano pozostałe sposoby doręczania dokumentów.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Zob. art. 19 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów: zależy to od rozwiązań dopuszczanych przez państwo członkowskie. Wymagana jest wyraźna zgoda adresata.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Wyłącznie niektóre nakazy zajęcia doręczane są cyfrowo. Dodatkowo jednak takie nakazy nadal doręcza się fizycznie, ponieważ dzięki temu urzędnik sądowy może udzielić dodatkowych wyjaśnień w miejscu doręczenia. Jest to prawdopodobnie najważniejsze zadanie, jakie ma do wykonania urzędnik sądowy.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Od 1 stycznia 2021 r. elektroniczne doręczenie nakazu zajęcia jest obowiązkowe, jeżeli osoba trzecia, wobec której dokonano zajęcia, poinformuje Królewską Organizację Zawodową Urzędników Sądowych (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders*) o wyborze takiego sposobu poinformowana o zajęciu. Zob. art. 475 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego (nowy). Aby doręczenie elektroniczne było możliwe, zarówno urzędnik sądowy, jak i osoba trzecia, wobec której dokonano zajęcia, muszą być połączeni z systemem utworzonym w tym celu przez Fundację Sieci Urzędników Sądowych (*Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders*) w imieniu Królewskiej Organizacji Zawodowej Urzędników Sądowych.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Zob. art. 46–63 kodeksu postępowania cywilnego.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

W momencie podpisania i doręczenia pisma sądowego przez urzędnika sądowego. Na miejscu urzędnik sporządza adnotację do pisma sądowego lub urzędowe sprawozdanie, wskazując w jaki sposób i komu doręcza pismo. Następnie przekazuje dokument adresatowi do rąk własnych albo umieszcza je w kopercie i zostawia w skrzynce na listy.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Nie pozostawia się dokumentów w urzędzie pocztowym. Jeżeli ulica jest zalana wodą, nie ma skrzynki na listy lub adresat zachowuje się tak agresywnie, że urzędnik sądowy nie jest nawet w stanie pozostawić koperty w skrzynce na listy, dokumenty wysyła się pocztą tradycyjną. Urzędnik sądowy sporządza adnotację do pisma w kancelarii, podając powody, które uniemożliwiły osobiste doręczenie. Następnie dokumenty wysyła się pocztą tradycyjną w kopercie urzędnika sądowego.

Jest to osobiwe rozwiązanie stosowane w ustawodawstwie niderlandzkim, ponieważ oczywiście wątpliwe jest, czy pracownik poczty jest skuteczniejszy w doręczaniu od urzędnika sądowego. Niemniej w przypadku agresywnego adresata bezsprzecznie łatwiej mu będzie zostawić przesyłkę w skrzynce na listy. Rozwiązanie to jest wątpliwe również w pozostałych wymienionych okolicznościach, tak jednak stanowią przepisy w takich przypadkach.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Ocena tej sytuacji następuje w toku postępowania. Adresat może odmówić przyjęcia doręczanych dokumentów wyłącznie z powodów określonych w art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów. Zgodnie z wcześniejszym orzeczeniem Trybunału jednostka przyjmująca nie jest uprawniona do oceny, czy odmowy ze względu na wymogi językowe są uzasadnione. Jest to również logiczne i zasadne, gdyż wynika z faktu, że jednostce przyjmującej bardzo trudno jest ocenić, czy adresat zna język, w którym sporządzono dokument, lub czy zna ten język wystarczająco biegle. Organ odpowiedzialny za doręczanie dokumentów może nie dysponować środkami pozwalającymi na dokonanie takiej oceny. Ponadto ocena taka należy do niezależnego sądu. Jeżeli wybrano język przyjmującego państwa członkowskiego, prawo do odmowy nie przysługuje i nie można uniemożliwić doręczenia. W przypadku odmowy przyjęcia doręczanych dokumentów możliwa jest konwalidacja doręczenia w drodze doręczenia adresatowi ich tłumaczenia.

Należy również zauważyć, że rozporządzenie dotyczące doręczania dokumentów ma bezpośredni skutek, ponieważ tytuł egzekucyjny uznaje się za doręczony wyłącznie wówczas, gdy został skutecznie doręczony w przyjmującym państwie członkowskim.

W przypadku odmowy przyjęcia doręczanego dokumentu zgodnie z przepisami rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów i braku konwalidacji doręczenia doręczenie jest nieskuteczne.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Stosuje się tę drugą możliwość: dokument wysyła się przesyłką poleconą. Działania tego nie koordynuje się uprzednio z podmiotem świadczącym usługi pocztowe. Dokumenty często wysyła się bezpośrednio do organu i wówczas nie korzysta się z przesyłek poleconych.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

W takim przypadku dokonuje się zwrotu dokumentu.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Nie. W przypadku wysłania dokumentów przesyłką poleconą lub pozostawienia ich w urzędzie pocztowym pracownicy poczty (na terenie Niderlandów) zawsze zostawiają zawiadomienie o dostarczeniu dokumentu do urzędu pocztowego, w którym można ten dokument odebrać.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Tak, zob. art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Jeżeli zainteresowana osoba nie otrzyma dokumentu, doręczenie jest nieskuteczne. W takim przypadku należy podjąć kolejną próbę doręczenia.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Nie, adresat ma obowiązek własnej obrony w toku postępowania.

12 Czy muszą zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Tak, opłata różni się w zależności od państwa członkowskiego. W Niderlandach wynosi ona obecnie 65 euro. Jej wysokość wzrośnie jednak zgodnie z przepisami aktu wykonawczego. Na przykład w Belgii pobiera się opłatę w wysokości 165 euro. Jeżeli doręczenia dokonuje się na podstawie rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, wysokość opłaty jest zawsze taka sama. W Niderlandach kwestię doręczeń regulują przepisy dekretu o honorariach urzędników sądowych (Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders).

Ostatnia aktualizacja: 10/05/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Austria

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

„Doręczenie” jest czynnością polegającą na przekazaniu pisma sądowego adresatowi w formie przewidzianej w przepisach prawa oraz w sposób udokumentowany, tak aby adresat zapoznał się z jego treścią.

Doręczenie jest czynnością prawną zarządzaną przez sąd w toku postępowania sądowego i dokonywaną z urzędu (§ 87 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego, Zivilprozessordnung – ZPO). Doręczenie musi zostać oficjalnie udokumentowane, aby można było sprawdzić, kiedy i komu doręczono pismo sądowe. Niektóre skutki procesowe mogą wystąpić tylko wówczas, gdy istnieje dowód, że pisma sądowe zostały należycie doręczone.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Co do zasady wszystkie pisma sądowe (np. wezwania do stawienia się przed sądem, postanowienia i wyroki) oraz pisma procesowe wnoszone przez strony (np. pozew, odpowiedź na pozew, apelacja) i inne oświadczenia (również) skierowane do strony przeciwnej wymagają doręczenia drogą formalną.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Doręczenie pism sądowych i sposób doręczenia zarządza organ decyzyjny (sędzia, referendarz sądowy). Zarządzenie to określa się mianem nakazu doręczenia (*Zustellverfügung*), który musi zostać umieszczony przez organ decyzyjny na oryginale pisma sądowego podlegającego doręczeniu. Faktyczny proces doręczania przeprowadza służba doręczeniowa. Co do zasady jest to operator pocztowy, ale może to być również inny operator świadczący usługę powszechną. Informacje o elektronicznym doręczeniu pism sądowych zamieszczono w pkt 6.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

W zależności od dostępnych zasobów ludzkich może jednak zostać przeprowadzone proste wyszukanie, np. w rejestrze (w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji, zob. pkt 4.3 poniżej).

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Tak. Każdy, w tym organ zagraniczny, może skierować do austriackich urzędów meldunkowych (urzędu gminy (Gemeindeamt), urzędu miasta (Magistrat), władz powiatu (Magistratisches Bezirksamt)) wniosek o udostępnienie danych meldunkowych dotyczących głównego miejsca zamieszkania osoby fizycznej. Dane meldunkowe przechowuje się w centralnej ewidencji ludności (Zentrales Melderegister – ZMR). Jest to publiczny rejestr, który zawiera imiona i nazwiska wszystkich osób zameldowanych w Austrii wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi ich głównego miejsca zamieszkania, a także, w stosownych przypadkach, drugiego miejsca zamieszkania. W Austrii wprowadzono obowiązek zameldowania się w miejscu zamieszkania lub wymeldowania się z miejsca zamieszkania.

Aby złożyć wniosek o przeszukanie rejestru, należy koniecznie posiadać przynajmniej następujące szczegółowe informacje na temat poszukiwanej osoby: imię i nazwisko oraz dodatkowe informacje umożliwiające jej jednoznaczną identyfikację (np. datę urodzenia, miejsce urodzenia, obywatelstwo lub poprzedni adres).

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące składania wniosku o przeszukanie rejestru można znaleźć pod adresem <http://www.help.gv.at> w zakładce Dokumenty i informacje prawne (Dokumente und Recht) / dane osobowe/dane meldunkowe (Personen-Meldeauskunft).

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Adresy odbiorców w Republice Austrii można ustalić w następujący sposób (art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia):

Przy austriackim Federalnym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych działa centralna ewidencja ludności (Zentrale Melderegister – „ewidencja”). Jest to publiczny rejestr zawierający dane wszystkich osób zameldowanych w Austrii, uwzględniając główne miejsce zamieszkania oraz – w stosownych przypadkach – drugie miejsce zamieszkania lub kolejne miejsca zamieszkania tych osób w Austrii. Ewidencja zawiera dane dotyczące tożsamości osób (np. imię i nazwisko, płeć, datę urodzenia, numer w rejestrze, obywatelstwo itp.), jak również dane na temat ich miejsca zamieszkania. W Austrii wprowadzono obowiązek zameldowania się w miejscu zamieszkania lub wymeldowania się z miejsca zamieszkania.

Wpisów w ewidencji dokonują poszczególne organy ds. ewidencji ludności, urzędy stanu cywilnego i urzędy ds. obywatelstwa w austriackich miastach i gminach. Dostęp online do ewidencji mają wszystkie organy (np. organy powiatowe, organy policyjne). Na wniosek i po uzyskaniu zgody austriackiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych bezpośredni dostęp do ewidencji mogą również otrzymać banki, zakłady ubezpieczeń, adwokaci, notariusze itp. Każdy może wystąpić do organów ds. ewidencji ludności z (odpłatnym) wnioskiem o udostępnienie znajdujących się w ewidencji informacji na temat głównego miejsca zamieszkania konkretnej osoby.

Aby ustalić miejsce pobytu danej osoby, zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne mogą uzyskać informacje na temat osób figurujących w ewidencji, składając wniosek o udostępnienie informacji na temat głównego miejsca zamieszkania tej osoby. Z wnioskiem o udostępnienie informacji na temat daty urodzenia danej osoby mogą wystąpić wyłącznie osoby dysponujące nakazem egzekucji wydanym wobec tej osoby.

Co do zasady udziela się wyłącznie informacji na temat głównego miejsca zamieszkania danej osoby. Jeżeli osoba, której danych dotyczy wniosek, nie ma faktycznego głównego miejsca zamieszkania, przekazane zostaną informacje na temat ostatniego głównego miejsca zamieszkania, z którego osoba ta się wymeldowała.

Wnioskodawca może uzyskać dostęp do informacji znajdujących się w ewidencji, o ile osobę, której dotyczy wniosek, można jednoznacznie zidentyfikować na podstawie określonych cech, tak aby przekazane informacje nie mogły wskazywać na więcej niż jedną osobę. W celu uzyskania informacji konieczne jest podanie imienia i nazwiska oraz co najmniej jednej dodatkowej cechy osoby, której dotyczy wniosek, umożliwiającej jej jednoznaczne zidentyfikowanie (np. daty urodzenia, miejsca urodzenia, obywatelstwa lub poprzedniego adresu).

Właściwym organem jest organ ds. ewidencji, tj. organ gminy; w miastach powiatowych jest to rada miasta, natomiast w Wiedniu – władze powiatu.

Wnioski o udostępnienie informacji znajdujących się w ewidencji można składać nieformalnie osobiście, pocztą tradycyjną lub przez internet.

O udostępnienie informacji z ewidencji można zwrócić się online, za pośrednictwem strony internetowej ewidencji lub pod adresem oesterreich.gv.at.

Wnioskodawca musi dysponować aktywowaną kartą obywatela oraz możliwością dokonywania płatności drogą elektroniczną. Informacje będące przedmiotem wniosku zostaną przekazane niezwłocznie po uiszczeniu opłaty administracyjnej. Obecnie opłata administracyjna wynosi 3,30 euro i należy ją uiścić nawet w przypadku nieuzyskania jednoznacznych rezultatów wyszukiwania.

Do uzyskania informacji z ewidencji niezbędny jest oficjalny dokument tożsamości ze zdjęciem. W przypadku wniosków pisemnych należy przedłożyć oryginał oficjalnego dokumentu lub jego odpis poświadczony przez notariusza lub sąd za zgodność z oryginałem.

Opłata za wniosek pisemny wynosi 14,30 euro. Koszt jednego zapytania w lokalnej ewidencji ludności to 2,10 euro, natomiast opłata za jedno zapytanie w centralnej ewidencji ludności wynosi 3,30 euro.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Co do zasady doręczenia dokonuje służba doręczeniowa, tj. operator pocztowy, dowolny inny operator świadczący usługę powszechną (zob. pkt 3 powyżej) lub urzędnik sądowy (§ 88 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego).

Istnieją jednak również alternatywne sposoby doręczenia przedstawione poniżej.

Doręczenie przez publiczne ogłoszenie zgodnie z § 25 austriackiej ustawy o doręczaniu pism sądowych oraz z § 115 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego

Doręczenia pism sądowych osobom o nieznanym adresie doręczenia lub wielu osobom, które są nieznanymi organom i dla których nie ustanowiono osoby upoważnionej do odbioru, można dokonać przez umieszczenie w bazie ogłoszeń sądowych (Ediktsdatei) (pod adresem <http://www.justiz.gv.at> w zakładce E-Government/Ediktsdatei) zawiadomienia o złożeniu doręczanego pisma sądowego w sądzie. Zawiadomienie musi również zawierać krótki opis następujących elementów: treści doręczanego pisma sądowego, nazwy sądu rozpatrującego sprawę, przedmiotu sporu, możliwości odbioru pisma sądowego, a także pouczenie o skutkach prawnych tego zawiadomienia. Doręczenie uznaje się za dokonane z chwilą umieszczenia zawiadomienia w bazie ogłoszeń sądowych.

Doręczenie przez kuratora ustanowionego przez sąd (§ 116–118 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego)

W przypadku gdy jedynym sposobem doręczenia jest dokonanie publicznego ogłoszenia (przez umieszczenie w bazie ogłoszeń sądowych), sąd musi wyznaczyć kuratora, na wniosek lub z urzędu, jeżeli pismo sądowe, które ma zostać doręczone zainteresowanej osobie lub zainteresowanym osobom, wywołuje potrzebę podjęcia działań w celu obrony jej/jich praw, w szczególności jeżeli doręczane pismo sądowe zawiera wezwanie dla tej osoby do stawienia

się przed sądem. Informację o ustanowieniu kuratora należy ogłosić w bazie ogłoszeń sądowych (§ 117 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego). Doręczenie staje się skuteczne z chwilą takiego ogłoszenia, a następnie doręczenia pisma sądowego kuratorowi (§ 118 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego).

Informacje o elektronicznym doręczeniu pism sądowych zamieszczono w pkt 6.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Zob. odpowiedź do pkt 6.2.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Na potrzeby elektronicznego doręczania pism sądowych stronom lub przedstawicielom stron sądy mogą korzystać z austriackiego systemu e-sprawiedliwość (*Elektronischer Rechtsverkehr*, ERV). Przekazywanie pism sądowych w takiej formie odbywa się zgodnie ze ścisłymi zasadami technicznymi, w obrębie określonych użytkowników. Z systemu ERV mogą zasadniczo korzystać wszystkie osoby fizyczne i prawne, chociaż w tym celu niezbędne jest specjalne oprogramowanie komputerowe oraz udział organu przekazującego.

Jeżeli doręczenie za pośrednictwem systemu ERV nie jest możliwe, można go dokonać również za pośrednictwem działu administracji ds. doręczania pism sądowych zgodnie z częścią 3 austriackiej ustawy o doręczaniu pism sądowych (*Zustellgesetz*, § 28 i nast.).

Obowiązek korzystania z austriackiego systemu ERV (ale nie z innych systemów usług elektronicznych) mają: adwokaci (*Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte*), osoby pełniące funkcję obrońcy w sprawach karnych (*Verteidigerinnen und Verteidiger in Strafsachen*), notariusze (*Notarinnen und Notare*), instytucje kredytowe i finansowe (§ 1 ust. 1 i 2 ustawy o bankowości – *Bankwesengesetz*, BWG), podmioty gospodarcze, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 6, 7 i 8 ustawy z 2016 r. o nadzorze ubezpieczeniowym (*Versicherungsaufsichtsgesetz*, VAG z 2016 r.), instytucje ubezpieczenia społecznego (§ 23–25 ustawy o powszechnym zabezpieczeniu społecznym – *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz* (ASVG), § 15 ustawy o ubezpieczeniu osób prowadzących działalność gospodarczą – *Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz* (GSVG), § 13 ustawy w sprawie ubezpieczenia społecznego rolników – *Bauern-Sozialversicherungsgesetz* (BSVG), § 9 ustawy o ubezpieczeniu urzędników, zdrowotnym i od nieszczęśliwych wypadków – *Beamten-Kranken- und Unfallversicherungsgesetz* (B-KUVG) oraz § 4 ustawy o ubezpieczeniu notariuszy – *Notarversicherungsgesetz* (NVG) z 1972 r., instytucje emerytalne (§ 479 ustawy o powszechnym zabezpieczeniu społecznym – *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz*, ASVG), kasa urlopową i odpraw pracowników budowlanych (§ 14 ustawy o kasie urlopowej i odpraw pracowników budowlanych – *Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz*, BUAG), fundusz wynagrodzeń dla farmaceutów (§ 1 ustawy o funduszu wynagrodzeń z 2002 r.), fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych (§ 13 ustawy o zabezpieczeniu świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – *Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz*, IESG) oraz zakład obsługi funduszu świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy sp. z o.o. (§ 1 ustawy o zakładzie obsługi funduszu świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – *IEF-Service-GmbH-Gesetz*, IEFG), zrzeszenie główne austriackich instytucji ubezpieczenia społecznego (§ 31 ASVG), Prokuratoria Skarbu (Finanzprokurator, reprezentuje państwo w niektórych rodzajach postępowań) (§ 1 ustawy o Prokuratorii Skarbu – *Finanzprokuratorgesetz*, ProkG, poszczególne izby adwokackie (*Rechtsanwaltskammern*), biegli i tłumacze ustni (§ 89c ust. 5a ustawy o organizacji wymiaru sprawiedliwości – *Gerichtsorganisationsgesetz*, GOG).

Zgodnie z prawem austriackim nie dopuszcza się elektronicznego doręczenia przez SMS.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Doręczenie zastępcze:

Jeżeli prawo wyraźnie zabrania doręczającemu doręczenia pisma sądowego odbiorcy zastępczemu, tryb takiego doręczenia określa się jako doręczenie właściwe i ma ono miejsce wówczas, gdy pisma sądowe należy doręczyć adresatowi osobiście. Ten tryb doręczenia stosuje się jedynie w wyjątkowych przypadkach.

We wszystkich pozostałych przypadkach doręczenie zastępcze jest dozwolone. Oznacza to, że jeżeli adresata nie zostanie się pod adresem doręczenia, wszystkie pisma sądowe można – co do zasady – doręczyć pełnoletniemu domownikowi zamieszkałemu pod tym samym adresem doręczenia co adresat lub dowolnemu pracownikowi lub pracodawcy adresata, który zgodzi się przyjąć pisma sądowe (§ 16 ust. 2 ustawy o doręczaniu pism sądowych). W ustawie określa się tę osobę mianem odbiorcy zastępczego (*Ersatzempfänger*).

Doręczenie zastępcze jest jednak dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy doręczający ma powody, by sądzić, że adresat regularnie przebywa pod adresem doręczenia.

Zgodnie z § 103 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego odbiorcą zastępczym nie może być osoba, która jest przeciwnikiem adresata w sprawie.

Zgodnie z § 16 ust. 5 ustawy o doręczaniu pism sądowych doręczenie zastępcze uznaje się za bezskuteczne, jeżeli adresat nie był w stanie dowiedzieć się o doręczonych pismach sądowych na czas, ponieważ był nieobecny pod adresem doręczenia (np. ze względu na podróż, pobyt w szpitalu lub pozbawienie wolności). Doręczenie staje się jednak skuteczne w dniu następującym bezpośrednio po powrocie adresata do miejsca doręczenia.

Złożenie pisma sądowego:

Jeśli doręczenie dokumentu w miejscu doręczenia jest niemożliwe (ponieważ nie można znaleźć ani adresata, ani jego zastępcy), a doręczający ma powody, by sądzić, że adresat regularnie przebywa w miejscu doręczenia, dokument należy złożyć, w przypadku doręczenia przez doręczyciela, w jego odpowiedniej siedzibie, a we wszystkich innych przypadkach w odpowiednim urzędzie gminy lub innym urzędzie, jeśli znajduje się on w tej samej gminie (§ 17 austriackiej ustawy o doręczaniu pism sądowych).

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

W celu uzyskania szczegółowych informacji zob. pkt 7.1 i 7.3 powyżej.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Należy poinformować adresata o złożeniu pism sądowych w określonym miejscu za pomocą stosownego zawiadomienia (umieszczanego w skrzynce pocztowej lub w drzwiach wejściowych adresata). W zawiadomieniu należy wskazać miejsce, w którym złożono pisma sądowe, datę rozpoczęcia i

zakończenia terminu przewidzianego na ich odebranie oraz skutki złożenia pism sądowych (§ 17 ust. 2 ustawy o doręczaniu pism sądowych). Zgodnie z § 17 ust. 3 ustawy o doręczaniu pism sądowych bieg terminu przewidzianego na odebranie pisma sądowego rozpoczyna się pierwszego dnia, w którym pismo sądowe po raz pierwszy udostępniono do celów odebrania, przy czym termin ten musi wynosić co najmniej dwa tygodnie. Złożone pismo sądowe uznaje się za doręczone pierwszego dnia tego terminu (domniemanie doręczenia). Nie ma to jednak zastosowania w sytuacji, w której adresat nie mógł na czas zaznajomić się z treścią doręczonych pism sądowych, ponieważ był nieobecny pod adresem doręczenia. Nawet jednak w tym przypadku, jak wynika z § 17 ust. 3 zdanie ostatnie ustawy o doręczaniu pism sądowych, doręczenie uznaje się za skuteczne w dniu następującym bezpośrednio po dniu powrotu adresata do miejsca doręczenia w terminie przewidzianym na odebranie, w którym mógł on odebrać złożone pismo sądowe. Jeżeli złożone pismo sądowe nie zostanie odebrane (co w żaden sposób nie narusza skuteczności doręczenia dokonanego przez jego złożenie), należy je zwrócić do sądu, który je wysłał, po upływie terminu przewidzianego na jego odebranie.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli adresat lub odbiorca zastępczy zamieszkały w tym samym gospodarstwie domowym odmawia przyjęcia pisma sądowego bez ważnego powodu prawnego, pismo sądowe należy pozostawić pod adresem doręczenia, a jeżeli nie jest to możliwe – należy je złożyć w określonym miejscu bez żadnego pisemnego zawiadomienia. Czynność pozostawienia lub złożenia pisma sądowego nadaje skuteczność czynności doręczenia (§ 20 ustawy o doręczaniu pism sądowych).

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Doręczenie pocztą musi zostać dokonane zgodnie ze Światową Konwencją Poczтовую oraz za międzynarodowym potwierdzeniem odbioru. Pismo sądowe musi zostać doręczone adresatowi, a jeżeli nie jest to możliwe – innej osobie upoważnionej do jego odbioru zgodnie z prawem państwa, w którym dokonuje się doręczenia (np. osobie upoważnionej do odbioru, odbiorcy zastępczemu). W Austrii mają zastosowanie przepisy § 16 ustawy o doręczaniu pism sądowych dotyczące odbiorców zastępczych (zob. pkt 7.1 powyżej).

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Kwestia tego, czy dozwolone jest składanie pism sądowych w określonych miejscach, a jeżeli tak – na jakich warunkach, regulują przepisy krajowe państwa, w którym dokonuje się doręczenia pisma sądowego. Zgodnie z odpowiednimi przepisami austriackiego prawa pismo sądowe można złożyć w określonym miejscu pod warunkiem spełnienia niezbędnych warunków (zob. pkt 7 powyżej).

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Zobacz pkt 7.3 powyżej.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Tak. Doręczający musi potwierdzić doręczenie pisma sądowego, odnotowując ten fakt na dowodzie doręczenia (potwierdzeniu doręczenia, potwierdzeniu odbioru). Osoba przyjmująca pismo sądowe musi potwierdzić doręczenie, składając podpis na dowodzie doręczenia, wpisując datę, a jeżeli nie jest faktycznym adresatem – wskazując swój stosunek do faktycznego adresata. Jeżeli osoba przyjmująca pismo sądowe odmawia dokonania potwierdzenia, doręczający musi odnotować ten fakt na dowodzie doręczenia wraz z datą oraz, w stosownych przypadkach, ze wskazaniem stosunku osoby przyjmującej pismo sądowe do adresata. Dowód doręczenia musi zostać niezwłocznie zwrócony nadawcy.

W miejsce pisemnego dowodu doręczenia można przesłać elektroniczną kopię dowodu doręczenia lub jego treści, pod warunkiem że dany organ administracji nie wykluczył tej możliwości przez umieszczenie odpowiedniej adnotacji na dowodzie doręczenia. Oryginalny dowód doręczenia należy przechowywać przez co najmniej pięć lat od przesłania kopii elektronicznej; ponadto dowód oryginalny należy przesłać bezzwłocznie na żądanie danego organu administracji.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Chociaż doręczenia nie uznaje się za skuteczne, jeżeli zostało dokonane z naruszeniem prawa, uchybienie to można naprawić. Po pierwsze, jeżeli doręczenie jest wadliwe, zgodnie z podstawową zasadą zawartą w § 7 austriackiej ustawy o doręczaniu pism sądowych doręczenie nadal uznaje się za skutecznie dokonane w momencie, w którym adresat faktycznie otrzymał pismo sądowe. Jeżeli ustanowiono osobę upoważnioną do odbioru, musi ona zostać wskazana jako adresat; w przeciwnym wypadku doręczenie stanie się skuteczne wyłącznie wówczas, gdy upoważniony odbierający faktycznie otrzyma pismo sądowe. Ponadto w ustawie o doręczaniu pism sądowych (§ 16 ust. 5 i § 17 ust. 3) określa się szczegółowe zasady usuwania wadliwości doręczenia pism sądowych w następujących sytuacjach: gdy adresat nie jest w stanie dowiedzieć się o doręczanych pismach sądowych na czas, ponieważ jest nieobecny pod adresem doręczenia, gdy doręczenie zastępcze jest bezskuteczne lub gdy pisma sądowe zostały złożone w określonym miejscu. Wada zostanie usunięta w dniu następującym bezpośrednio po powrocie adresata pod adres doręczenia, lecz w przypadkach, w których pisma sądowe złożono w określonym miejscu, niezbędne jest, aby adresat powrócił w terminie przewidzianym na odebranie pism sądowych i aby był w stanie odebrać złożone pismo sądowe następnego dnia. Chociaż nie istnieje termin przewidziany na usunięcie wady w przypadku bezskutecznego doręczenia zastępczego, jeżeli doręczenie za pośrednictwem złożenia pism sądowych jest bezskuteczne, wady nie można usunąć, jeżeli adresat wróci po upływie terminu przewidzianego na ich odebranie. Jeżeli adresat wróci wystarczająco wcześnie, aby odebrać przesyłkę pierwszego dnia biegu terminu przewidzianego na jej odebranie, doręczenie uznaje się za skuteczne w tym dniu, ponieważ ma on jeszcze do dyspozycji pełen termin przewidziany na jej odebranie. Jeżeli adresat wróci później, doręczenie pisma sądowego przez jego złożenie uznaje się za skuteczne dopiero w dniu następującym bezpośrednio po powrocie adresata; adresat musi bowiem móc skorzystać z pełnych terminów, których bieg uruchamia doręczenie pism sądowych, w szczególności z terminu na wniesienie apelacji.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególny środek zaskarżenia tej decyzji?

Prawo do wniesienia zażalenia na odpowiednie postanowienie sądu.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Nie pobiera się opłaty.

Ostatnia aktualizacja: 27/11/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Polska

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczenie polega na zgodnym z przepisami prawa o postępowaniu cywilnym umożliwieniu określonej osobie zapoznania się z treścią przeznaczoną dla niej korespondencji.

Od prawidłowości doręczenia zależy realizacja praw procesowych stron (prawo do jawnego rozpatrzenia sprawy, prawo do obrony, prawo do przedstawienia dowodów na poparcie swoich twierdzeń, prawo do informacji) a także spełnienie innych przesłanek ważności postępowania, prawidłowe obliczanie terminów, a w konsekwencji – prawomocność wydanego orzeczenia.

Przepisy o doręczeniach zawarte są przede wszystkim w Rozdziale 2 (artykuły 131-147) ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (dalej: kpc), a także w aktach wykonawczych:

- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (dalej: „Regulamin”);
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (dalej: „Rozporządzenie”).

W przypadku doręczeń dokonywanych w drodze zwykłej przesyłki listowej (punkt 8 poniżej) regulacja znajduje się również w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, oraz w regulaminach świadczenia usług pocztowych wydawanych przez poszczególnych operatorów pocztowych. Operatorem pocztowym, który ma obowiązek świadczyć powszechne usługi pocztowe (i nie może odmówić zawarcia umowy o doręczenie przesyłki listowej poleconej), jest operator wyznaczony, którym obecnie jest Poczta Polska S.A.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Doręczenia drogą formalną wymagają wszystkie pisma sądowe i pisma procesowe, których doręczenie wywołuje skutki prawne.

Pisma sądowe są to pisma wysyłane przez sąd do stron i innych osób związanych z postępowaniem sądowym, na przykład: zawiadomienie, wezwanie, pouczenie, odpis orzeczenia (wyroku, postanowienia, nakazu zapłaty) lub zarządzenia, odpis orzeczenia z uzasadnieniem.

Pisma procesowe to pisma inicjujące postępowanie (np. pozew) oraz pisma składane w toku postępowania przez strony i inne uprawnione podmioty postępowania cywilnego (np. prokuratora, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka), zawierające ich wnioski lub oświadczenia.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

W Polsce obowiązuje zasada oficjalności doręczeń, która oznacza, że niemal wszystkie doręczenia w postępowaniu sądowym dokonywane są z urzędu przez sąd. Dlatego też podmiot składający pismo procesowe obowiązany jest złożyć je w sądzie wraz z odpowiednią liczbą odpisów, dla doręczenia uczestniczącym w sprawie osobom (art. 128 §1 kpc). Wyjątki dotyczą przede wszystkim doręczenia pozwanemu pierwszego pisma w sprawie oraz wymiany pism między profesjonalnymi pełnomocnikami, o czym niżej.

W przypadku, gdy pozwany, mimo dwukrotnego awizowania przesyłki nie odebrał pozwu lub innego pisma procesowego wywołującego po stronie pozwanego potrzebę podjęcia obrony jego praw, i nie mają zastosowania przepisy szczególne przewidujące skutek doręczenia, a zarazem nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sprawie, sąd przesyła odpis tego pisma powodowi zobowiązując go do doręczenia pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika sądowego. Komornik na zlecenie powoda doręczy pismo osobiście za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty, albo stwierdzi, że adresat pod danym adresem nie zamieszkuje. Za dodatkowym wynagrodzeniem (40 PLN) podejmie się również ustalenia adresu pozwanego. Jeżeli powód w terminie dwóch miesięcy nie złoży sądowi dowodu doręczenia pozwanemu pisma przez komornika, ani nie wskaże aktualnego adresu pozwanego, ani też nie przedłoży dowodu, że pozwany zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie – sąd może zawiesić postępowanie w sprawie, a po upływie trzech miesięcy od zawieszenia umorzyć postępowanie (art. 139[1] kpc, art. 177 §1 pkt 6 kpc, art. 182 §1 pkt 1 kpc, art. 3a-3b ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych).

W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mają obowiązek doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. Nie dotyczy to wniesienia pozwu wzajemnego, apelacji, skargi kasacyjnej, zażalenia, sprzeciwu od wyroku zaocznego, sprzeciwu od nakazu zapłaty, zarzutów od nakazu zapłaty, wniosku o zabezpieczenie powództwa, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skargi na orzeczenia referendarza sądowego, które należy złożyć w sądzie z odpisami dla strony przeciwnej. Nie dotyczy do również pism wnoszonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (art. 132 §1-1[2] kpc). Pod pewnymi warunkami dopuszczalne jest doręczenie elektroniczne, o czym w punkcie 6 poniżej.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów.

Sąd przyjmujący wniosek do wykonania co do zasady nie czyni własnych ustaleń co do miejsca zamieszkania lub siedziby adresata, z wyjątkiem usunięcia oczywistych omyłek w adresie. Jednakże w sytuacji, gdy wnioskodawca wniósł o dokonanie doręczenia zgodnie z prawem wezwanego państwa członkowskiego, a polskie prawo pozwala uznać za skuteczne doręczenie na adres widniejący w określonej ewidencji lub rejestrze (zob. punkt 5 poniżej), należy się spodziewać, że sąd sprawdzi dane w tej ewidencji lub rejestrze. Jeśli sąd w powyższy sposób ustali inny adres niż wskazany przez wnioskodawcę, powinien podjąć ponowną próbę doręczenia. Sąd może również sprawdzić, czy adres nie jest mu znany z urzędu (np. z innej sprawy prowadzonej równoległe przed tym sądem) i podjąć próbę doręczenia na ten adres

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

W Polsce funkcjonuje rejestr Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (dalej: rejestr PESEL), zawierający między innymi informacje o adresie zameldowania osoby fizycznej. Zagraniczne organy sądowe nie mają bezpośredniego dostępu do tego rejestru. Sąd zagraniczny może wystąpić do sądu polskiego z wnioskiem o przeprowadzenie dowodu prowadzącego do ustalenia adresu osoby fizycznej na podstawie umowy dwustronnej lub Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r. Wówczas sąd polski występuje o informację do rejestru PESEL albo rejestru mieszkańców właściwej gminy, ewentualnie podejmuje inne niezbędne czynności.

Strona postępowania sądowego za granicą może złożyć wniosek o dostęp do danych zgromadzonych w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców do dowolnego urzędu gminy w Polsce. Wniosek składa się na piśmie, na formularzu (są one dostępne na stronach internetowych urzędów gmin). Strona musi

wykazać istnienie interesu prawnego oraz udokumentować, że uprawnienie to odnosi się do konkretnej osoby. Opłata od wniosku wynosi 31 PLN i wpłaca się ją na rachunek bankowy gminy, do której złożono wniosek. Należy jednak pamiętać, że polskie prawo nie przewiduje domniemania, jakoby adres osoby fizycznej wskazany w rejestrze PESEL lub rejestrze mieszkańców był jej rzeczywistym adresem zamieszkania.

Adresy wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców będących osobami fizycznymi gromadzone są w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej i dostępne nieodpłatnie w Internecie. Wyszukiwarka w języku polskim i angielskim znajduje się pod adresem: <https://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx>

Adresy pozostałych przedsiębiorców (spółek prawa handlowego, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, jednostek badawczo-rozwojowych, zagranicznych przedsiębiorstw oraz ich oddziałów, a także towarzystw ubezpieczeń wzajemnych) oraz stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji, Zakładów Opieki Zdrowotnej są ujawnione w rejestrze prowadzonym przez Krajowy Rejestr Sądowy i dostępne nieodpłatnie w Internecie. Wyszukiwarka w języku polskim znajduje się pod adresem: <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/>

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów.

Stosownie do art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, Polska dostarcza szczegółowych informacji, za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”, na temat sposobów znalezienia adresów osób, którym ma zostać doręczony dokument.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Sąd dokonuje doręczeń przez operatora pocztowego, osoby zatrudnione w sądzie, lub sądową służbę doręczeniową. Sąd może również dokonywać doręczeń za pośrednictwem komornika w sposób określony w ustawie z 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (art. 131 kpc, §96 Regulaminu). W tym ostatnim wypadku komornik sądowy osobiście doręcza adresatowi pisma za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty, albo stwierdza, że adresat pod danym adresem nie zamieszkuje. W praktyce co do zasady doręczenia są dokonywane za pośrednictwem operatora pocztowego (Poczta Polska S.A.) listem poleconym, za potwierdzeniem odbioru.

Jeżeli adresatem jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście, tj. bezpośrednio do jej rąk, a gdy nie ma zdolności procesowej – jej przedstawicielowi ustawowemu (art. 133 § 1 kpc).

Sąd doręcza pisma żołnierzom przez Żandarmerię Wojskową, funkcjonariuszom Policji i Służby Więziennej przez ich organy bezpośrednio przełożone a osobom pozbawionym wolności – przez zarząd odpowiedniego zakładu (art. 137 kpc).

Pisma dla osoby prawnej, jak również dla organizacji, która nie ma osobowości prawnej, doręcza się organowi uprawnionemu do reprezentowania ich przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism. Jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych doręczenia dokonuje się tym osobom (art. 133 § 2 kpc).

Pisma procesowe lub orzeczenia dla przedsiębiorcy wpisanego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej doręcza się na adres doręczeń udostępniony w tej ewidencji, chyba że przedsiębiorca wskazał inny adres do doręczeń (art. 133 § 2[1] kpc).

Pisma procesowe lub orzeczenia dla przedsiębiorcy wpisanego do rejestru sądowego doręcza się na adres udostępniony w tym rejestrze, chyba że przedsiębiorca wskazał inny adres do doręczeń. Jeżeli ostatni udostępniony adres został wykreślony jako niezgodny z rzeczywistym stanem rzeczy i nie zgłoszono wniosku o wpis nowego adresu, który podlegałby udostępnieniu, adres wykreślony jest uważany za adres udostępniony w rejestrze (art. 133 § 2 [2] kpc).

Pisma procesowe lub orzeczenia dla osób reprezentujących podmiot wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego, likwidatorów, prokurentów, członków organów lub osób uprawnionych do powołania zarządu doręcza się na adres do doręczeń wskazany w Krajowym Rejestrze Sądowym (art. 133 § 2[3] kpc).

Jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych, pisma sądowe doręcza się tym osobom. Jednakże pismo wzywające stronę do osobistego stawiennictwa doręcza się tylko bezpośrednio tej stronie, z wyjątkiem strony, która nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, (art. 133 § 3 kpc, art. 1135⁵ §1 kpc).

Doręczenia dokonuje się w mieszkaniu, w miejscu pracy lub tam, gdzie się adresata zastanie.

Na wniosek strony doręczenie może być dokonane na wskazany przez nią adres skrytki pocztowej. Wówczas pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego składa się w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata (art. 135 kpc).

Sekretarz sądowy może wręczyć pismo adresatowi bezpośrednio w sekretariacie sądu, jeżeli adresat jest obecny w sądzie i wykaże swoją tożsamość (art. 132 § 2 kpc). Poza tym, jeżeli pismo podlegające doręczeniu zostało złożone w czasie uniemożliwiający doręczenie przed terminem posiedzenia lub rozprawy, pismo to sąd doręcza adresatowi pismo się na posiedzeniu lub rozprawie (§99 Regulaminu).

Pisma mogą być doręczane drogą elektroniczną jedynie w wypadkach i w sposób, o których mowa w punkcie 6.1. poniżej.

W drodze wyjątku, tylko gdy chodzi o wezwanie do stawiennictwa na posiedzenie, sąd może zamiast doręczać wezwanie na piśmie kierować je do stron, świadków, biegłych lub innych osób w inny sposób, który uzna za najbardziej celowy, jeżeli uzna to za niezbędne do przyspieszenia rozpoznania sprawy. Wezwanie dokonane w ten sposób (np. pocztą elektroniczną lub telefonicznie) wywołuje skutki prawne jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata co najmniej na tydzień, a w wypadkach pilnych na trzy dni przed posiedzeniem (art. 149[1] kpc i [art. 149 § 2 kpc](#)).

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Sąd dokonuje doręczeń elektronicznych tzn. za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, tylko jeżeli adresat wniósł pismo za pośrednictwem tego systemu albo dokonał wyboru wnoszenia pism za jego pośrednictwem (wybór ten adresat może odwołać). Wyboru tej formy doręczenia może dokonać również adresat, który ma miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim. W przypadku doręczenia elektronicznego pismo uznaje się za doręczone w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji, a przy braku takiego potwierdzenia doręczenie uznaje się za skuteczne z upływem 14 dni od daty umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym. Nie przesyła się doręczanych pism na adres poczty e-mail, ale w skrzynce odbiorczej poczty e-mail adresata umieszcza się zawiadomienie o umieszczeniu wiadomości w systemie teleinformatycznym (art. 131[1] kpc).

Szczególne zasady dotyczą doręczania pism sądowych adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni. W tym okresie, w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza pisma sądowe takim podmiotom poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym

służącym udostępnianiu tych pism (portal informacyjny). Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu. Datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym. W przypadku braku zapoznania się pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w kpc właściwe dla doręczenia pisma sądowego. Sąd może odstąpić od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego, jeżeli doręczenie jest niemożliwe ze względu na charakter pisma (art. 15zszs[9] ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych). Stan zagrożenia epidemicznego w Polsce obowiązuje do 30 czerwca 2023 r.

Pisma procesowe z załącznikami adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem bezpośrednio (zob. pkt 3 powyżej) wyłącznie w postaci elektronicznej, jeżeli złożą sądowi zgodne oświadczenia odpowiedniej treści i podadzą do wiadomości sądu używane do tego dane kontaktowe, w szczególności adres poczty elektronicznej lub numer faksu. Oświadczenia nie podlegają odwołaniu, a zastrzeżenia warunku lub terminu uważa się za nieistniejące. Na zgodny wniosek stron lub w innych uzasadnionych przypadkach sąd zarządza odstąpienie od takiego sposobu doręczania. Obowiązek wzajemnego doręczenia elektronicznego nie dotyczy pism, które należy złożyć w sądzie z odpisami dla strony przeciwnej, jak wskazano w pkt. 3 powyżej.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów.

Nie określono dodatkowych warunków.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Jeżeli doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było - administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Sąd może jednak wyłączyć lub ograniczyć możliwość doręczenia pisma innym osobom, co odnotowuje się na przesyłce. Adresatowi, który wskazał jako adres do doręczeń adres miejsca pracy, a którego doręczający nie zastanie w miejscu pracy, można doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru pism (art. 138 kpc, §3 Rozporządzenia). W razie niemożności doręczenia pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego składa się w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób – w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia (awizowania) powtarza się (art. 139 § 1 kpc). Pismo złożone w placówce pocztowej może zostać odebrane, w przypadku osób fizycznych, przez adresata osobiście, jego przedstawiciela ustawowego lub przez pełnomocnika pocztowego, a w przypadku innych podmiotów, również przez osobę uprawnioną do reprezentacji podmiotu lub przez upoważnionego pracownika (§8 Rozporządzenia). Pismo uznaje się za doręczone z upływem terminu do jego odbioru.

Skutek doręczenia może również nastąpić wówczas, gdy doręczenie było niemożliwe z powodu niedopełnienia obowiązków przez stronę:

jeżeli stronie podlegającej wpisowi do rejestru sądowego nie można doręczyć pisma ze względu na nieujawnienie w tym rejestrze zmiany adresu, pismo to pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany (art. 139 § 3 kpc);

pisma dla osób reprezentujących podmiot wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego, likwidatorów, prokurentów, członków organów lub osób uprawnionych do powołania zarządu, w razie niemożności doręczenia ich w zwykły sposób z uwagi na niezgłoszenie oświadczenia o zmianie adresu do doręczeń, pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że inny adres do doręczeń lub miejsce zamieszkania i adres są sądowi znane (art. 139§ 3[1] kpc);

jeżeli adresat (będący stroną lub jej przedstawicielem) wyprowadził się spod dotychczasowego adresu i nie zawiadomił sądu o zmianie miejsca zamieszkania (mimo pouczenia go przez sąd o takim obowiązku), pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba, że nowy adres jest sądowi znany (art. 136 kpc).

W innych przypadkach, gdy miejsce pobytu strony nie jest znane:

jeżeli ma być doręczone pismo wywołujące potrzebę podjęcia obrony jej praw, doręczenie może do chwili zgłoszenia się strony albo jej przedstawiciela lub pełnomocnika nastąpić tylko do rąk kuratora ustanowionego przez sąd na wniosek osoby zainteresowanej (np. powoda), która uprawdopodobniła, że miejsce pobytu adresata nie jest znane. O ustanowieniu kuratora ogłasza się publicznie w budynku sądowym i lokalu organu gminy, w sprawach zaś większej wagi, gdy jest to potrzebne, także w prasie. Doręczenie staje się skuteczne z chwilą doręczenia pisma kuratorowi, jednak sąd może jednak uzależnić skuteczność doręczenia od upływu oznaczonego terminu od chwili wywieszenia obwieszczenia w budynku sądowym. (art. 143 k.p.c.).

jeżeli ma być doręczone pismo, które nie wywołuje potrzeby podjęcia obrony jej praw, pismo doręcza się stronie poprzez wywieszenie w budynku sądowym (art. 145 k.p.c.).

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

W przypadku doręczenia dorosłemu domownikowi, administracji domu, dozorczy domu, sołtysowi lub osobie w miejscu pracy pismo uważa się za doręczone w momencie przekazania go takiej osobie.

W przypadku złożenia pisma w placówce pocztowej i nieodebrania go przez uprawnioną osobę pismo uznaje się za doręczone z upływem ostatniego dnia, w którym możliwy był jego odbiór (to jest z upływem tygodnia od drugiego awizowania) – chyba, że adresatem jest pozwany, a nie doręczono mu wcześniej żadnego innego pisma w sprawie, o czym w pkt. 3 powyżej.

W przypadku doręczenia kuratorowi ustanowionemu dla strony, której miejsce pobytu nie jest znane, pismo uważa się za doręczone w momencie przekazania go kuratorowi lub z upływem oznaczonego przez sąd terminu od wywieszenia obwieszczenia, cokolwiek nastąpi później.

W przypadku doręczenia poprzez wywieszenie w budynku sądu pismo uważa się za doręczone z upływem miesiąca od dnia wywieszenia.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Następuje to poprzez zawiadomienie umieszczone w drzwiach mieszkania adresata lub w skrzynce pocztowej. Zawiadomienie to zawiera m.in. pouczenie o tym, że w razie nieodebrania przesyłki pomimo dwukrotnego zawiadomienia, zwraca się ją do sądu wysyłającego i uznaje się, że doręczenie przesyłki nastąpiło w ostatnim dniu przewidzianym do jej odbioru, zaś doręczenie może powodować rozpoczęcie biegu terminów procesowych (§ 6 Rozporządzenia).

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma, doręczenie uważa się za dokonane z chwilą odmowy (art. 139 §2 kpc).

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy sąd lub inny organ państwa obcego zwróci się do sądu o doręczenie pisma sądowego osobie przebywającej w Rzeczypospolitej Polskiej, nie dołączając tłumaczenia tego pisma na język polski. Takie pismo doręcza się odbiorcy, o ile zechce je przyjąć. Odbiorcę, który odmawia przyjęcia pisma, poucza się o możliwości wystąpienia w związku z tym niekorzystnych skutków prawnych za granicą (art. 1135¹ § 2 kpc).

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Doręczenia dokonywane na wskazanej podstawie dokonywane są przez operatora pocztowego jak doręczenia zwykłych przesyłek listowych, a nie przesyłek sądowych (zob. ostatni akapit punktu 1 powyżej). Przesyłka taka może – poza adresatem – być skutecznie doręczona także:

przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych lub na podstawie pełnomocnictwa pocztowego,

osobie pełnoletniej zamieszkałej razem z adresatem, jeżeli adresat nie złożył w placówce pocztowej przeciwnego zastrzeżenia;

osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w urzędzie organu władzy publicznej, jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej;

osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w podmiotach będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jeżeli adresatem przesyłki jest:

a) dana osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,

b) niebędąca członkiem organu zarządzającego albo pracownikiem danej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej osoba fizyczna w niej przebywająca;

kierownikowi jednostki organizacyjnej lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki pocztowej jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe (art. 37 ustawy: prawo pocztowe).

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

W przypadku powszechnych usług pocztowych operator pocztowy:

pozostawia w skrzynce oddawczej adresata lub jeśli nie jest to możliwe w inny sposób nie naruszający przepisów prawa, sporządzone na odpowiednim formularzu, zawiadomienie o próbie jej doręczenia wraz z informacją o terminie odbioru i adresie placówki oddawczej, w której przesyłka jest przechowywana,

informuje adresata w formie elektronicznej (SMS albo e-mail) o możliwości jej odbioru wskazując numer przesyłki, termin jej odbioru oraz adres placówki oddawczej, w której jest ona przechowywana, jeżeli adresat złożył w placówce oddawczej żądanie, o otrzymywaniu zawiadomień w formie elektronicznej.

Przesyłkę z placówki pocztowej może odebrać adresat lub inna osoba uprawniona, o której mowa w pkt. 8.1 powyżej (w tym osoba pełnoletnia zamieszkująca wspólnie z adresatem, jeśli złożył w placówce pocztowej pisemne oświadczenie o wspólnym zamieszkiwaniu). W przypadku nieodebrania przesyłki w terminie 7 dni, czynność zawiadomienia powtarza się. W przypadku gdy adresat lub inna osoba uprawniona nie zgłosi się po odbiór przesyłki w terminie 14 dni licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia pierwszego zawiadomienia, następuje zwrot przesyłki do nadawcy (art. 37 ustawy: prawo pocztowe, §24 i §26 Regulaminu świadczenia usług powszechnych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 227/2022 Zarządu Poczty Polskiej S.A.).

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Zobacz pkt 8.2. powyżej.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Doręczenie pisma jest potwierdzane pisemnie przez odbiorcę albo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego operatora pocztowego albo dokumentem uzyskanym z systemu teleinformatycznego. W przypadku potwierdzenia pisemnego odbiorca potwierdza odbiór i jego datę własnoręcznym podpisem. Jeżeli tego nie może lub nie chce uczynić, doręczający sam oznacza datę doręczenia oraz przyczyny braku podpisu. Doręczający stwierdza na potwierdzeniu odbioru sposób doręczenia, a na doręczonym piśmie zaznacza dzień doręczenia i opatruje to stwierdzenie swoim podpisem (art. 142 kpc).

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Naruszenie przepisów o doręczeniach powoduje, że doręczenie nie jest skuteczne i należy je powtórzyć. Doręczenie wadliwe staje się jednak skuteczne w stosunku do adresata z chwilą faktycznego otrzymania przez niego doręczanej przesyłki.

Jeśli strona z uwagi na wadliwe doręczenie była pozbawiona możliwości obrony swych praw, może domagać się uchylecia zapadłego orzeczenia w postępowaniu odwoławczym, powołując się na nieważność postępowania (art. 379 pkt 5 kpc).

Mimo prawomocnego zakończenia postępowania, jeśli strona z uwagi na wadliwe doręczenie pozbawiona była możliwości działania, może w terminie trzymiesięcznym od dnia, dowiedziała się o orzeczeniu kończącym postępowanie wnieść skargę o wznowienie postępowania (art. 401 i art. 407 kpc).

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecydował, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Taka decyzja nie podlega odrębnemu zaskarżeniu. Może ona zostać zaskarżona tylko łącznie z orzeczeniem kończącym postępowanie.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego.

W postępowaniu przed sądem polskim doręczenie przesyłki przez sąd bez pośrednictwa komornika jest nieodpłatne. Opłata za doręczenie pisma przez komornika wynosi 60 złotych w stosunku do jednego adresu doręczenia, niezależnie od liczby adresatów pisma tam zamieszkałych i liczby podjętych prób doręczenia.

W przypadku doręczenia na terytorium Polski dokumentu z innego państwa członkowskiego w trybie rozporządzenia o doręczaniu dokumentów, wnioskodawca nie ponosi jakichkolwiek kosztów, również kosztów doręczenia za pośrednictwem komornika, jeżeli sąd będący jednostką przyjmującą zdecydował się na wybór tego trybu (zob. punkt 5 akapit pierwszy powyżej).

Ostatnia aktualizacja: 06/10/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w

tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Portugalia

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

W portugalskim systemie prawnym funkcjonują pojęcia doręczenia (*citação*) i (*notificação*). **Doręczenie** to czynność służąca poinformowaniu osoby (oskarżonego, pozwanego, osoby, przeciwko której przeprowadza się egzekucję) o wytoczeniu przeciwko niej powództwa. Za pomocą doręczenia wzywa się taką osobę po raz pierwszy do stawienia się w sądzie, aby umożliwić jej obronę. Doręczenie wykorzystuje się również do wezwania do pierwszego stawienia się w sądzie osoby mającej interes prawny w sprawie, która początkowo nie brała udziału w postępowaniu, w celu przyłączenia się do sprawy po stronie powoda lub pozwanego (art. 219 ust. 1 [kodeksu postępowania cywilnego](#) (*Código de Processo Civil*)).

Zawiadomienie (*notificação*) służy wezwaniu osoby do stawienia się w sądzie lub poinformowaniu jej o okoliczności faktycznej (art. 219 ust. 2 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Szczególne zasady dotyczące doręczeń i zawiadomień ustanowiono w księdze II tytuł I rozdział II sekcja II kodeksu postępowania cywilnego. Przepisy te przyjęto, aby zagwarantować faktyczne przekazanie pisma adresatowi oraz – jeżeli adresat jest stroną postępowania – zapewnić mu możliwość skorzystania z prawa do obrony.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Doręczenie obejmuje informacje wymienione w art. 227 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Zawiadomienie obejmuje informacje wymienione w art. 220 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

W ramach toczących się postępowań pisma sądowe i zawiadomienia doręczają co do zasady urzędnicy sądowi, komornicy sądowi lub pełnomocnik procesowy jednej ze stron w zależności od formy zawiadomienia/doręczenia, o których mowa w odpowiedzi na pytanie 5.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Tak. Zgodnie z prawem portugalskim urzędnicy sądowi są obowiązani do podjęcia z urzędu wszelkich kroków niezbędnych do doręczenia zawiadomienia danej osobie (art. 226 ust. 1 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Jeżeli urzędnik sądowy nie jest w stanie doręczyć zawiadomienia, zapoznaje się z informacjami udostępnianymi drogą elektroniczną przez inne organy administracji rządowej, aby sprawdzić, czy nastąpiła zmiana miejsca zamieszkania osoby, której należy doręczyć pismo sądowe, i ustalić aktualny adres tej osoby (art. 236 ust. 1 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Do celów art. 7 ust. 2 lit. c) w przypadku poszczególnych jednostek przyjmujących sytuacja przedstawia się następująco:

– **wydział właściwości ogólnej** (*juízo de competência genérica*) lub **lokalny wydział cywilny** (*juízo local cível*), o ile taki istnieje, sądu okręgowego właściwego w danej sprawie: do celów doręczenia dokumentów, w przypadku gdy adres wskazany we wniosku o doręczenie nie jest prawidłowy, jednostka przyjmująca stosuje prawo krajowe mające zastosowanie w podobnych sprawach w przypadku sporów krajowych, tj. odpowiednie przepisy art. 226 i 236 portugalskiego kodeksu postępowania cywilnego;

– **komornicy [Stowarzyszenie Doradców Prawnych i Komorników (Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução – OSAE)]**: aby ustalić nowy adres osoby, której ma zostać doręczony dokument, występuje się z wnioskami do rejestrów mieszkańców lub innych baz danych, jeżeli takie rejestry lub bazy danych funkcjonują.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Nie. Z takiej możliwości mogą skorzystać wyłącznie organy i podmioty krajowe.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Do celów art. 7 ust. 1 lit. a) wyznaczonym organem, do którego jednostki przekazujące mogą się zwracać z wnioskami o ustalenie adresu osoby, której ma zostać doręczony dokument, jest:

Direção-Geral da Administração da Justiça (Dyrekcja Generalna ds. Wymiaru Sprawiedliwości)

Av. D. João II, No 1.08.01 D/E, Pisos 0, 9-14

PT - 1990-097 LISBOA

Tel.: (+351) 217 906 500 – (+351) 217 906 200/1

Faks: (+351) 211 545 116 – (+351) 211 545 100

E-mail: correio@dgaj.mj.pt

Strona internetowa: <https://dgaj.justica.gov.pt/>.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

W praktyce procedurę doręczenia właściwego pisma określono w art. 225 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

W praktyce procedurę doręczenia właściwego pisma dokumentu przez obwieszczenie określono w art. 240 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

W praktyce zawiadomienia dokonuje się w następujący sposób:

procedurę zawiadamiania stron, które wyznaczyły pełnomocnika procesowego, określono w art. 247 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę zawiadamiania stron, które nie wyznaczyły pełnomocnika procesowego, określono w art. 249 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę zawiadamiania osób trzecich określono w art. 251 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę zawiadamiania prokuratury określono w art. 252 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę zawiadamiania o orzeczeniach sądu określono w art. 253 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę doręczania zawiadomień przewidzianych w dokumencie sądowym określono w art. 254 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę doręczania zawiadomień między pełnomocnikami procesowymi określono w art. 255 [kodeksu postępowania cywilnego](#);

procedurę doręczania indywidualnych zawiadomień określono w art. 256 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Poza **doręczaniem pism w wyznaczonym terminie**, o którym mowa w pkt 7 *poniżej*, w portugalskim prawie krajowym nie przewidziano żadnej innej alternatywnej metody doręczenia.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej

metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Tak. Na przykład następujące czynności najlepiej jest przeprowadzać drogą **elektronicznej transmisji danych** za pośrednictwem sądowego komputerowego systemu informacyjnego:

zawiadomienia kierowane do prokuratury (art. 252 ust. 2 [kodeksu postępowania cywilnego](#));

do pełnomocników (art. 248 ust. 1 [kodeksu postępowania cywilnego](#));

do doradców prawnych i komorników (art. 31 ust. 1 ministerialnego rozporządzenia wykonawczego (*Portaria*) w sprawie [prowadzenia postępowań sądowych przy użyciu środków elektronicznych](#)).

Jeżeli rozmiar pisma procesowego, które ma zostać przedłożone, nie pozwala na zastosowanie elektronicznej transmisji danych (art. 10 ust. 1 ministerialnego rozporządzenia wykonawczego w sprawie [prowadzenia postępowań sądowych przy użyciu środków elektronicznych](#)) lub jeżeli pisma sądowe, które mają zostać przesłane, istnieją wyłącznie w postaci fizycznej (art. 144 ust. 11 [kodeksu postępowania cywilnego](#)), lub w przypadku gdy w danej sprawie ustanowienie pełnomocnika procesowego nie jest konieczne i strona nie ustanowiła takiego pełnomocnika (art. 144 ust. 7 [kodeksu postępowania cywilnego](#)), lub w przypadku wystąpienia innej uzasadnionej przyczyny (art. 144 ust. 8 [kodeksu postępowania cywilnego](#)):

pisma procesowe można złożyć w sekretariacie sądu, przesłać pocztą tradycyjną lub faksem (art. 144 ust. 7 i 8 [kodeksu postępowania cywilnego](#));

zawiadomienie o pismach procesowych może zostać doręczone za potwierdzeniem odbioru, pocztą tradycyjną lub faksem.

Zasady te obowiązują w postępowaniach sądowych w sprawie cywilnej lub handlowej rozpoznawanych przed sądami pierwszej instancji. W niektórych przypadkach stosuje się je również w postępowaniach przed notariuszami (np. w postępowaniach spadkowych) lub w postępowaniach przed urzędnikami stanu cywilnego (np. w sprawie rodzinnej, jeżeli zawarto ugodę).

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

W prawie portugalskim nie przewidziano jeszcze możliwości doręczania pism/zawiadomień drogą elektroniczną na znany adres w innym państwie członkowskim.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

W portugalskim prawie krajowym nie przewidziano możliwości doręczania pism/zawiadomień pocztą elektroniczną, z wyjątkiem przypadków utrudnień, o których mowa w pytaniu 6.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

Tak. W prawie portugalskim przewidziano również **doręczanie pism sądowych w wyznaczonym terminie**, jak określono w art. 232 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Doręczenie drogą pocztową uznaje się za dokonane w dniu przedstawienia podpisanego potwierdzenia odbioru (art. 230 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Doręczenie właściwe przez komorników sądowych, urzędników sądowych i pełnomocników procesowych uznaje się za dokonane w dniu sporządzenia pokwitowania odbioru (art. 231 ust. 3 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Doręczenie przez obwieszczenie uznaje się za dokonane w dniu podanym w takim obwieszczeniu (art. 232 ust. 4 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

W przypadku doręczenia lub zawiadomienia za pomocą przesyłki poleconej – za potwierdzeniem odbioru lub bez potwierdzenia odbioru – jeśli listonosz nie zastanie nikogo pod wskazanym adresem, zostawia awizo w skrzynce na listy. Awizo zawiera informacje o tym, że przesyłkę złożono w placówce pocztowej, wraz z podaniem adresu i godzin otwarcia takiej placówki oraz terminu na odebranie przesyłki (art. 228 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli doręczenie odbywa się pocztą tradycyjną i istnieją dowody potwierdzające, że adresat odmówił przyjęcia przesyłki lub podpisania potwierdzenia odbioru, doręczenie uznaje się za skuteczne po podjęciu następujących czynności i w następujących okolicznościach:

po sporządzeniu przez listonosza notatki poświadczającej odmowę podpisania potwierdzenia odbioru lub przyjęcia przesyłki przez osobę fizyczną bądź przedstawiciela lub pracownika osoby prawnej (art. 228 ust. 6 i art. 246 ust. 3 [kodeksu postępowania cywilnego](#));

jeżeli strony mają możliwość wskazania adresu do doręczeń, stosuje się procedurę określoną w art. 229 ust. 3 i 4 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Jeżeli pisma sądowe zostały doręczone w drodze doręczenia właściwego przez komornika sądowego lub urzędnika sądowego i istnieją dowody potwierdzające, że adresat odmówił podpisania poświadczenia doręczenia lub przyjęcia odpisów pism sądowych, doręczenie uznaje się za skuteczne.

W takim przypadku:

komornik sądowy lub urzędnik sądowy informuje osobę, której należało doręczyć pisma sądowe, że odpisy tych pism są dostępne w sekretariacie sądu, oraz zamieszcza adnotację o przekazaniu tej informacji i o odmowie przyjęcia pism sądowych przez osobę, której należało je doręczyć, w poświadczeniu doręczenia (art. 231 ust. 4 [kodeksu postępowania cywilnego](#));

ponadto sekretariat sądu ponownie zawiadamia osobę, której należało doręczyć pisma sądowe, za pomocą przesyłki poleconej, że odpis pozwu i towarzyszących mu pism są do odebrania w sekretariacie sądu (art. 231 ust. 5 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Doręczenie pism sądowych uznaje się za nieskuteczne wyłącznie w przypadku, gdy odmowa ich przyjęcia jest uzasadniona. Odmowę przyjęcia pism sądowych uznaje się za uzasadnioną, jeżeli osoby, której należało doręczyć pisma sądowe, nie można odnaleźć, ponieważ nie zamieszkuje ona pod wskazanym adresem lub nie posiada siedziby pod tym adresem, lub jeżeli osoba trzecia oświadczy, że nie jest w stanie doręczyć przesyłki.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Jeżeli pisma sądowe lub zawiadomienie, które mają zostać doręczone pocztą tradycyjną za potwierdzeniem odbioru, wysłano z państwa trzeciego, portugalskie służby pocztowe mogą doręczyć przesyłkę i pisma sądowe adresatowi albo osobie trzeciej przebywającej pod tym samym adresem, która oświadczy, że jest w stanie przekazać przesyłkę adresatowi.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Zob. odpowiedź na pytanie 7.3.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Adresat ma osiem dni na odebranie pism sądowych z placówki pocztowej. Adresat zostaje pouczony o tym terminie oraz o możliwości odbioru pism sądowych w placówce pocztowej za pośrednictwem **awiza**, które listonosz zawsze zostawia w jego skrzynce na listy, ilekroć nie zostanie nikogo w mieszkaniu (art. 228 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Tak, w przypadku doręczenia potwierdzenie odbioru, poświadczenie doręczenia lub zawiadomienie o doręczeniu stanowią pisemny dowód potwierdzający dokonanie doręczenia.

Jeżeli chodzi o zawiadomienie, zarejestrowanie potwierdzenia, zarejestrowanie pisma lub akt lub sporządzenie protokołu w trakcie postępowania stanowią pisemny dowód potwierdzający dokonanie zawiadomienia.

W przypadku doręczenia lub zawiadomienia za pośrednictwem elektronicznej transmisji danych sądowy komputerowy system informacyjny potwierdza datę i godzinę wysłania (art. 13 lit. a) ministerialnego rozporządzenia wykonawczego w sprawie [prowadzenia postępowań sądowych przy użyciu środków elektronicznych](#)).

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Nedoręczenie stanowi poważne uchybienie skutkujące unieważnieniem całego postępowania, począwszy od wniesienia pozwu, którego jednak nie dotyka nieważność (art. 187 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Uznaje się, że niedoręczenie zachodzi w przypadkach określonych w art. 188 ust. 1 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Uznaje się, że nieważność doręczenia zostanie naprawiona wyłącznie wówczas, gdy pozwany lub prokuratura (jeśli to ona jest stroną procesową) dokonają czynności w toku postępowania bez wniesienia sprzeciwu wobec niedoręczenia pism sądowych (art. 189 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Doręczenie uznaje się za nieważne także wówczas, gdy nie zachowano warunków formalnych określonych w ustawie (art. 191 [kodeksu postępowania cywilnego](#)).

Ogólne zasady dotyczące nieważności pism sądowych określono w art. 195 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególny środek zaskarżenia tej decyzji?

Tak, adresat może wnieść środek zaskarżenia od orzeczenia sądu do właściwego sądu apelacyjnego (*Tribunal da Relação*).

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Tak, w niektórych przypadkach. Koszt doręczenia i zawiadomienia szacuje się w jednostkach rozliczeniowych.

Wartość jednej jednostki rozliczeniowej w 2024 r. wyniosła 102 euro.

Odpowiednio:

koszt doręczenia i zawiadomienia właściwego przez komornika sądowego wynosi 0,5 jednostki rozliczeniowej w przypadku skutecznego doręczenia i 0,25 jednostki rozliczeniowej w przypadku nieskutecznego doręczenia (tabela VII stanowiąca załącznik do [ministerialnego rozporządzenia wykonawczego nr 282/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r.](#) w związku z art. 50 ust. 1 tego samego aktu prawnego);

koszt doręczenia i zawiadomienia właściwego oraz doręczenia i zawiadomienia przez obwieszczenie dokonane przez urzędnika sądowego wynosi 0,5 jednostki rozliczeniowej w przypadku skutecznego doręczenia lub zawiadomienia i 0 jednostek rozliczeniowych w przypadku nieskutecznego doręczenia lub zawiadomienia (art. 9 ust. 1 [rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania \(Regulamento das Custas Processuais\)](#)).

Nie ma różnicy, jeśli pismo, które ma być doręczone, pochodzi z innego państwa członkowskiego.

Obowiązujące ustawodawstwo:

[Kodeks postępowania cywilnego](#)

[Ministerialne rozporządzenie wykonawcze w sprawie prowadzenia postępowań sądowych przy użyciu środków elektronicznych](#)

[Rozporządzenie w sprawie kosztów postępowania](#)

[Ministerialne rozporządzenie wykonawcze nr 282/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r.](#)

[Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/1784 z dnia 25 listopada 2020 r.](#)

Uwaga końcowa:

Informacje zawarte na tej stronie mają charakter ogólny i nie są wyczerpujące. Nie są również wiążące dla punktu kontaktowego, europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, sądów ani żadnych innych podmiotów i nie mogą zastąpić zapoznania się z obowiązującymi przepisami.

Ostatnia aktualizacja: 28/03/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczanie pism sądowych - Słowacja

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczanie pism

Zgodnie z interpretacją stosowaną w praktyce sądowej przez „doręczenie pisma” rozumie się czynność procesową dokonywaną przez sąd w celu zawiadomienia strony postępowania lub osoby trzeciej, której współpraca jest niezbędna w toku postępowania, na temat przebiegu postępowania sądowego. Pełne i skuteczne poinformowanie stron o postępach w postępowaniu sądowym stanowi warunek konieczny prawidłowego przebiegu i zakończenia postępowania sądowego – sąd może podejmować czynności i wydawać orzeczenia jedynie pod warunkiem, że stronom doręczono wszystkie pisma sądowe, których odbiór i znajomość stanowi warunek konieczny przejścia do kolejnego etapu postępowania, wniesienia środka odwoławczego, zastosowania środków obrony lub ochrony procesowej lub podjęcia innych czynności, których dokonanie jest dopuszczalne wyłącznie w terminie określonym przez prawo lub ustalonym przez sąd. W szczególności doręczenie orzeczeń sądowych rozstrzygających co do istoty sprawy stanowi warunek konieczny zakończenia sprawy i wykonalności orzeczenia sądu. Należy zaznaczyć, że w § 105 i nast. ustawy nr 160/2015 – kodeks postępowania cywilnego procesowego (Civilný sporový poriadok) określa się wyłącznie procesowe aspekty doręczenia pism (sądowych). Doręczenie aktu wydanego zgodnie z prawem materialnym, tj. na przykład zawierającego oświadczenie woli w formie dokumentu, regulują przepisy § 45 ustawy nr 40/1964 – kodeks cywilny (Občiansky zákonník). Zachodzi zasadnicza różnica między doręczeniem objętym przepisami prawa materialnego a doręczeniem objętym przepisami prawa procesowego, w szczególności w odniesieniu do skutków doręczenia, zakończenia czynności doręczenia i wywoływania skutków prawnych.

Szczególne zasady doręczania pism

Ustanowienie w kodeksie postępowania cywilnego procesowego szczególnych zasad doręczania pism sądowych stanowi podjętą przez ustawodawcę próbę zapewnienia poszanowania zasady równości stron i zasady kontrydiktoryjności postępowania sądowego. Żadna ze stron postępowania sądowego nie może być defaworyzowana i każdą ze stron należy poinformować o postępach w postępowaniu sądowym z zachowaniem zasady równości. Strony muszą mieć możliwość współudziału w toku postępowania i zapoznania się z oświadczeniami i dowodami strony przeciwnej, ze wszystkimi czynnościami procesowymi dokonanymi przez sąd w tym postępowaniu oraz z istotą sprawy. Zasada równości stron i zasada kontrydiktoryjności postępowania sądowego stanowią zasadniczy i kluczowy element prawa do rzetelnego procesu sądowego, które w Słowacji jest prawem zagwarantowanym w konstytucji [art. 46–48 konstytucji (Ústava Slovenskej republiky)] na podstawie art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Ogólnie rzecz biorąc, każde doręczenie dokonane zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego procesowego można uznać za doręczenie drogą urzędową, tj.:

doręczenie do elektronicznej skrzynki odbiorczej (preferowane);

doręczenie na adres poczty elektronicznej (e-mail) (wyłącznie na wniosek strony);

doręczenie do rąk własnych przez uprawnionego doręczyciela (operatora pocztowego, pracownika sądu doręczającego pisma sądowe) lub w inny sposób niż do rąk własnych;

doręczenie przez obwieszczenie;

doręczenie w szczególny sposób przez inne podmioty uprawnione do doręczania pism sądowych [odpowiedni wydział policji, straż miejską, komornika, Służbę Więzienną i Straż Sądową (Zbor väzenskej a justičnej stráže), placówkę opiekuńczo-wychowawczą, Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Europejskich, Ministerstwo Obrony].

W węższym rozumieniu jedynie doręczenie do rąk własnych stanowi doręczenie drogą urzędową. Sąd stosuje procedurę doręczenia zwykłego w odniesieniu do pism sądowych, w przypadku których prawo nie wymaga doręczenia do rąk własnych.

Rodzaje pism, które należy doręczyć do rąk własnych, określono w poszczególnych przepisach kodeksu postępowania cywilnego procesowego. Ponadto doręczenie do rąk własnych stosuje się również w przypadkach, w których sąd nakazuje taki sposób doręczenia pism w świetle okoliczności konkretnej sprawy (sądy zwykle stosują doręczenie do rąk własnych np. w przypadku wezwania do stawiennictwa na przesłuchaniu ze względu na konieczność zagwarantowania pewności procesowej). Wprowadzenie przez ustawodawcę tego kwalifikowanego sposobu doręczenia określonych pism świadczy o ich znaczeniu, jak również o potrzebie zapoznania się z ich treścią przez stronę postępowania, tak by mogła ona skorzystać z przysługującego jej prawa do rzetelnego procesu sądowego.

W ustawie nr 160/2015 – kodeks postępowania cywilnego procesowego (Civilný sporový poriadok – „CSP”) ustanowiono wymóg osobistego doręczenia następujących dokumentów:

postanowienia, w którym sąd dopuścił zmianę powództwa, jeżeli strony nie stawiły się na rozprawie, podczas której dokonano tej zmiany (§ 142 ust. 2 CSP);

pozwów z załącznikami, jeżeli sąd nie oddalił powództwa ani nie umorzył postępowania (§ 167 ust. 1 CSP);

odpowiedzi na pozew, jeżeli pozwany nie uznaje żądania pozwu w całości (§ 167 ust. 3 CSP);

repliki powoda złożonej zgodnie z § 167 ust. 3 w odpowiedzi na odpowiedź na pozew (§ 167 ust. 4 CSP);

wezwania do stawiennictwa na posiedzeniu wstępnym (§ 169 ust. 2 CSP);

wyroku (§ 223 ust. 1 CSP);

nakazu zapłaty wraz z pozwem (§ 266 ust. 1 CSP);

sprzeciwu pozwanego wobec nakazu zapłaty, który doręcza się do rąk własnych powoda (§ 267 ust. 5 CSP);

wezwania pozwanego – zgodnie z § 273 lit. c) kodeksu postępowania cywilnego procesowego – do wniesienia pisemnej odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie, a także do wskazania w tej odpowiedzi najważniejszych okoliczności faktycznych, na których pozwany opiera swoją obronę, załączenia wszelkich dokumentów, na które pozwany się powołuje, oraz wskazania dowodów potwierdzających te twierdzenia w rozumieniu § 273 lit. a) kodeksu postępowania cywilnego procesowego.

W ustawie nr 161/2015 – kodeks postępowania cywilnego nieprocesowego (Civilný mimosporový poriadok – „CMP”) ustanowiono wymóg osobistego doręczenia następujących dokumentów:

postanowień o wszczęciu postępowania podlegających doręczeniu stronom, jeżeli sąd wszczął postępowanie z urzędu (§ 27 CMP);

zmienionych pozwów, jeżeli strony nie stawiły się na rozprawie, na której wprowadzono daną zmianę (§ 28 CMP);

postanowień rozstrzygających co do istoty sprawy (§ 45 CMP);

postanowień w postępowaniu dotyczącym powrotu małoletniego w przypadku jego uprowadzenia lub bezprawnego zatrzymania zobowiązujących osobę, która w opinii powoda narusza prawo, do przedłożenia pisemnego oświadczenia w tej kwestii (§ 131 ust. 2 CMP);

powiadomień i pouczeń w postępowaniu spadkowym skierowanych do osób, co do których można zasadnie podejrzewać, że są spadkobiercami, dotyczących przysługujących im praw do dziedziczenia i możliwości zrzeczenia się spadku, jeżeli sąd nie przekazał takich powiadomień ani pouczeń ustnie i jeżeli nie zostały one zaprotokołowane (§ 189 ust. 2 CMP);

powiadomień dotyczących wniosku o wydanie przedmiotu w postępowaniu w sprawie sprzeciwu wobec wydania przedmiotu oddanego na przechowanie u notariusza na potrzeby wywiązania się z zobowiązań w przypadkach, o których mowa w § 335 lit. a) lub b), lub jeżeli deponent zażądał wydania przedmiotu jemu lub innej osobie niebędącej beneficjentem (§ 340 CMP);

zawiadomień o możliwości wniesienia sprzeciwu w postępowaniu w sprawie z wniosku o stwierdzenie zasiedzenia przesyłanych osobie, która w chwili wszczęcia postępowania była wskazana w akcie własności jako mająca prawo własności lub prawa rzeczowe do nieruchomości będącej przedmiotem takiego postępowania (§ 359g CMP).

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Za doręczenie pism sądowych odpowiada sąd. Z wykładni systemowej kodeksu postępowania cywilnego procesowego wynika następująca hierarchia obowiązująca przy doręczaniu pism sądowych:

doręczenie przez sąd podczas rozprawy lub innej czynności;

doręczenie do elektronicznej skrzynki odbiorczej na podstawie przepisów ustawy nr 305/2013 o wykonywaniu uprawnień przez organy publiczne drogą elektroniczną i zmianie niektórych ustaw (ustawa o administracji elektronicznej – zákon o e-Governmente) (wszystkie osoby prawne mają obowiązek posiadania aktywnej elektronicznej skrzynki odbiorczej, natomiast osoby fizyczne mogą zdecydować się na jej aktywację);

doręczenie na adres poczty elektronicznej na wniosek strony, jeżeli nie przewidziano obowiązku doręczenia pism sądowych do rąk własnych;

doręczenie przez uprawnionego doręczyciela:

co do zasady przez operatora pocztowego lub pracownika sądu doręczającego pisma sądowe;

jeżeli sąd stwierdzi taką konieczność, może zlecić doręczenie pism odpowiedniemu wydziałowi policji, komornikowi lub straży miejskiej;

w szczególnych przypadkach sąd doręcza pisma za pośrednictwem: Służby Więziennej i Straży Sądowej (doręczenie osobom fizycznym odbywającym karę pozbawienia wolności lub osadzonym w areszcie), placówek opiekuńczo-wychowawczych (doręczenie osobom fizycznym przebywającym w takich placówkach), Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Europejskich (doręczenie osobom fizycznym korzystającym z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych, członkom gospodarstwa domowego osoby korzystającej z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub osobom, którym pisma należy doręczyć w pomieszczeniach chronionych immunitetem dyplomatycznym) oraz Ministerstwa Obrony (doręczenie żołnierzom zawodowym oraz doręczenie pism, których nie można doręczyć w inny sposób);

szczególным sposobem doręczania pism jest obwieszczenie, jeżeli taką formę doręczenia przewidziano w kodeksie postępowania cywilnego procesowego (np. jeżeli adres osoby fizycznej nie jest znany) lub w innych przepisach (np. § 199 kodeksu postępowania cywilnego nieprocesowego).

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

W takich przypadkach słowackie sądy zawsze w aktywny sposób starają się ustalić aktualne miejsce zamieszkania adresata, przede wszystkim przeszukując ewidencję ludności Republiki Słowackiej (Register obyvateľov Slovenskej republiky), która jest połączona w sposób elektroniczny z systemami informacyjnymi sądu. Sąd może natychmiast ustalić miejsce zamieszkania lub pobytu wpisane do tej ewidencji (jeżeli taki adres istnieje). Także Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Sociálna poisťovňa) współpracuje obecnie drogą elektroniczną ze słowackimi sądami za pośrednictwem rejestru sądowego. Sąd może zatem złożyć wniosek o udostępnienie mu niektórych danych zarejestrowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności adresu strony postępowania, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, oraz nazwy aktualnego lub byłego pracodawcy strony (za pośrednictwem którego w niektórych przypadkach można ustalić aktualne miejsce zamieszkania adresata). Zgodnie z prawem sąd może również wystąpić o udzielenie pomocy do organów podatkowych, gminy, zakładu karnego itp.

Informacje przekazane przez Słowację na podstawie art. 7 ust. 2 lit. c) są dostępne w [sekcji „europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych” europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”](#).

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Jak wskazano powyżej, słowackie sądy mają bezpośredni dostęp do danych znajdujących się w ewidencji ludności Republiki Słowackiej za pośrednictwem rejestru sądowego. Strony postępowania sądowego mają możliwość złożenia wniosku o udostępnienie danych z ewidencji ludności Republiki Słowackiej (wydania potwierdzenia lub pisemnego zaświadczenia o miejscu zamieszkania danej osoby) za opłatą administracyjną w wysokości 5 euro.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Słowacja zapewnia pomoc, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. a). Wnioski o ustalenie adresu należy kierować do sądu rejonowego, ponieważ zgodnie z § 56 ust. 3 ustawy nr 97/1963 o prawie prywatnym międzynarodowym i powiązanych przepisach procesowych za rozpoznanie takich wniosków odpowiada sąd właściwy miejscowo, do którego wniosek został złożony. W takich przypadkach sąd otrzymujący wniosek podejmuje działania podobne do tych opisanych w pkt 4.1.

Informacje przekazane przez Słowację na podstawie art. 7 ust. 2 lit. c) – zgodnie z którymi Słowacja wybrała możliwość udzielania pomocy w ustalaniu adresu, o której mowa w art. 7 ust. 1 lit. a) – są dostępne w [sekcji „europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych” europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”](#).

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Jak wskazano w pkt 3, sąd przyznaje pierwszeństwo doręczeniu do rąk własnych podczas rozprawy lub innej czynności. Może również doręczać pisma:

do elektronicznej skrzynki odbiorczej zgodnie z przepisami ustawy o administracji elektronicznej;

na adres poczty elektronicznej (e-mail) na wniosek strony, jeżeli nie przewidziano obowiązku doręczenia pism sądowych do rąk własnych;

za pośrednictwem uprawnionych doręczycieli (operatora pocztowego, pracownika sądu doręczającego pisma sądowe; w stosownych przypadkach za pośrednictwem odpowiedniego wydziału policji, komornika lub straży miejskiej; w szczególnych przypadkach za pośrednictwem Służby Więziennej i Straży Sądowej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Europejskich oraz Ministerstwa Obrony);

w przepisach określono również przypadki, w których obowiązkowe jest doręczenie przez obwieszczenie (w celu powiadomienia nieokreślonej grupy osób o orzeczeniu).

W pierwszej kolejności sąd doręcza pisma do elektronicznej skrzynki odbiorczej zgodnie z ustawą o administracji elektronicznej, jeżeli adresat aktywował taką skrzynkę i jeżeli doręczane pismo jest dokumentem elektronicznym opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub spełnia inne niezbędne wymogi formalne.

Jeżeli doręczenie do elektronicznej skrzynki odbiorczej zgodnie z ustawą o administracji elektronicznej nie jest możliwe, sąd doręcza pisma za pośrednictwem uprawnionych doręczycieli. W takich przypadkach sąd doręcza pisma na adres podany przez organ występujący z wnioskiem. Jeżeli doręczenie jest bezskuteczne, sąd doręcza pisma:

a) osobie fizycznej na adres wskazany w ewidencji ludności Republiki Słowackiej lub na adres miejsca pobytu cudzoziemca w Słowacji – zgodnie z jego statusem pobytowym;

b) osobie prawnej na adres jej siedziby statutowej wskazany w rejestrze działalności gospodarczej (Obchodný register), który można znaleźć na stronie internetowej www.or.sr.sk, lub w innym rejestrze publicznym (np. w rejestrze pozwoleń na prowadzenie działalności handlowej, Živnostenský register).

Alternatywne sposoby doręczenia, inne niż doręczenie zastępcze

W związku z wprowadzeniem ścisłej odpowiedzialności stron na zasadzie ryzyka za dane wpisane do rejestrów publicznych kodeks postępowania cywilnego procesowego nie przewiduje żadnych alternatywnych metod poza doręczeniem zastępczym, o którym mowa w pkt 7.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczenie dokumentów (doręczenie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczenia dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Z wyjątkiem przypadków, w których konieczne jest doręczenie pism do rąk własnych (zob. pkt 2), sąd może doręczać pisma również drogą elektroniczną (e-mail), jeżeli strona postępowania wniesie o to na piśmie i poda swój adres e-mail. Pismo uznaje się za doręczone trzeciego dnia po jego wysłaniu, nawet jeżeli adresat go nie przeczytał.

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

Doręczenie do elektronicznej skrzynki odbiorczej zgodnie z ustawą o administracji elektronicznej (wszystkie osoby prawne mają obowiązek posiadania aktywnej elektronicznej skrzynki odbiorczej, natomiast osoby fizyczne mogą zdecydować się na jej aktywację).

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczenie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów

Informacje przekazane przez Słowację na podstawie art. 19 ust. 2 – zgodnie z którymi Słowacja nie dopuszcza możliwości wykorzystywania poczty elektronicznej do doręczenia pism, w przypadku których przewidziano obowiązek doręczenia do rąk własnych – są dostępne w sekcji „europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych” europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

W kodeksie postępowania cywilnego procesowego uregulowano kwestię doręczenia zastępczego pism w formie papierowej, zaś w ustawie o administracji elektronicznej uregulowano kwestię doręczenia pism do elektronicznych skrzynek odbiorczych.

W przypadku ustawy o administracji elektronicznej nie można mówić o doręczeniu zastępczym (fikcja doręczenia) w dosłownym znaczeniu tego pojęcia, ponieważ sama aktywacja elektronicznej skrzynki odbiorczej (z urzędu w przypadku osób prawnych lub na wniosek w przypadku osób fizycznych) wyklucza możliwość, by adres adresata był „nieznany” lub by „pismo nie mogło zostać doręczone”. Dostarczenie elektronicznego pisma urzędowego (e-maila od sądu) do elektronicznej skrzynki odbiorczej oznacza, że wiadomość pozostawiono do dyspozycji adresata. Samo dostarczenie elektronicznego pisma urzędowego (korespondencji sądowej) do elektronicznej skrzynki odbiorczej oznacza, że adresat jest w posiadaniu tej wiadomości. Elektroniczne pismo urzędowe uznaje się za doręczone w dniu następującym po dniu jego dostarczenia do elektronicznej skrzynki odbiorczej. Jeżeli jednak jest to pismo, które zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego procesowego wymaga doręczenia do rąk własnych, wówczas – w sytuacji gdy adresat nie odbierze tego pisma w systemie (i w związku z tym go nie odczyta) – uznaje się, że zostało ono doręczone po upływie 15-dniowego terminu, którego bieg rozpoczyna się w dniu następującym po dniu dostarczenia elektronicznego pisma urzędowego do elektronicznej skrzynki odbiorczej. Tego sposobu nie można zastosować w odniesieniu do doręczenia nakazu zapłaty, w przypadku którego doręczenie zastępcze (fikcja doręczenia) jest niedozwolone. Zgodnie z § 82l ust. 1 ustawy nr 757/2004 o sądach zalogowanie się do elektronicznej skrzynki odbiorczej i brak potwierdzenia elektronicznego odbioru przed upływem terminu przechowywania pisma w skrzynce stosowanego przy doręczaniu elektronicznego pisma urzędowego, w przypadku którego przewidziano obowiązek doręczenia do rąk własnych i zabronione jest doręczenie alternatywne, uznaje się jednak za nieuzasadnioną odmowę przyjęcia doręczonego elektronicznego pisma urzędowego. W takich przypadkach elektroniczne pismo urzędowe uznaje się za doręczone w dniu następującym po upływie terminu przechowywania.

Jeżeli chodzi o doręczenie przy użyciu tradycyjnych metod zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego procesowego, zasady dotyczące doręczenia zastępczego (fikcja doręczenia) są takie same niezależnie od sposobu doręczenia, tj. zarówno w przypadku doręczenia zwykłego, jak i doręczenia do rąk własnych. Jeżeli adres adresata figuruje w rejestrze publicznym (ewidencji ludności w przypadku osób fizycznych lub rejestrze działalności gospodarczej w przypadku osób prawnych), a pismo zwrócono do sądu jako niedoręczone, uznaje się je za doręczone w dniu jego zwrotu do sądu. Jeżeli adres osoby fizycznej nie figuruje w ewidencji ludności, doręczenia dokonuje się poprzez wywieszenie ogłoszenia na tablicy ogłoszeń sądu oraz jego opublikowanie na stronie internetowej sądu, a pismo uznaje się za doręczone po upływie 15 dni od dnia opublikowania takiego ogłoszenia. Takiego sposobu doręczenia zastępczego nie można zastosować w przypadku doręczenia nakazu zapłaty.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Zob. pkt 7.1.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Nie jest to kolejny sposób, lecz doręczenie zwykle za pośrednictwem operatora pocztowego – jeżeli operator pocztowy nie może zastać adresata pod podanym adresem, pozostawia w skrzynce pocztowej adresata specjalne pisemne zawiadomienie, informując go, że pismo (przesyłka polecona lub pismo doręczane do rąk własnych) złożono w urzędzie pocztowym. Adresat lub osoba upoważniona do odbioru może odebrać pisma w określonym terminie, który z reguły wynosi 18 dni kalendarzowych. Termin ten można przedłużyć na wniosek adresata. Jeżeli pismo nie zostanie odebrane w terminie przewidzianym na odbiór, uznaje się je za niemożliwe do doręczenia. Operator pocztowy zwraca takie pisma nadawcy.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma sądowego bez żadnego uzasadnionego powodu, uznaje się je za doręczone w dniu odmowy przyjęcia; pracownik sądowy doręczający pisma sądowe ma obowiązek pouczyć o tym adresata. W przypadku gdy doręczenia nie dokonano zgodnie z prawem, nie wywołuje ono skutków prawnych.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

W przypadku wniesienia o doręczenie zwykle za potwierdzeniem odbioru placówka pocztowa (Slovenská pošta, a.s., jako tradycyjny operator świadczący usługi pocztowe) doręcza pismo wyłącznie wówczas, gdy adresat lub osoba upoważniona do odbioru (jeśli pisma nie można doręczyć adresatowi) okaże swój dokument tożsamości podczas odbierania przesyłki, umożliwi spisanie numeru dokumentu tożsamości i potwierdzi odbiór. Osobami upoważnionymi do odbioru pism zaadresowanych do osoby fizycznej są: małżonek adresata i wszystkie osoby w wieku co najmniej 15 lat, które mieszkają z adresatem w tym samym domu lub mieszkaniu.

Osobom tym nie można jednak doręczać tych pism sądowych, które wymagają doręczenia do rąk własnych.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczenia drogą pocztową – zob. powyżej)?

Zob. pkt 7.3.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Zob. pkt 7.3.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Tak, zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego procesowego jest to potwierdzenie odbioru, które jako dowód doręczenia pisma sądowego stanowi dokument urzędowy. Przy braku dowodów przeciwnych informacje zawarte w potwierdzeniu odbioru uznaje się za prawdziwe. Strona postępowania, która podaje w wątpliwość prawdziwość informacji zawartych w potwierdzeniu odbioru (argumentując, że nie dochowano procedury doręczenia), zobowiązana jest do przedstawienia sądowi dowodu na poparcie tych twierdzeń. Jeżeli sąd doręcza pismo sądowe podczas rozprawy lub czynności procesowej, odnotowuje się ten fakt w protokole rozprawy.

W ustawie o administracji elektronicznej uregulowano elektroniczne potwierdzenie odbioru, które jest potwierdzeniem doręczenia pisma sądowego (pisma urzędowego) do rąk własnych – odbiorca ma obowiązek potwierdzenia doręczenia elektronicznej wiadomości urzędowej w formie elektronicznego potwierdzenia odbioru. Potwierdzenie doręczenia jest warunkiem udostępnienia treści elektronicznego pisma urzędowego w elektronicznej skrzynce odbiorczej adresata. Na elektronicznym potwierdzeniu odbioru wskazuje się datę, godzinę, minutę i sekundę doręczenia pisma urzędowego. Podobnie jak w przypadku potwierdzenia odbioru w formie papierowej dane zawarte w elektronicznym potwierdzeniu odbioru uznaje się za prawidłowe – chyba że przedstawione zostaną dowody przeciwnie – a jego skutki można podważyć.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

W odniesieniu do przypadków, w których adresat nie otrzymał pisma, zob. pkt 7.1 i 7.4.

Jeżeli doręczenia dokonano niezgodnie z przepisami prawa, należy dokonać ponownego doręczenia pisma sądowego: w prawie słowackim nie przewidziano instytucji usunięcia wadliwego doręczenia. Każde doręczenie pism sądowych dokonane innym sposobem niż sposoby zgodne z prawem nie jest skuteczne pod względem prawnym i nie wywołuje skutków prawnych przewidzianych w przepisach.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Zawsze zależy to od prawa sądu rozpoznającego sprawę. Jeżeli postępowanie toczy się przed sądem słowackim, a sąd uzna – po zbadaniu tej kwestii – że odmowa przyjęcia pism przez adresata nie była uzasadniona, pisma uznaje się za doręczone w dniu, w którym odmówiono ich przyjęcia (zob. pkt 7.4).

Takiego rozstrzygnięcia nie można zaskarżyć.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów z innego państwa członkowskiego

Informacje przekazane przez Słowację na podstawie art. 15 są dostępne w sekcji „europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych” europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.

Ostatnia aktualizacja: 06/05/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Doręczenie pism sądowych - Szwecja

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „doręczenie”? Dlaczego do „doręczenia” dokumentów mają zastosowanie szczególne zasady?

„Doręczenie” oznacza w praktyce, że pismo sądowe przesłano lub dostarczono adresatowi oraz że istnieją dowody potwierdzające odebranie pisma sądowego przez tę osobę lub spełnienie wymogów przewidzianych w ustawie o doręczaniu pism sądowych. Jedną z przyczyn uregulowania przez ustawodawcę doręczenia pism sądowych jest fakt, że sąd ma obowiązek upewnić się, że pismo trafiło do osoby, do której jest adresowane.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Doręczenie pism sądowych jest wymagane, jeżeli zostało wyraźnie przewidziane lub jeżeli jest konieczne zgodnie z celem przepisu dotyczącego zawiadomienia. W przeciwnym razie doręczenia dokonuje się wyłącznie w przypadku, gdy wymagają tego okoliczności. Przykładem sytuacji, w której wymaga się doręczenia pism sądowych na podstawie przepisu szczegółowego, jest konieczność doręczenia pozwanemu wezwania do stawienia się przed sądem w sprawie cywilnej.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Co do zasady za doręczenie pism sądowych odpowiada organ/sąd. W niektórych przypadkach organ/sąd może jednak zezwolić na doręczenie pism sądowych stronie, która wnosi o ich doręczenie (doręczenie przez stronę). Sąd udziela stronie takiego zezwolenia jedynie pod warunkiem, że takie doręczenie przez stronę nie jest niewłaściwe.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy krajowy organ, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, jeżeli wskazany adres jest nieprawidłowy? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów

Jednostka przyjmująca z urzędu ustala nowe dane adresowe adresata, jeżeli adresat nie zamieszkuje już pod adresem wskazanym w wezwaniu.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do krajowych rejestrów lub usług umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, to jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Ile wynoszą ewentualne opłaty?

Jeżeli adres osoby, której ma zostać doręczony pismo sądowe lub inny dokument, nie jest znany, pomocy w ustaleniu adresu osoby fizycznej udziela szwedzki Urząd Skarbowy, zaś w przypadku adresu przedsiębiorstwa – szwedzki Urząd Rejestracji Spółek. Uzyskanie dostępu do tych informacji nie wiąże się z żadną specjalną procedurą formalną.

Do Urzędu Skarbowego można zwrócić się o udzielenie informacji, dzwoniąc pod numer +46 771567567 lub klikając na link do zakładki [Zadaj pytanie lub udziel odpowiedzi](#) na stronie Urzędu, skąd nastąpi przekierowanie do formularza, za pomocą którego można przesłać zapytanie o adres. Zapytania można również wysłać pocztą tradycyjną do szwedzkiego Urzędu Skarbowego na adres SE-205 30 Malmö, SZWECJA. Wysyłając zapytanie pocztą tradycyjną, można skorzystać z formularza B. Informacje z ewidencji ludności są zwolnione z opłat.

Do szwedzkiego Urzędu Rejestracji Spółek można zwrócić się o udzielenie informacji, dzwoniąc pod numer +46 771670670 lub wysyłając zapytanie na adres e-mail bolagsverket@bolagsverket.se. Zapytania można również wysłać pocztą tradycyjną do szwedzkiego Urzędu Rejestracji Spółek na adres SE-851 81 Sundsvall, Szwecja. Wysyłając zapytanie pocztą elektroniczną lub tradycyjną, można skorzystać z formularza B. W tym przypadku mogą obowiązywać opłaty.

4.3 Jaki rodzaj pomocy w ustalaniu adresu na wniosek innych państw członkowskich zapewniają organy krajowe na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów Zob. 4.2.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody doręczenia (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 7 poniżej)?

Najczęstszą metodą doręczenia pisma sądowego jest jego przesłanie adresatowi pocztą (**doręczenie zwykłe**). Do przesyłki dołącza się potwierdzenie odbioru, które adresat powinien podpisać i odesłać.

Do alternatywnych metod doręczenia (poza doręczeniem zastępczym) należą doręczenie drogą telefoniczną, doręczenie uproszczone i doręczenie przez pracownika sądowego doręczającego pisma sądowe.

Doręczenie drogą telefoniczną polega na odczytaniu treści doręczanego pisma sądowego w trakcie rozmowy telefonicznej z osobą, której pismo ma zostać doręczone, a następnie wysłaniu jej pisma pocztą tradycyjną. W przypadku doręczenia pism drogą telefoniczną potwierdzenie odbioru nie jest wymagane. Pismo sądowe uznaje się za doręczone po odczytaniu jego treści.

Doręczenie uproszczone polega na wysłaniu pisma sądowego na ostatni znany adres adresata, a następnie na wysłaniu, kolejnego dnia roboczego, na ten sam adres zawiadomienia o wysłaniu pisma sądowego. W przypadku doręczenia uproszczonego potwierdzenie odbioru nie jest wymagane. Pisma sądowe uznaje się za doręczone po upływie 2 tygodni od dnia ich wysłania, pod warunkiem wysłania zawiadomienia we wskazany powyżej sposób. Doręczenie uproszczone można zastosować wyłącznie w przypadku, gdy adresat został pouczone o możliwości zastosowania doręczenia uproszczonego w danej sprawie lub kwestii. W praktyce oznacza to, że pismo sądowe doręcza się na przykład stronie postępowania wraz z potwierdzeniem odbioru wyłącznie jeden raz.

Szczególne metody doręczania dokumentów osobom prawnym: w określonych okolicznościach pisma sądowe można doręczać osobom prawnym, przesyłając je na adres siedziby danego przedsiębiorstwa, a następnie, kolejnego dnia roboczego, wysyłając na ten sam adres zawiadomienie. Pisma sądowe uznaje się za doręczone po upływie 2 tygodni od dnia ich wysłania, pod warunkiem wysłania zawiadomienia we wskazany powyżej sposób.

Doręczenie przez pracownika sądowego polega na osobistym doręczeniu pism sądowych przez osobę należycie upoważnioną do dokonania takiego doręczenia, w tym pracownika sądowego lub funkcjonariusza szwedzkiej policji, pracownika szwedzkiej prokuratury, sądu, szwedzkiej Służby Komorniczej lub licencjonowanego doręczyciela.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w zakresie dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

6.1 Jaki rodzaj doręczenia drogą elektroniczną w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów jest dostępny w tym państwie członkowskim, w przypadku gdy dokument ma być doręczony bezpośrednio osobie, która ma znany adres do doręczeń w innym państwie członkowskim?

W przypadku doręczenia zwykłego organ może przesłać dokumenty drogą elektroniczną osobie, która ma znany adres do doręczeń w innych państwie członkowskim, zgodnie z warunkami określonymi w art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów [zob. § 6a rozporządzenia (2008:808) zawierającego przepisy uzupełniające unijne rozporządzenie dotyczące doręczania dokumentów). Warunkiem umożliwiającym doręczenie dokumentów drogą elektroniczną jest zatem fakt, że doręczenie to nie jest niewłaściwe ze względu na okoliczności danej sprawy. Jeżeli z jakiegokolwiek powodu skorzystanie z poczty elektronicznej byłoby niewłaściwe, należy wybrać inny sposób doręczenia.

6.2 Czy zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów określono dodatkowe warunki, na jakich będzie akceptowane doręczanie drogą elektroniczną za pośrednictwem poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów

Nie przewidziano żadnych dalszych warunków.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy przepisy krajowe dopuszczają stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie obwieszczenia)?

W przypadku braku możliwości ustalenia adresu osoby, której należy doręczyć pisma sądowe, pisma te można doręczyć w jeden z wymienionych poniżej sposobów.

Doręczenie przez urzędnika sądowego w drodze „doręczenia zastępczego”: pismo sądowe doręcza się osobie innej niż adresat, np. pełnoletniemu członkowi gospodarstwa domowego adresata lub jego pracodawcy. Zawsze jednak wymagana jest zgoda odbiorcy zastępczego na przyjęcie pisma sądowego. Na adres adresata należy wysłać zawiadomienie o doręczeniu pisma sądowego zawierające również dane osoby odbierającej.

Doręczenie przez urzędnika sądowego w drodze „przymocowania”: pismo sądowe pozostawia się w miejscu zamieszkania adresata, np. w jego skrzynce na listy, lub w odpowiednim miejscu poza jego mieszkaniem, na przykład na drzwiach.

Doręczenie przez obwieszczenie: ten sposób doręczenia polega na udostępnieniu pisma sądowego w siedzibie organu/sądu, który wydał zarządzenie o jego doręczeniu, przy jednoczesnym ogłoszeniu tego faktu oraz zasadniczej treści pisma w szwedzkim dzienniku urzędowym (Post- och Inrikes Tidningar) oraz – w uzasadnionych przypadkach – w prasie lokalnej. Jednocześnie pismo sądowe wysyła się również na ostatni znany adres adresata.

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Pisma sądowe doręczane przez urzędnika sądowego w drodze „doręczenia zastępczego” uznaje się za doręczone w momencie ich dostarczenia i wysłania zawiadomienia do adresata.

Pisma sądowe doręczane przez urzędnika sądowego w drodze „przymocowania” uznaje się za doręczone w momencie ich pozostawienia w sposób opisany powyżej w pytaniu 7.1.

Pisma sądowe doręczane w drodze obwieszczenia uznaje się za doręczone po upływie 2 tygodni od dnia wydania zarządzenia o ich doręczeniu w ten sposób, pod warunkiem ich obwieszczenia i podjęcia innych przewidzianych czynności w odpowiednim terminie (w ciągu 10 dni).

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Jeżeli pismo sądowe jest obszerne lub z innych względów nieodpowiednie, aby wysłać je lub pozostawić adresatowi, organ doręczający może podjąć decyzję o złożeniu tego pisma w swojej siedzibie lub w dowolnym wybranym przez siebie miejscu na czas określony. O treści takiej decyzji należy poinformować adresata.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczanych dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie była uzasadniona?

Jeżeli adresat odmówi przyjęcia pisma sądowego doręczanego przez pracownika sądowego, pismo mimo to uznaje się za doręczone, o ile doręczający pozostawi je w miejscu doręczenia.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Pisma sądowe doręczane pocztą tradycyjną można wysłać przesyłką poleconą. Wysłane pismo sądowe można odebrać w urzędzie pocztowym, pocztowym centrum obsługi interesantów lub wiejskiej placówce pocztowej. Wymagane jest złożenie podpisu przez wyznaczonego adresata lub jego przedstawiciela za okazaniem dowodu tożsamości. Klient korzystający z usługi pocztowej może również określić, że akceptowane jest wyłącznie doręczenie do rąk własnych adresata.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 18 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile jest to możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczania drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli nie można doręczyć pisma sądowego przesyłką poleconą, nie przewidziano innych sposobów jego doręczenia pocztą. W takim przypadku można rozważyć inne sposoby doręczenia, na przykład przez pracownika sądowego.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Adresatów pisma sądowego wysłanego przesyłką poleconą informuje się w zawiadomieniu wysłanym na ich adres domowy, w wiadomości SMS lub w wiadomości e-mail. Pismo sądowe zwykle pozostaje w miejscu doręczenia przez 14 dni od daty doręczenia.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Zwykle na dowód doręczenia pisma sądowego osoba, której doręczono to pismo, podpisuje potwierdzenie odbioru, a w przypadku doręczenia pisma drogą telefoniczną, w drodze doręczenia zastępczego lub w drodze „przymocowania” właściwy organ/sąd sporządza stosowny dokument.

10 Co się dzieje, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Wszelkie dowody można przedstawić szwedzkim sądom, które poddają je ocenie. Jeżeli można udowodnić, że osoba zapoznała się z pismem sądowym, nie jest istotne, czy pismo to zostało prawidłowo doręczone. Błędy dotyczące formy same w sobie nie wiążą się zatem z koniecznością ponownego doręczenia pisma sądowego; decydującym czynnikiem jest raczej fakt, czy adresat otrzymał pismo.

Jeżeli natomiast można ustalić, że adresat pisma sądowego nie otrzymał tego pisma lub że nie przestrzegano przepisów w zakresie doręczania pism sądowych, orzeczenie wydane w danej sprawie można potencjalnie uchylić na mocy tzw. nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

11 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia dokumentu ze względu na język (art. 12 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), a sąd lub organ, przed którym toczy się postępowanie sądowe, w wyniku weryfikacji zdecyduje, że odmowa nie była uzasadniona, czy istnieje szczególnie środek zaskarżenia tej decyzji?

Każdy, kto uważa, że pismo sądowe doręczono mu w niewłaściwy sposób, może zaskarżyć postanowienie w sprawie doręczenia w związku z prawomocnym orzeczeniem. Jeżeli sąd wyższej instancji uzna, że pismo sądowe *doręczono* w niewłaściwy sposób, można wznowić postępowanie w sądzie niższej instancji.

12 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to ile? Czy jest różnica między sytuacją, gdy dokument ma być doręczony zgodnie z prawem krajowym, a sytuacją, gdy wniosek o doręczenie pochodzi z innego państwa członkowskiego? Zob. też informacje przekazane zgodnie z art. 15 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów z innego państwa członkowskiego

Jeżeli za doręczenie pism sądowych odpowiada organ państwowy, koszt takiego doręczenia pokrywa skarb państwa. Oznacza to na przykład, że powód w postępowaniu cywilnym nie ma obowiązku zwrotu kosztów doręczenia pozwanemu pisma wszczynającego postępowanie.

Osoby fizyczne lub strony wnoszące o doręczenie pisma osobie mają obowiązek pokrycia kosztów takiego doręczenia. Na przykład koszt doręczenia pisma sądowego przez pracownika szwedzkiej policji wynosi 1 000 koron szwedzkich.

Ostatnia aktualizacja: 19/06/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.